

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W ZIELONEJ GÓRZE

Wydział Programów i Analiz Rynku Pracy

Oddział Informacji, Diagnoz, Analiz i Badań

RYNEK PRACY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

W 2007 R.

Zielona Góra – MARZEC 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
ROZDZIAŁ 1. Ogólna charakterystyka regionu.....	4
ROZDZIAŁ 2. Charakterystyka rynku pracy w województwie.....	5
2.1. Pracujący.....	5
2.2. Poziom i stopa bezrobocia.....	8
2.3. Zróżnicowanie terytorialne bezrobocia w regionie.....	13
2.4. Bezrobocie w lubuskim na tle kraju i innych województw.....	16
ROZDZIAŁ 3. Wybrane kategorie bezrobotnych.....	18
3.1. Bezrobotne kobiety.....	18
3.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	20
3.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.....	23
3.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	24
3.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki.....	24
3.6. Cudzoziemcy.....	25
ROZDZIAŁ 4. Struktura bezrobotnych według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy.....	25
4.1. Bezrobotni według wieku.....	25
4.2. Bezrobotni według poziomu wykształcenia.....	27
4.3. Bezrobotni według stażu pracy.....	29
4.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	30
ROZDZIAŁ 5. Kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	31
5.1. Długotrwale bezrobotni.....	32
5.2. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	33
5.3. Młodzież do 25 roku życia.....	34
5.4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	35
5.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko.....	36
5.6. Niepełnosprawni.....	37
ROZDZIAŁ 6. Bezrobotni według sekcji działalności gospodarczej (wg PKD).....	39
ROZDZIAŁ 7. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności.....	41
ROZDZIAŁ 8. Usługi i instrumenty rynku pracy.....	44
8.1. Usługi na rzecz rynku pracy.....	44
8.1.1. Pośrednictwo pracy.....	44
8.1.2. Poradnictwo zawodowe.....	53
8.1.3. Kluby pracy.....	55
8.1.4. Szkolenia.....	56
8.2. Instrumenty rynku pracy.....	60
8.2.1. Prace interwencyjne.....	61
8.2.2. Roboty publiczne.....	62
8.2.3. Dofinansowanie działalności gospodarczej I refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.....	63
8.2.4. Staże.....	65
8.2.5. Przygotowanie zawodowe.....	66
8.2.6. Prace społecznie użyteczne.....	68

ROZDZIAŁ 9. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA.....	70
9.1. Regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia.....	70
9.2. Działalność Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.....	71
9.3. Działalność Centrum Metodycznego Doskonalenia Zawodowego.....	76
9.4. Obsługa i realizacja programów Europejskiego Funduszu Społecznego.....	79
9.4.1. Informacja i promocja EFS.....	81
9.4.2. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich.....	82
9.4.3. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.....	83
9.4.4. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.....	86
9.5. Realizacja umów międzyrządowych.....	87
9.6. EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia.....	87
9.7. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie bezrobocia	89
9.8. Agencje zatrudnienia.....	90
9.9. Służba zastępcza.....	91
9.10. Podział i dysponowanie środkami Funduszu Pracy na programy promocji Zatrudnienia.....	92
9.10.1. Kryteria i algorytm podziału środków Funduszu Pracy.....	92
9.10.2. Dysponowanie środkami tzw. Rezerwy regionalnej.....	93
9.10.3. Dofinansowanie projektów samorządów powiatowych z rezerwy ministra	93
9.11. Współpraca z instytucjami i partnerami rynku pracy.....	100
9.11.1. Wojewódzka Rada Zatrudnienia.....	100
9.11.2. Partnerstwo lokalne.....	100
ROZDZIAŁ 10. WYDATKI FUNDUSZU PRACY.....	102
ROZDZIAŁ 11. STAN BEZROBOCIA W GMINACH I PODREGIONACH.....	105
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	108
ANEKS STATYSTYCZNY.....	112

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła

Wstęp

Publikacja „Rynek pracy województwa lubuskiego w 2007 r.” jest kolejnym rocznym opracowaniem przygotowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie wybranych elementów rynku pracy województwa lubuskiego w 2007 r., uwzględniających istotne informacje dotyczące stanu i struktury bezrobocia, aktywnych form przeciwdziałania skutkom bezrobocia oraz zróżnicowania lokalnych rynków pracy. Zaprezentowane opracowanie stanowi podstawę do określania działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia przez urzędy pracy jak też pozostałych partnerów działających na rynku pracy.

Analiza zawiera krótką charakterystykę województwa lubuskiego oraz obejmuje wybrane informacje dotyczące stanu i struktury bezrobocia, z uwzględnieniem: cech demograficzno-społecznych, płynności bezrobocia, struktury bezrobocia ze szczególnym uwzględnieniem kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, działania urzędów pracy na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia.

Opracowanie składa się z części opisowej oraz tabelarycznej (aneks statystyczny).

Przy sporządzaniu opracowania opierano się przede wszystkim na danych zawartych w obowiązkowej sprawozdawczości o rynku pracy, sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy. W celu pełniejszego zobrazowania problematyki lubuskiego rynku pracy, korzystano z dodatkowych informacji i opracowań Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Ponadto do obliczenia miar i wskaźników potrzebnych do przeprowadzenia niniejszej analizy wykorzystano literaturę z zakresu metod statystycznych.

Do opracowania analizy wykorzystano również dane z działalności Wydziałów Wojewódzkiego Urzędu Pracy: Wydziałów zajmujących się obsługą projektów ZPORR oraz SPORZL, Wydziału ds. Obsługi Projektów PO KL, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Centrum Metodycznego oraz Wydziału Obsługi Rynku Pracy oraz Wydziału Programów i Analiz Rynku Pracy.

ROZDZIAŁ 1.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA REGIONU

Województwo lubuskie, powstałe w wyniku reformy administracyjnej kraju w 1999 r., składa się z 14 powiatów (w tym: 12 powiatów ziemskich oraz 2 miasta na prawach powiatu – Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra) oraz 83 gmin (9 miejskich, 33 miejsko - wiejskich i 41 wiejskich). Zgodnie z wymogami statystycznymi (NTS3) województwo zostało podzielone na dwa podregiony: gorzowski i zielonogórski.

Pod względem powierzchni (13 988 kilometry kwadratowe) lubuskie jest na trzynastej pozycji wśród innych województw w kraju, pod względem liczby mieszkańców (1 008,8 tys. osób) zajmuje ostatnie miejsce. Stopień urbanizacji województwa lubuskiego wskazuje na jego wyraźny przemysłowo – rolniczy charakter - w miastach żyje 64,0% ludności.

Charakterystyczną cechą gospodarki województwa jest obecność zakładów przemysłowych różnej wielkości. W produkcji przemysłowej dominują: wytwarzanie artykułów spożywczych i napojów oraz produkcja drewna i wyrobów z drewna. W przypadku wytwarzania materiałów podłogowych z drewna, obuwia oraz mebli lubuskie firmy mają bardzo poważny udział w produkcji krajowej. Wśród większych firm duże znaczenie mają zakłady z branż: chemicznej, celulozowo-papierniczej, elektronicznej, drzewnej. Znacząca jest też m.in. pozycja firm meblarskich, przemysłu spożywczego, tekstylnego, a także prowadzących działalność wydawniczą i poligraficzną. Znaczącą rolę odgrywają również przedsiębiorstwa produkujące materiały budowlane, w tym wiodącą rolę odgrywa produkcja ceramicznych materiałów budowlanych.

Lubuskie jest województwem przygranicznym, nic więc dziwnego, że jego wiodące firmy dużą część przychodów czerpią z eksportu. Przygraniczne położenie jest też poważnym atutem dla inwestorów szukających dogodnych lokalizacji. Województwo lubuskie ma dla nich interesujące oferty, przede wszystkim w przemyśle, usługach, turystyce. Ze względu na przygraniczne położenie i oferowane ulgi podatkowe szczególnie atrakcyjna dla inwestorów jest Kostrzyńsko – Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, będąca pod względem obszaru szóstą strefą w kraju. Po 10 latach jej działalności wartość dotychczas poczynionych tam inwestycji przekroczyła 2 miliardy zł, stwarzając miejsce pracy dla ponad 12 tysięcy osób.

Obecnie w Strefie w różnej fazie budowy jest 16 zakładów, i wiele z nich zostanie uruchomionych w 2008 r. tworząc 650 nowych miejsc pracy.

Pod koniec 2007 r. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową przedstawił wyniki trzeciej edycji raportu „Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów”. Autorzy ocenili takie czynniki jak: infrastruktura drogowa, rozwój gospodarczy, rynek zbytu, zasoby i koszty pracy, poziom ogólnego bezpieczeństwa oraz aktywność w przyciąganiu inwestorów. Do najlepszej, I grupy, zakwalifikowano województwa: śląskie, dolnośląskie i mazowieckie. Do II grupy województwa: małopolskie i wielkopolskie. Województwo lubuskie znalazło się w III grupie, wraz z województwami: łódzkim, pomorskim, zachodniopomorskim i opolskim.

Według danych Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze w końcu grudnia 2007 r. w województwie lubuskim, w rejestrze REGON zarejestrowanych było 106 450 podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 0,8% więcej niż w analogicznym okresie 2006 r. Jednostki sektora prywatnego stanowiły 94,3% wszystkich podmiotów w rejestrze, przy czym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 80,1% sektora prywatnego. Jako podstawowy rodzaj prowadzonej działalności 32,2% zarejestrowanych podmiotów zadeklarowało działalność handlową, 18,1% - działalność z sekcji obsługa nieruchomości i firm, 10,1% - z sekcji budownictwo, 8,4% - z sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Najwięcej podmiotów działa na terenie dwóch powiatów grodzkich: Gorzowa Wielkopolskiego - 16,6% i Zielonej Góry - 14,6%, oraz w powiatach: żarskim - 9,7%, żagańskim - 7,4%, zielonogórskim - 7,1%.

W ciągu 2007 r. wpis do rejestru REGON uzyskało 8 986 nowych podmiotów a 7 946 podmiotów zrezygnowało z prowadzenia działalności.

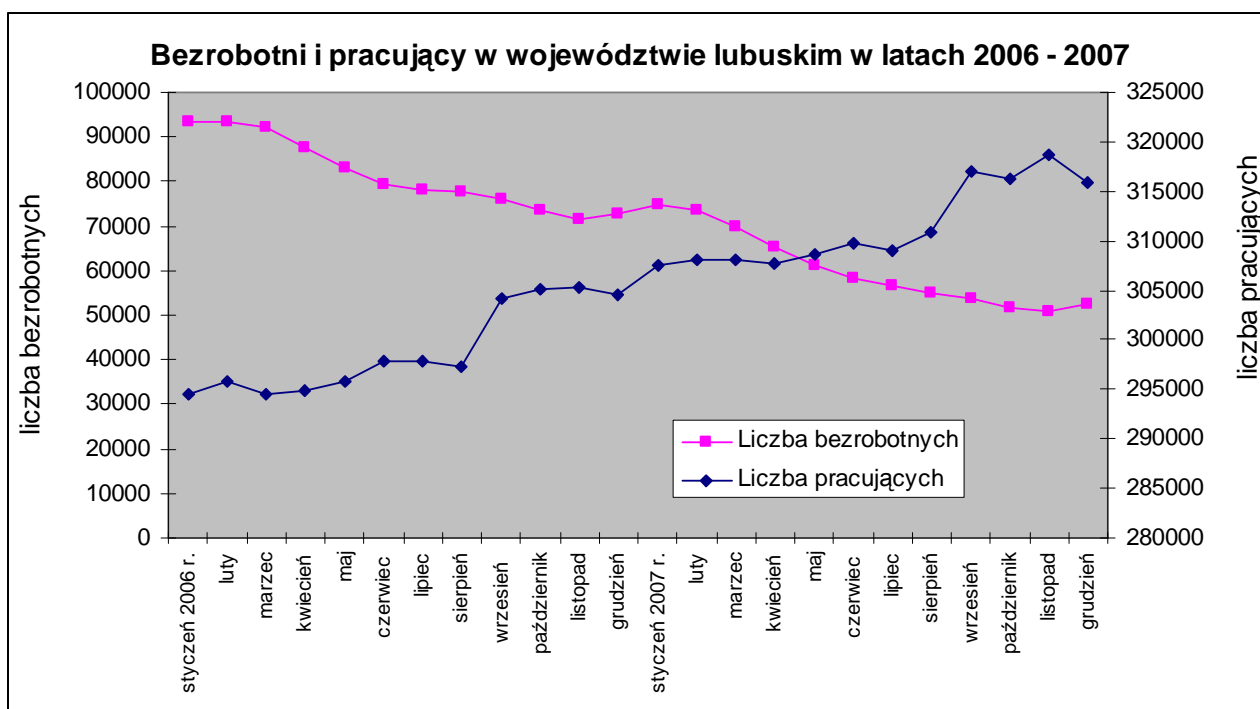
ROZDZIAŁ 2.

CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

2.1 Pracujący.

Wg danych szacunkowych¹, na koniec grudnia 2007 r., w województwie lubuskim pracowało 315 968 osób. W omawianym roku, podobnie jak i w roku poprzednim, odnotowano znaczny wzrost liczby osób pracujących, co obrazuje poniższy wykres:

¹ Dane z oszacowania pracujących na podstawie liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia, opublikowanej przez GUS. Dane dotyczą cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

W okresie grudzień 2006 - grudzień 2007 r., w sektorze przedsiębiorstw województwa lubuskiego, odnotowano wzrost liczby pracujących o 4,0%². Wyższy poziom pracujących odnotowano w sekcjach: przemysł, budownictwo, handel i naprawy, hotele i restauracje, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm.

Główny Urząd Statystyczny, zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów programem badań, publikuje dane dotyczące struktury pracujących wg form zatrudnienia, sekcji i działów PKD, sektorów, regionów, województw, podregionów i powiatów, tj. na wysokim poziomie szczegółowości, prawie z rocznym opóźnieniem. Z literatury przedmiotu, dotyczącej metodologii badań statystycznych wynika, iż struktury mają charakter bardzo trwałe, a ich istotna zmiana wymaga dłuższych okresów czasowych. Główny Urząd Statystyczny w listopadzie 2007 r. opublikował opracowanie „Pracujący w gospodarce narodowej w 2006 r.” Udostępnione dane charakteryzują strukturę pracujących województwa lubuskiego.

Na 31 grudnia 2006 r. w województwie lubuskim odnotowano 302 864 osoby pracujące³, w tym 143 711 kobiet, które stanowiły 47,5% ogółu pracujących w województwie. W lubuskim, w sektorze prywatnym pracowało 220 966 osób (73,0% ogółu), w sektorze publicznym 81 898 osób (27,0%).

² *Biuletyn Statystyczny Województwa Lubuskiego grudzień 2007, Zielona Góra, styczeń 2008 r.*

³ *Źródłem danych o pracujących jest opracowanie GUS „Pracujący w gospodarce narodowej w 2006 r. Warszawa, listopad 2007r.*

Pracujący w województwie lubuskim wg działów PKD:

- przemysł – 84 142 osoby (27,8% ogółu pracujących),
- handel i naprawy – 52 472 osoby (17,3%),
- edukacja – 25 400 osób (8,4%),
- rolnictwo – 23 968 osób (7,9%),
- obsługa nieruchomości i firm – 21 687 osób (7,2%),
- transport, gospodarka magazynowa i łączność – 20 847 osób (6,9%),
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 18 003 osoby (5,9%),
- administracja publiczna i obrona narodowa – 16 220 osób (5,4%),
- budownictwo – 14 305 osób (4,7%),
- pozostała działalność usługowa, komunalna i ...- 9 923 osoby (3,3%),
- hotele i restauracje – 6 154 osoby (2,0%),
- pośrednictwo finansowe – 6 030 osób (2,0%),
- łowiectwo, leśnictwo i rybactwo – 3 713 osób (1,2%).

W lubuskim najwięcej kobiet pracowało w: przemyśle – 31 252 osoby (21,7% ogółu pracujących kobiet), handlu i naprawach – 28 679 osób (20,0%), edukacji – 19 401 osób (13,5%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej – 14 594 osoby (10,2%).

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, najwięcej osób pracowało w usługach – 176 736 osób (58,4% ogółu) w przemyśle i budownictwie – 98 447 osób (32,5%) oraz w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie – 27 681 osób (9,1%).

W województwie lubuskim najwięcej pracujących (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób) odnotowano w dwóch powiatach grodzkich: Zielonej Górze – 38 547 osób i w Gorzowie Wielkopolskim – 37 407 osób, oraz w powiatach: żarskim – 20 075 osób, nowosolskim – 16 436 osób, zielonogórskim – 16 258 osób, świebodzińskim – 16 099 osób.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, największy udział pracujących w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie, odnotowano w powiatach:

- Wschowa - 27,0% ogółu pracujących,
- Gorzów Wielkopolski (ziemski) – 25,0%,
- Międzyrzecz – 19,4%,
- Żagań – 19,3%,
- Strzelce Krajeńskie – 19,2%.

Największy odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie odnotowano w powiatach:

- Świebodzin – 48,1% ogółu pracujących,
- Strzelce Krajeńskie – 44,5%,
- Gorzów Wielkopolski (ziemski) – 43,2%,
- Żary – 41,9%,
- Nowa Sól – 41,3%.

Największy odsetek pracujących w sferze usług odnotowano w powiatach:

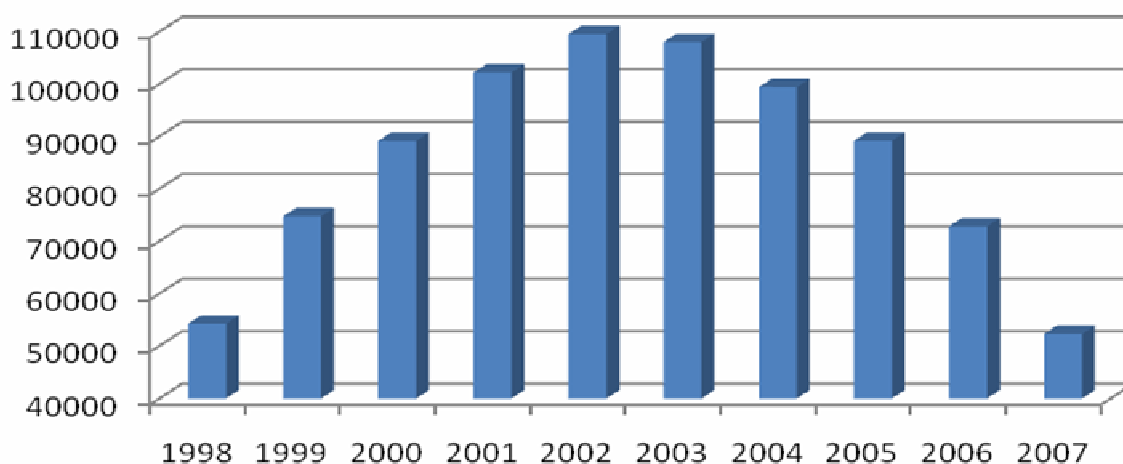
- grodzki Zielona Góra - 75,9% ogółu pracujących,
- Słubice – 60,7%,
- grodzki Gorzów Wielkopolski - 60,2% ogółu pracujących,
- Krosno Odrzańskie – 57,4%,
- Żagań – 48,6%,
- Sulęcín – 48,1%.

W województwie lubuskim przeszło połowa osób pracowała w przedsiębiorstwach zatrudniających 49 i mniej osób – 53,5% ogółu pracujących, następnie w przedsiębiorstwach zatrudniających od 50 do 249 osób – 26,2% ogółu pracujących. W dużych przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 250 osób zatrudnionych było 20,3% ogółu pracujących.

2.2. Poziom i stopa bezrobocia.

W końcu grudnia 2007 r. w województwie lubuskim zarejestrowanych było **52 293** bezrobotnych. W okresie dwunastu miesięcy 2007 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o **20 523** osoby, tj. o **28,2%**. Od chwili powstania województwa lubuskiego, omawiany rok jest kolejnym po 2003, gdzie mamy do czynienia z rocznym spadkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W 2007 r. osiągnięto najniższą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w historii województwa lubuskiego, co obrazuje poniższy wykres:

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubuskim (stan na koniec grudnia)

W 2007 r. wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano na przestrzeni dwóch miesięcy (styczeń i grudzień), w pozostałych miesiącach odnotowano spadek (największy w kwietniu i maju).

W poszczególnych powiatowych urzędach pracy dynamikę bezrobocia⁴ przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych grudzień 2007 r.	Wzrost, spadek(-) w 2007 r.	Dynamika bezrobocia [31 XII 2006 r.=100%]
OGÓŁEM	52 293	- 20 523	71,8%
Gorzów Wlkp. (grodzki)	3 330	- 1 524	68,6%
Gorzów Wlkp. (ziemski)	2 275	- 1 203	65,4%
Krosno Odrzańskie	5 055	- 1 130	81,7%
Międzyrzecz	3 848	- 877	81,4%
Nowa Sól	6 129	- 2 775	68,8%
Słubice	2 781	- 1 005	73,5%
Strzelce Krajeńskie	4 000	- 1 017	79,7%
Sulęcín	1 652	- 774	68,1%
Świebódzin	1 674	- 1 348	55,4%
Wschowa	1 874	- 625	75,0%
Zielona Góra (grodzki)	4 006	- 1 669	70,6%
Zielona Góra (ziemski)	3 739	- 2 160	63,4%
Żagań	6 323	- 1 774	78,1%
Żary	5 607	- 2 642	68,0%

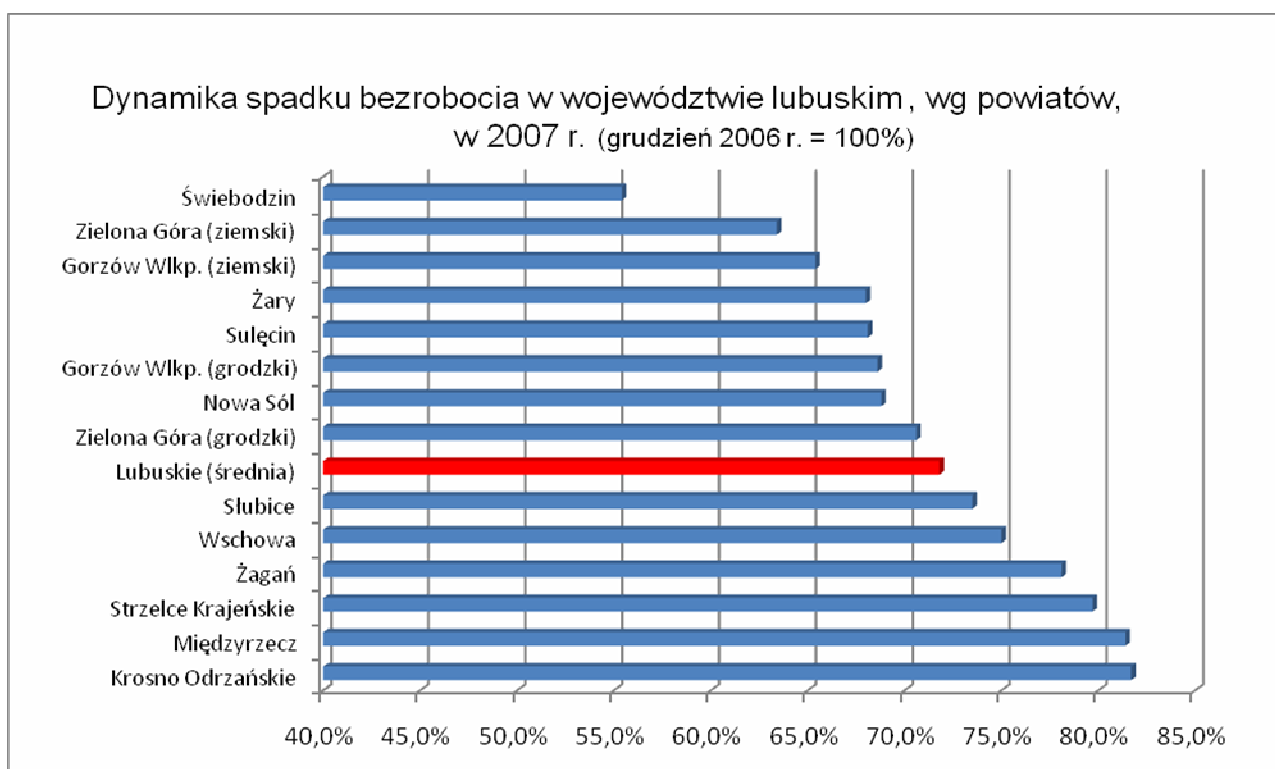
⁴ Wskaźnik dynamiki bezrobocia liczymy dzieląc wielkość bezrobocia w okresie badanym przez wielkość z okresu przyjętego jako podstawę porównań. Źródło: Leksykon rynku pracy pod red. Z. Sadowskiego, W-wa 1997 r.

Na przestrzeni 12 miesięcy 2007 r. we wszystkich powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w powiatach: Świebodzin – o 44,6%, Zielona Góra (ziemski) – o 36,6%, Gorzów Wielkopolski (ziemski) - o 34,6%.

W omawianym okresie w ośmiu powiatach odnotowano spadkową dynamikę bezrobocia przewyższającą średnią dla województwa lubuskiego.

W liczbach bezwzględnych najwięcej bezrobotnych zmniejszyło się w trzech urzędach pracy: nowosolskim – o 2 775 osób, żarskim – o 2 64 osoby oraz zielonogórskim (ziemskim) – o 2 160 osób.

Obrazuje to poniższy wykres:

Od stycznia do grudnia 2007 r. w województwie lubuskim zarejestrowano 102 194 nowych bezrobotnych, o 10 837 osób mniej niż w analogicznym okresie 2006 r. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 51 482 osoby, tj. **50,4%** to kobiety,
- 75 302 osoby, tj. **73,7%** to poprzednio pracujący,
- 39 017 osób, tj. **38,2%** to mieszkańcy wsi,

- 10 890 osób, tj. **10,7%** to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły,
- 31 104 osoby, tj. **30,4%** to bezrobotni do 25 roku życia,
- 49 541 osób, tj. **48,5%** to długotrwale bezrobotni,
- 17 519 osób, tj. **17,1%** to bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 33 423 osoby, tj. **32,7%** to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych,
- 5 174 osoby, tj. **5,1%** to samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia,
- 5 546 osób, tj. **5,4 %** to niepełnosprawni.

W poszczególnych powiatowych urzędach pracy liczba nowych rejestracji bezrobotnych w 2007 r. wynosiła:

Wyszczególnienie	Napływ do bezrobocia
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	9 157
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	4 933
Krosno Odrzańskie	6 485
Międzyrzecz	5 384
Nowa Sól	9 227
Słubice	4 859
Strzelce Krajeńskie	6 309
Sulęcín	3 544
Świebódzin	4 695
Wschowa	3 371
Zielona Góra (grodzki)	8 133
Zielona Góra (ziemski)	6 680
Żagań	9 110
Żary	20 307

W ciągu dwunastu miesięcy 2007 r. wyrejestrowanych zostało 122 717 bezrobotnych o 6 649 mniej niż w analogicznym okresie 2006 r. Największą liczbę bezrobotnych wyrejestrowano z przyczyn:

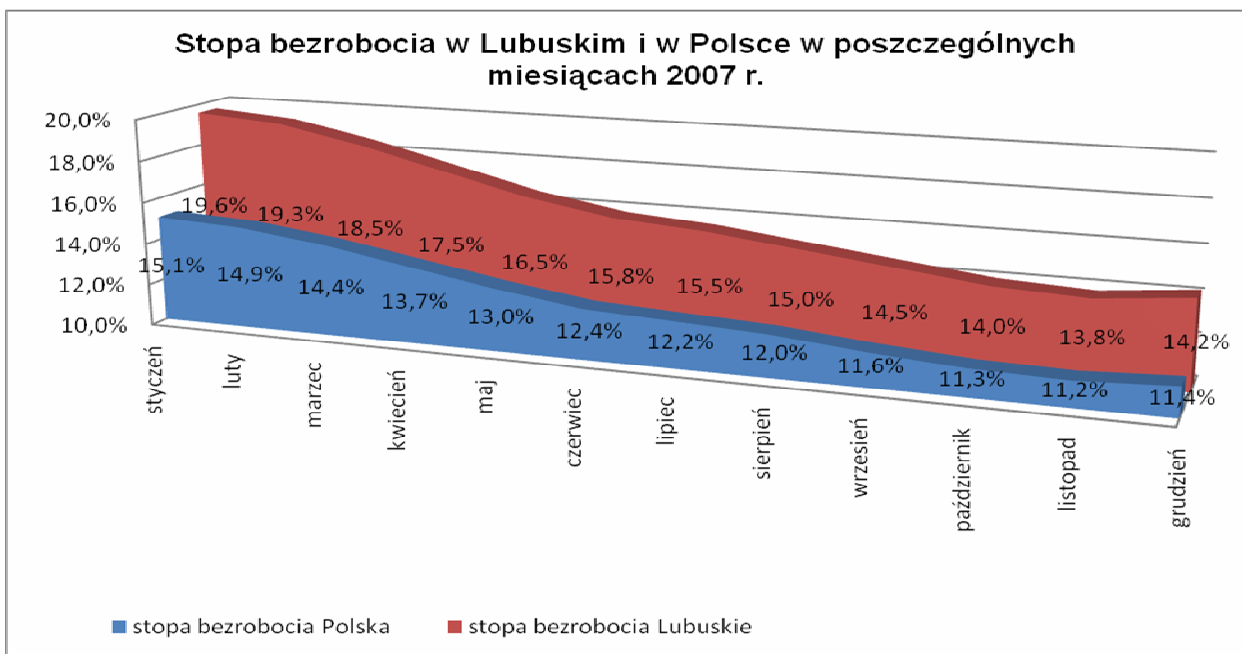
- podjęcia pracy – 46 235 osób, tj. **37,7%**,
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 34 841 osób, tj. **28,4%**,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej – 14 772 osoby, tj. **12,0%**,
- rozpoczęcia stażu – 5 518 osób, tj. **4,5%**,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 5 366 osób, tj. **4,4%**,
- rozpoczęcia szkolenia – 5 053 osoby, tj. **4,1%**,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy – 2 354 osoby, tj. **1,9%**.

W poszczególnych PUP liczba wyłączeń z ewidencji wynosiła:

Wyszczególnienie	Odływ z bezrobocia
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	10 681
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	6 136
Krosno Odrzańskie	7 615
Międzyrzecz	6 261
Nowa Sól	12 002
Słubice	5 864
Strzelce Krajeńskie	7 326
Sulęcín	4 318
Świebodzin	6 043
Wschowa	3 996
Zielona Góra (grodzki)	9 802
Zielona Góra (ziemski)	8 840
Żagań	10 884
Żary	22 949

Stopa bezrobocia na Ziemi Lubuskiej na koniec grudnia 2007 r. kształtowała się na poziomie 14,2% (w grudniu 2006 r. – 19,3%) i pod względem jej wysokości znaleźliśmy się na szóstym miejscu w kraju. W Polsce stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 11,4% (w grudniu 2006 r. – 14,9%). W 2007 r. spadek stopy bezrobocia miał miejsce we wszystkich województwach, przy czym lubuskie znalazło się w grupie trzech województw o najwyższej dynamice spadku stopy bezrobocia.

Stopę bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2007 r. w Polsce i naszym województwie obrazuje poniższy wykres:

Na koniec grudnia 2007 r. najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie: krośnieńskim – 28,3%, żagańskim – 24,6% i strzelecko-drezdeneckim – 22,9%. Najniższą stopą bezrobocia wyróżniały się: m. Gorzów Wlkp. – 6,1%, m. Zielona Góra – 7,2% oraz powiat świebodziński – 7,4%.

Stopę bezrobocia niższą od średniej dla Polski odnotowano w czterech powiatach, natomiast stopę bezrobocia przewyższającą średnią ogólnopolską odnotowano w dziesięciu powiatach.

2.3. Zróżnicowanie terytorialne bezrobocia w regionie

Bezrobocie w lubuskim jest zróżnicowane w poszczególnych powiatach. Ta niejednorodność jest wynikiem zarówno nierównomiernego rozwoju społeczno – gospodarczego regionów, jak i różnego stopnia zaawansowania procesów restrukturyzacyjnych.

Zróżnicowanie tego zjawiska odzwierciedla wskaźnik stopy bezrobocia. Rozpiętość przedziału wielkości wskaźnika stopy bezrobocia, tj. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia, w powiatach wynosiła w końcu 2007 r. – 22,2 punktu procentowego (grodzki Gorzów Wlkp. – 6,1%, krośnieński – 28,3%).

W końcu 2007 r. stopę bezrobocia poniżej wskaźnika obliczonego dla województwa (14,2%) odnotowano w 7 powiatach: grodzkim gorzowskim – 6,1%, grodzkim zielonogórskim – 7,2%, świebodzińskim – 7,4%, ziemskim gorzowskim – 10,8%, sulęcińskim – 12,1%, wschowskim – 13,9% i ziemskim zielonogórskim – 14,1%. W pozostałych powiatach stopa bezrobocia przekroczyła wartość średniej wojewódzkiej.

Należy zaznaczyć, że według stanu z końca grudnia 2007 r. spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do stanu z końca 2006 r. nastąpił we wszystkich powiatach naszego województwa, to dynamika omawianego zjawiska była znacznie zróżnicowana. Najwyższa dynamika spadku bezrobocia w roku ubiegłym nastąpiła w powiatach: świebodzińskim i ziemskim zielonogórskim, a najniższa dynamika spadku w powiatach krośnieńskim i międzyrzeckim.

Ranking powiatów, według stopy bezrobocia, przedstawia poniższa tabela:

XII 2006 r.			XII 2007 r.		
L.p.	Powiaty	Stopa bezrobocia	L.p.	Powiaty	Stopa bezrobocia
1.	Gorzów Wlkp. (grodzki)	9,3%	1.	Gorzów Wlkp. (grodzki)	6,1%
2.	Zielona Góra (grodzki)	10,2%	2.	Zielona Góra (grodzki)	7,2%
3.	Świebodzin	13,0%	3.	Świebodzin	7,4%
4.	Gorzów Wlkp. (ziemski)	16,3%	4.	Gorzów Wlkp. (ziemski)	10,8%
5.	Sulęcín	17,7%	5.	Sulęcín	12,1%
6.	Wschowa	17,7%	6.	Wschowa	13,9%
7.,8.	Słubice	20,8%	7.	Zielona Góra (ziemski)	14,1%

7.,8.	Zielona Góra (ziemski)	20,8%	8.	Słubice	15,7%
9.	Międzyrzecz	21,9%	9.	Żary	16,6%
10.	Żary	23,6%	10.	Międzyrzecz	18,3%
11.	Strzelce Krajeńskie	28,0%	11.	Nowa Sól	21,7%
12.	Żagań	29,9%	12.	Strzelce Krajeńskie	22,9%
13.	Nowa Sól	30,0%	13.	Żagań	24,6%
14.	Krosno Odrzańskie	32,6%	14.	Krosno Odrzańskie	28,3%

Podsumowując sytuację według układu terytorialnego, odnotowujemy we wszystkich z powiatów spadek bezrobocia, zarówno w liczbach bezwzględnych jak i procentowym wskaźniku bezrobocia. W 2007 r. największy spadek stopy bezrobocia odnotowano w powiatach:

- Nowa Sól - o 8,3 punktu procentowego,
- Żary - o 7,0 punktu procentowego,
- Zielona Góra (ziemski) - o 6,7 punktu procentowego.

Najmniejszy spadek stopy bezrobocia odnotowano w powiatach:

- Zielona Góra (grodzki) – o 3,0 punktu procentowego,
- Gorzów Wielkopolski (grodzki) – o 3,2 punktu procentowego,
- Międzyrzecz – o 3,6 punktu procentowego.

W 2007 r. zaszły pewne przetasowania w rankingu powiatów, dla którego odnośnikiem jest poziom stopy bezrobocia. Na jego czele, od dwóch lat, jest miasto Gorzów Wielkopolski. Swoje pozycje poprawiły trzy powiaty: Nowa Sól, Zielona Góra (ziemski) oraz Żary, przesuając na niższe pozycje Międzyrzecz, Słubice, Strzelce Krajeńskie i Żagań. Pozostałe siedem urzędów pracy zachowały swoje dotychczasowe miejsca.

Rok 2007 nie przyniósł większych zmian w sytuacji tych powiatów, które od lat przodują w niekorzystnej sytuacji jeżeli chodzi o rynek pracy. Poniżej przedstawiono pokrótce charakterystykę powiatu gdzie sytuacja jest szczególnie trudna w zakresie bezrobocia oraz powiatu, gdzie sytuacja układa się najkorzystniej w porównaniu z innymi powiatami naszego województwa.

Powiat krośnieński

Na koniec grudnia w powiecie krośnieńskim zarejestrowanych było 5 055 osób, oznacza to w stosunku do grudnia 2006 r. spadek bezrobocia o 1 130 osób (o 18,3%). Jednak w tym powiecie, w 2007 r., odnotowano najmniejszą dynamikę spadku zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubuskim.

Stopa bezrobocia dla powiatu krośnieńskiego, najwyższa w województwie lubuskim, wynosiła 28,3%, co dawało mu 10 pozycję w rankingu powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w kraju. Można więc powiedzieć, że w 2007 r. sytuacja na krośnieńskim rynku pracy, w stosunku do innych powiatów, nie uległa zmianie.

Bezrobotnych w wieku do 25 lat zarejestrowanych były 1 004 osoby i w okresie 12 miesięcy 2007 r. ich udział (19,9% ogółu bezrobotnych) pozostał praktycznie na poziomie 2006 r. Na wsi zamieszkiwało 51,1% zarejestrowanych bezrobotnych. W tym powiecie odnotowano jeden z najwyższych w lubuskim wskaźników udziału osób długotrwale bezrobotnych – 65,6%.

Powiat ten posiada najniższy wskaźnik osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem. Stanowili oni 2,5% całej populacji bezrobotnych w tym powiecie, przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 5,2%. Jednocześnie bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym i poniżej stanowili 69,2% całej populacji bezrobotnych, przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 65,4%.

Z drugiej strony PUP Krosno Odrzańskie ma najmniejszy w województwie odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia – 19,9% (średnia dla Lubuskiego – 23,1%), oraz bezrobotnych niepełnosprawnych – 1,6% (średnia dla Lubuskiego – 4,9%). Poniżej średniej wynosił również odsetek bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – 32,0% (średnia dla Lubuskiego – 34,2%).

Urzędy pracy w tym powiecie miały do dyspozycji 3 695 ofert pracy, tj. o 29,0% więcej niż w 2006 r. Na pracę subsydiowaną złożono 1 303 oferty, co stanowiło 35,3% wszystkich ofert w tym powiecie.

Powiat gorzowski (grodzki)

Na koniec grudnia 2007 r. w powiatowym urzędzie pracy Gorzów Wielkopolski było zarejestrowanych 3 330 osób, co oznacza spadek o 1 524 osoby, czyli o 31,4%. Stopa bezrobocia wyniosła dla tego powiatu 6,1%, co dawało 26 pozycję w rankingu powiatów o najniższej stopie bezrobocia w kraju. W Gorzowie Wielkopolskim odnotowano najmniejszy w województwie odsetek zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili tylko 38,0% ogółu (1 266 osób) oraz najmniejszy odsetek bezrobotnych do 25 roku życia – 15,0% ogółu (500 osób).

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i poniżej stanowiły 53,1% ogółu bezrobotnych (średnia dla województwa to 65,4%). Natomiast osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 11,8% ogółu bezrobotnych.

Wskaźnik ten był wysoki w porównaniu do średniej dla województwa wynoszącej 5,2%.

Jednocześnie w mieście Gorzów Wielkopolski, na koniec 2007 r., odnotowano największy w województwie odsetek zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 30,6% ogółu bezrobotnych (1 018 osób) oraz bezrobotnych niepełnosprawnych – 13,5% ogółu bezrobotnych (449 osób). Ich aktywizacja zawodowa będzie wielkim wyzwaniem dla tego powiatu.

W 2007 r. powiatowy urząd pracy miał do dyspozycji 5 235 ofert pracy z terenu miasta Gorzów Wielkopolski, czyli o 22,1% więcej niż w 2006 r. Na pracę subsydiowaną złożono 2 021 ofert, co stanowiło 38,6% wszystkich ofert w tym powiecie.

2.4. Bezrobocie w lubuskim na tle kraju i innych województw

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w Polsce w końcu grudnia 2007 r. wyniosła 1 746, 6 tys. osób. Na przestrzeni roku bezrobocie zmniejszyło się 562,8 tys. osób tj. o 24,4%. W województwie lubuskim dynamika spadku bezrobocia była wyższa od średniej ogólnopolskiej.

Stopa bezrobocia w kraju w końcu grudnia 2007 r. wyniosła 11,4%. W porównaniu do sytuacji sprzed roku wysokość tego wskaźnika spadła o 3,4 punktu procentowego. Natomiast w naszym województwie spadek stopy bezrobocia wynosił 4,8 punktu procentowego.

Najwyższa stopa bezrobocia występowała w województwach:

warmińsko-mazurskim	19,0%
zachodniopomorskim	16,6%
kujawsko-pomorskim	15,2%
świętokrzyskim	15,1%

Najniższą stopą bezrobocia charakteryzowały się województwa:

wielkopolskie	8,0%
małopolskie	8,8%
mazowieckie	9,2%
śląskie	9,3%

Między poszczególnymi województwami widoczne są duże różnice w rozpiętości tego wskaźnika. Najwyższa stopa bezrobocia występująca w województwie warmińsko-mazurskim jest przeszło dwukrotnie wyższa, niż w województwie wielkopolskim czy małopolskim. Stopę bezrobocia poniżej średniej krajowej odnotowano w 6 województwach: małopolskim, mazowieckim, podlaskim, pomorskim, wielkopolskim i śląskim, a w pozostałych 10 województwach wskaźnik ten jest powyżej średniej krajowej. Liczbę bezrobotnych na koniec grudnia 2006 i 2007 r. oraz stopę bezrobocia w poszczególnych województwach przedstawia poniższa tabela:

WOJEWÓDZTWO	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (w tys.)		Dynamika bezrobocia (XII 2006 = 100%)	Stopa bezrobocia (31.12.2007 r.)
	31.12.2006 r.	31.12.2007 r.		
POLSKA	2 309 410	1 746 573	75,6	11,4
dolnośląskie	185 417	127 457	68,8	11,8
kujawsko – pomorskie	160 061	123 243	77,0	15,2
lubelskie	141 763	118 146	83,3	13,0
lubuskie	72 816	52 293	71,8	14,2
łódzkie	160 698	123 148	76,6	11,5
małopolskie	145 261	112 602	77,5	8,8
mazowieckie	285 612	219 924	77,0	9,2
opolskie	60 058	43 338	72,0	12,0
podkarpackie	145 246	126 360	87,1	14,4
podlaskie	61 773	48 796	79,0	10,7
pomorskie	125 951	86 904	69,0	10,9
śląskie	229 819	165 960	72,2	9,3
świętokrzyskie	99 406	83 339	83,8	15,1
warmińsko – mazurskie	127 574	98 995	77,6	19,0
wielkopolskie	169 089	112 827	66,6	8,0
zachodniopomorskie	138 866	103 241	74,3	16,6

Pod względem ilości zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy na koniec grudnia 2007 r. przodują wielkie województwa: mazowieckie, śląskie, dolnośląskie czy podkarpackie. Lubuskie znajdowało się na trzecim miejscu o najniższej liczbie bezrobotnych. Mniejsza liczba bezrobotnych występowała tylko w województwie opolskim i podlaskim.

Na przestrzeni 2007 r. spadek bezrobocia nastąpił we wszystkich 16 województwach. Nasze województwo pod względem dynamiki spadku bezrobocia uplasowało się na czwartym miejscu po województwach: wielkopolskim, dolnośląskim i pomorskim. Pod względem dynamiki spadku stopy bezrobocia (spadek o 4,8 punktu procentowego) lubuskie znalazło się na drugiej pozycji (wraz z województwem dolnośląskim) w kraju po województwie zachodniopomorskim (spadek o 4,9 punktu procentowego).

Najniższą dynamikę spadku stopy bezrobocia odnotowano w województwach: podkarpackim (o 2,0 punktu procentowego), lubelskim (o 2,5 punktu procentowego), małopolskim (o 2,5 punktu procentowego).

Struktura bezrobotnych w naszym województwie zasadniczo nie odbiega od średnich wielkości ogólnopolskich. Dotyczy to podstawowych grup bezrobotnych, jak: kobiety, zamieszkali na wsi, bezrobotni w wieku do 25 lat. Widoczny jest stosunkowo niski w województwie lubuskim udział osób długotrwale bezrobotnych i duży udział bezrobotnych z prawem do zasiłku.

Niekorzystnym zjawiskiem jest spory odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia i bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Obrazuje to poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Bezrob. kobiety	Bezrob. z prawem do zasiłku	Bezrob. zamieszk. na wsi	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	Bezrob w wieku do 25 lat	Bezrob. pow. 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
POLSKA	58,2%	14,3%	45,0%	31,2%	19,0%	21,7%	62,6%
lubuskie	58,3%	17,0%	44,2%	34,2%	18,3%	23,1%	59,0%

ROZDZIAŁ 3.

WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH.

3.1. Bezrobotne kobiety

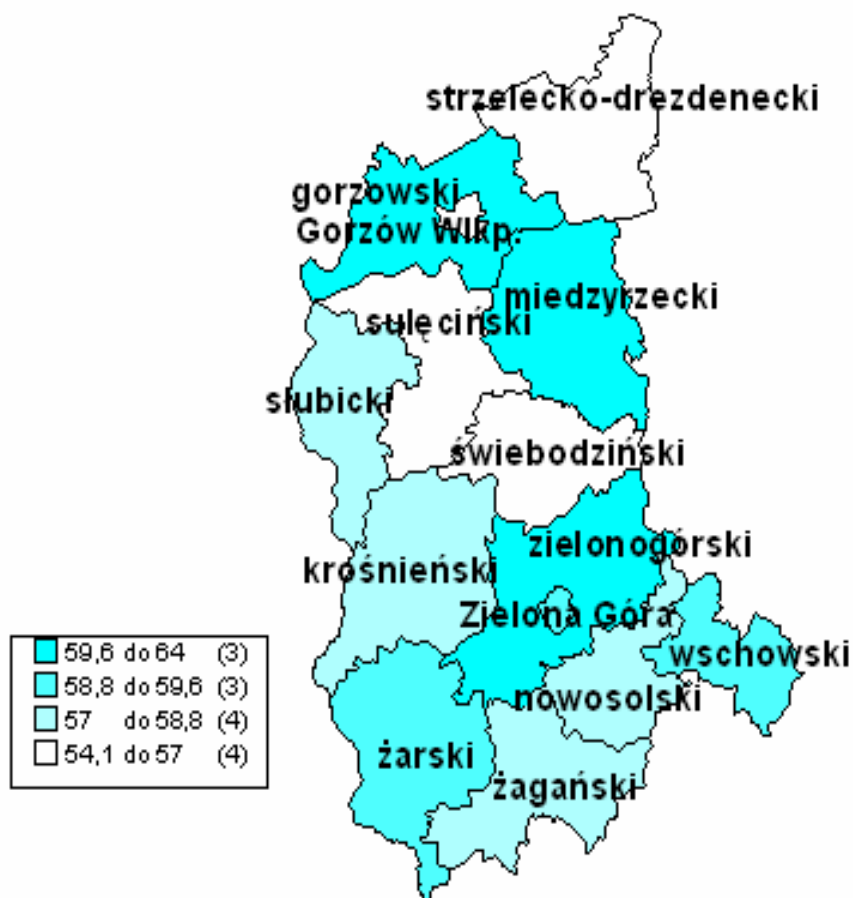
W końcu grudnia 2007 r. w ewidencji urzędów pracy województwa lubuskiego zarejestrowane były 30 491 bezrobotne kobiety, o 10 051 mniej (o 24,8%) niż w tym samym okresie 2006 r. Jednak nieco mniejsza dynamika spadku zarejestrowanych bezrobotnych kobiet, niż bezrobotnych ogółem, doprowadziła do dalszego wzrostu ich udziału z 55,7% do 58,3% w końcu 2007 r. Natomiast udział bezrobotnych mężczyzn wynosił 41,7% w ogóle bezrobotnych.

Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet charakteryzowały się powiaty: ziemski zielonogórski (64,0%), ziemski gorzowski (61,3%), międzyrzecki (59,6%) i żarski (59,5%). Najwyższym udziałem bezrobotnych mężczyzn charakteryzowały się natomiast następujące powiaty: sulęciński (45,4%), gorzowski grodzki (45,2%), świebodziński (44,7%). Należy zaznaczyć że w żadnym powiecie nie występuje większy procentowo udział mężczyzn niż kobiet, chociaż sytuacja taka występowała w latach poprzednich (przykładowo w powiecie sulęcińskim). Generalnie odsetek bezrobotnych kobiet jest

mniejszy w powiatach mniej uprzemysłowionych, gdzie z kolei jest większy odsetek ludności wiejskiej.

W 2007 r. roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się we wszystkich 14 powiatach. Największy spadek odnotowano w powiatach: świebodzińskim – o 42,5%, ziemski zielonogórski – o 34,0%, ziemski gorzowski – o 31,3%, żarskim – o 30,6%, Najmniejszy spadek bezrobotnych kobiet odnotowano w powiatach: Krosno Odrzańskie – o 13,9% i Słubice – o 17,1%.

Udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem w grudniu 2007 r.

Kobiety w 2007 r. w “napływie” bezrobotnych (51 482 osoby) stanowiły 50,4% ogółu, w “odpływie” z rejestrów bezrobotnych (61 533 osoby) stanowiły 50,1% ogółu bezrobotnych. Największą liczbę bezrobotnych kobiet wyrejestrowano z przyczyn:

- podjęcia pracy – 23 359 osób, tj. **38,0%**, całego odpływu
w tym pracy subsydiowanej – 3 711 tj. 6,0%
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 14 445 osoby, tj. **23,5%**,
- rozpoczęcia stażu – 4 288 osób, tj. **7,0%**,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej – 3 671 osoby, tj. **6,0%**,

- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 3 670 osób, tj. **6,0%**,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego – 1 854 osoby, tj. **3,0%**,
- rozpoczęcia szkolenia – 1 765 osób, tj. **2,9%**.

W województwie lubuskim najwięcej bezrobotnych kobiet było w wieku 25 – 34 lat (30,9%) i w wieku 45 – 54 lat (25,6%).

Struktura bezrobotnych kobiet wg wykształcenia wskazuje, że 5,8% bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie wyższe, 35,2% wykształcenie średnie i policealne, 27,8% wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 31,2% wykształcenie gimnazjalne i poniżej. W 2007 r. niewielki wzrost liczby bezrobotnych kobiet odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym. Największy spadek odnotowano wśród bezrobotnych kobiet legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 19,9%).

Z kolei w 2007 r. odnotowano spadek udziału kobiet powyżej 12 miesięcy bez pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet. Na koniec grudnia 2007 r. wskaźnik ten wynosił 42,4%, podczas gdy dwanaście miesięcy wcześniej – 47,3%. Jednak w dalszym ciągu udział kobiet powyżej 12 miesięcy bez pracy jest większy niż analogiczny wskaźnik dla mężczyzn wynoszący 30,3%.

Podobnie niekorzystnie dla kobiet kształtuje się ich udział wśród grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przedstawia to poniższa tabela (stan na 31.XII 2007 r.):

Osoby bezrobotne	Udział [w%] wśród kobiet	Udział [w%] wśród mężczyzn
do 25 roku życia	19,6	16,6
długotrwale bezrobotne	63,0	53,3
powyżej 50 roku życia	17,8	30,5
bez kwalifikacji zawodowych	36,3	31,4
samotnie wych. dziecko do 7 r. życia	12,2	0,8
niepełnosprawne	4,7	5,2

Występująca duża dysproporcja, na korzyść kobiet, wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, związana jest z szybszym uzyskiwaniem przez kobiety praw emerytalnych.

3.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Według stanu na koniec grudnia 2007 r. w województwie lubuskim zarejestrowanych było 23 100 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, stanowiąc 44,2% ogółu bezrobotnych i 29 193 bezrobotnych zamieszkałych w mieście (55,8%).

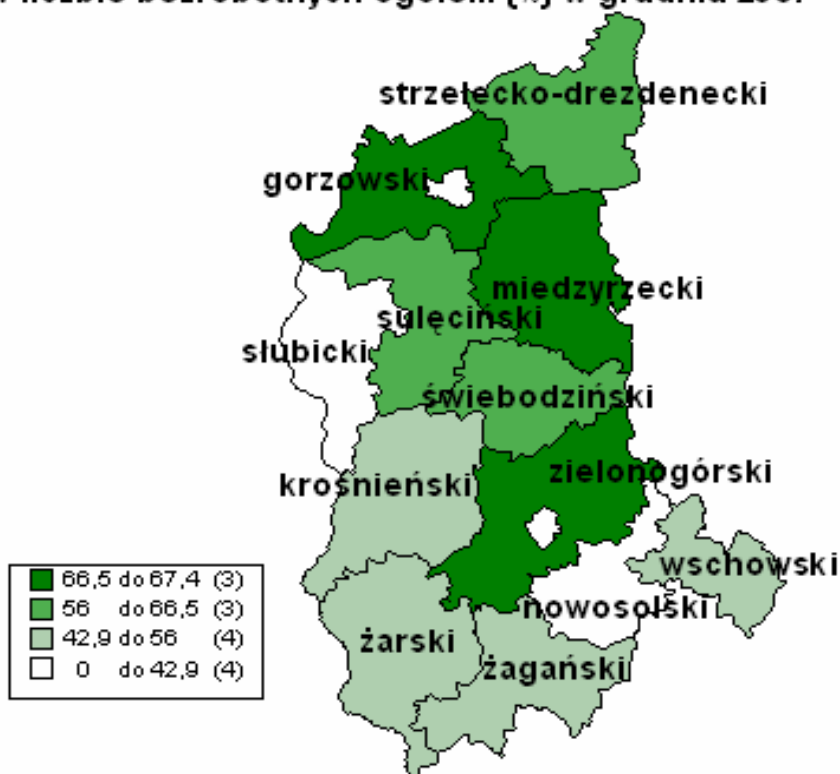
W stosunku do końca 2006 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 8 544 osoby, tj. o 27%, natomiast liczba bezrobotnych mieszkańców miast zmalała o 11 979 osób tj. o 29%. Zauważalna jest więc mniejsza dynamika spadku bezrobotnych zamieszkałych na wsi niż w mieście, co może być zrozumiałe ze względu na trudności z dojazdem do pracy, jak i często osoby zamieszkałe na wsi posiadają gorsze kwalifikacje zawodowe. Bezrobocie na wsi ma nieco inny charakter niż w mieście, jest trwalsze, a rynek pracy na wsi jest mniej podatny na zmiany.

Mieszkańcy na wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, bowiem oprócz bezrobocia rejestrowanego występuje na tych obszarach bezrobocie ukryte.

W województwie lubuskim istnieje duże zróżnicowanie terytorialne w kształtowaniu się bezrobocia na wsi. W dziewięciu powiatach udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych przekracza średnią wojewódzką, w tym w pięciu osiągnął 60% i więcej.

Najwyższym udziałem bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzowały się powiaty: międzyrzecki (67,4%), zielonogórski ziemski (67,3%), gorzowski ziemski (66,5%), świebodziński (62,8%), sulęciński (62,0%). Najmniejszy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w ogólnej liczbie bezrobotnych (poza miastami na prawach powiatu), odnotowano w powiatach: słubickim (35,6%) i nowosolskim (39,7%).

**Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi
w liczbie bezrobotnych ogółem [%] w grudniu 2007**

W 2007 r. roku liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się we wszystkich powiatach. Największy spadek odnotowano w powiatach: świebodzińskim – o 43,2%, ziemski gorzowski – o 36,9%, żagański – o 35,1% i sulęciński – o 31,4%. Najmniejszy spadek bezrobotnych zamieszkałych na wsi odnotowano w powiatach: międzyrzeckim – o 15,9% i krośnieńskim – o 19,3%.

Bezrobotni zamieszkali na wsi w 2007 r. w “napływie” bezrobotnych (39 017 osób) stanowili 38,2% ogółu, w “odpływie” z rejestrów bezrobotnych (47 561 osób) stanowili 38,8% ogółu bezrobotnych. Największą liczbę bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyrejestrowano z przyczyn:

- podjęcia pracy – 18 738 osób, tj. **39,4%**,
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 13 090 osób, tj. **27,5%**,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej – 5 879 osoby, tj. **12,4%**,
- rozpoczęcia stażu – 2 024 osoby, tj. **4,3%**,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 1 981 osoby, tj. **4,2%**,
- rozpoczęcia szkolenia – 1 825 osób, tj. **3,8%**,
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego – 773 osób, tj. **1,6%**.

W województwie lubuskim, najwięcej bezrobotnych zamieszkałych na wsi, odnotowano w wieku 25 – 34 lat (27%) oraz w wieku 45 – 54 lat (25%).

Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi wg wykształcenia wskazuje, że 3% bezrobotnych zamieszkałych na wsi posiadało wykształcenie wyższe, 24% wykształcenie średnie i policealne, 34% wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 39% tylko gimnazjalne i poniżej. W 2007 r. niewielki wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych, zamieszkałych na wsi, odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym jednak struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi od lata pozostaje bez zmian. W dalszym ciągu odnotowujemy spadek udziału osób zamieszkałych na wsi, pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy. Gdy na koniec grudnia 2007 r. wskaźnik ten wynosił 40,2%, rok wcześniej – 44,7%.

Jeżeli chodzi o wyraźne różnice w strukturze między bezrobotnymi ogółem, a bezrobotnymi zamieszkałymi na wsi, to najbardziej widoczne odchylenia zauważalne są w poziomie wykształcenia. Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi jest znacznie mniejszy odsetek osób lepiej wykształconych tj. z wykształceniem wyższym, i policealnym.

Natomiast, jeżeli chodzi o osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy to odnotowuje się wyższe odsetki i młodzieży do 25 roku życia jak i osób powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych i osób bez kwalifikacji zawodowych.

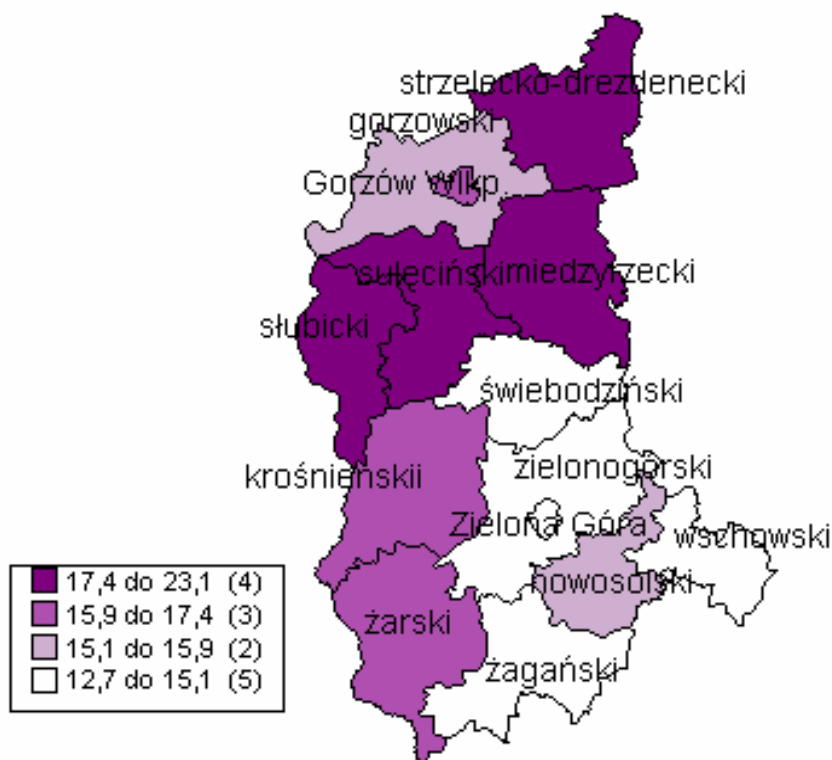
3.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku

W ewidencji urzędów pracy województwa lubuskiego, na koniec 2007 r., zarejestrowanych było 8 871 osób z prawem do pobierania zasiłku, stanowiąc 17% ogólnej liczby bezrobotnych.

Udział bezrobotnych z prawem do zasiłku, w stosunku do 2007 r., wzrósł o 0,6 punktu procentowego. Stanowimy województwo gdzie udział bezrobotnych z prawem do zasiłku jest na jednym z wyższych poziomów. Przykładowo w kraju wynosi on 14,3%.

Największy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku występuje w powiatach: Strzelce Krajeńskie – 23,1%, Słubice – 22,6%, Międzyrzecz – 20,5%, najmniejszy w powiatach: Świebodzin – 12,7%, Wschowa – 12,8%, ziemski Zielona Góra – 13,7%

**Udział bezrobotnych z prawem do zasiłku
w liczbie bezrobotnych ogółem [%] w grudniu 2007 r.**

Urzędy pracy w 2007 r. zarejestrowały 17 942 osoby bezrobotne z prawem do zasiłku, co stanowiło 17,6% całego "napływu" do bezrobocia (w 2006 r. bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 20,3% całego napływu). Świadczy to o tym, że coraz większy procent osób rejestruje się w urzędach pracy nie przepracowawszy wymaganego do zasiłku czasu pracy.

Wyłączonych z ewidencji zostało 20 978 osób z prawem do zasiłku, co stanowiło 17,1% całego "odpływu" z bezrobocia (w 2006 r. podobnie - 17,0%). Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku rejestrowały się najliczniej po następujących aktywnych formach:

- szkoleniu – 1 365 osób,
- robotach publicznych – 291 osób,
- pracach interwencyjnych – 275 osób,
- odbyciu przygotowania stażowego – 73 osoby,
- stażu – 55 osoby

Mniejszy udział zarejestrowanych niż wyrejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku, przyczynił się w 2007 r. do zmniejszenia poziomu tej kategorii bezrobotnych.

3.4. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Według stanu na koniec grudnia 2007 r. w rejestrach bezrobotnych ze zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy pochodziły 1 024 osoby, stanowiąc 2,0% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do stanu na koniec 2006 r., liczba osób tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 609 osób, czyli o 37,3%. Na koniec 2007 r. największy udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy odnotowano w powiecie żagańskim – 3,7%, międzyrzeckim – 3,4% oraz w gorzowskim (ziemskim) – 2,9%. Natomiast najmniejszy udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy odnotowano w powiatach: sulęcińskim i świebodzińskim po 0,5% oraz słuwickim – 0,7%.

W ciągu 12 miesięcy 2007 roku liczba zwolnionych osób w tym trybie, które się zarejestrowały w powiatowych urzędach pracy, wyniosła 871 osób (rok wcześniej – 1 128 osób). Natomiast wyrejestrowano w powiatowych urzędach pracy 1 480 osób tej kategorii bezrobotnych, w tym 689 osoby z powodu podjęcia pracy (46,5%).

3.5. Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Od stycznia do końca grudnia 2007 r., w województwie lubuskim, zarejestrowano 10 890 bezrobotnych osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2006 r. – 13 386 osób). W okresie 12 miesięcy 2007 r. najwięcej bezrobotnych osób, będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, zarejestrowano w powiatach: żarskim – 1 510 osoby, gorzowskim (grodzkim) – 1 078 osoby, nowosolskim – 1 024 osób, zielonogórskim (grodzkim) – 940 osoby.

Na koniec grudnia 2007 r. w rejestrach bezrobotnych było 2 076 osób tej kategorii bezrobotnych, co stanowiło 4,0% ogółu bezrobotnych (w 2006 r. – 4,0%). Największy udział bezrobotnych osób, do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły, odnotowano w końcu grudnia w powiatach: sulęcińskim – 5,0%, wschowskim, gorzowskim (ziemskim) – 4,7%,

Najmniejszy udział odnotowano w powiatach: słubickim – 3,1% ogółu bezrobotnych oraz zielonogórskim grodzkim i ziemskim – 3,2%.

W 2007 r. – 3 185 zarejestrowanych bezrobotnych, będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, podjęło pracę, najwięcej w powiatach: gorzowskim (grodzkim) – 341 osób, nowosolskim – 365 osób, zielonogórskim (grodzkim) – 318 osoby. Jest to prawdopodobnie wynik aktywizacji młodych ludzi prowadzony szczególnie w tych urzędach pracy.

3.6. Cudzoziemcy

W okresie 12 miesięcy 2007 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 79 osób nie posiadających polskiego obywatelstwa. Najwięcej cudzoziemców zarejestrowano w powiatach: strzelecko-drezdeneckim – 13 osób, grodzkim zielonogórskim i żarskim po 11 osób. Na koniec grudnia 2007 r. w rejestrach bezrobotnych było 39 cudzoziemców (rok wcześniej – 27), najwięcej w powiatach: żagańskim – 7 osób, żarskim – 5 osób. Wśród zarejestrowanych cudzoziemców w województwie lubuskim, 5 osób posiadało prawo do otrzymywania zasiłku.

ROZDZIAŁ 4

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY.

4.1. Bezrobotni według wieku.

Wiek jest jednym z ważniejszych czynników mogących decydować o sytuacji osoby na rynku pracy. W końcu grudnia 2007 roku dwie najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowiły osoby w wieku: od 45 do 54 lat (14 287 osób) i od 25 do 34 lat (14 258 osób), a udział każdej tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 27,3%. Następne co do wielkości grupy bezrobotnych według wieku to osoby od 35 do 44 lat (9 701 osób) i od 18 do 24 lat (9 580 osób).

Najmniej liczna jest grupa w wieku 60 – 64 lata (593 osoby) gdyż w jej skład wchodzi wyłącznie mężczyźni w wieku przedemerytalnym. Kobiety w tym wieku mają już uprawnienia emerytalne.

Strukturę bezrobotnych według wieku w poszczególnych latach obrazuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni - stan na 31 grudnia							Wzrost/ Spadek [2007-2001]
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Ogółem	102 187	109 551	108 026	99 389	89 151	72 816	52 293	-49 894
z tego według wieku								
18 - 24	28 028	27 791	25 394	21 654	18 089	14 133	9 580	-18 448
25 - 34	26 370	29 173	29 545	27 380	24 512	19 579	14 258	-12 112
35 - 44	25 582	26 155	24 551	21 551	18 568	14 077	9 701	-15 881
45 - 54	20 772	24 346	25 800	25 393	23 707	20 231	14 287	-6 485
55 - 59	1 315	1 828	2 469	3 110	3 913	4 279	3 874	2 559
60 – 64 lata	120	258	267	301	362	517	593	473

W strukturze wiekowej bezrobotnych w przeciągu ostatnich 7 lat notuje się najbardziej dynamiczny spadek udziału osób najmłodszych do 24 lat - w stosunku do 2001 r. spadek ten wyniósł 9 punktów procentowych. Natomiast wzrasta udział osób w wieku powyżej 45 roku życia, gdzie od 2001 r. nastąpił wzrost o 7 punktów procentowych. Grupa wiekowa od 25 do 34 lat charakteryzuje się największą stabilizacją ponieważ od kilku lat ich udział w populacji bezrobotnych utrzymuje się na tym samym poziomie.

Udział procentowy poszczególnych grup wiekowych w latach 2001-2007 przedstawia poniższa tabela:

Wiek	Zarejestrowani bezrobotni – stan na 31 grudnia						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
do 24 lat	27%	25%	24%	22%	22%	19%	18%
25 – 34 lata	26%	27%	27%	28%	27%	27%	27%
35 – 44 lata	25%	24%	23%	22%	22%	20%	19%
45 – 54 lat	20%	22%	24%	25%	26%	28%	27%
ponad 55 lat	2%	2%	2%	3%	4%	6%	9%
Ogółem	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Analizując strukturę wiekową bezrobotnych kobiet w lubuskim widzimy, że w końcu 2007 r. dominowały kobiety w wieku 25 - 34 lata (9 429 osób), które stanowiły 30,9% ogółu bezrobotnych kobiet. Kolejną najliczniejszą grupą były kobiety w wieku 45 - 54 lata (7 814 osób), tj. 25,6%.

Wśród bezrobotnych mężczyzn na koniec 2007 r. dominowały osoby w wieku 45-54 lata (6 473 osób), tj. 29,7 % ogółu bezrobotnych mężczyzn. Kolejną najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni mężczyźni w wieku 25-34 lata (4 829 osób), tj. 22,2%.

Strukturę bezrobotnych według wieku i płci, według stanu na koniec 2007 r., przedstawia poniższa tabela:

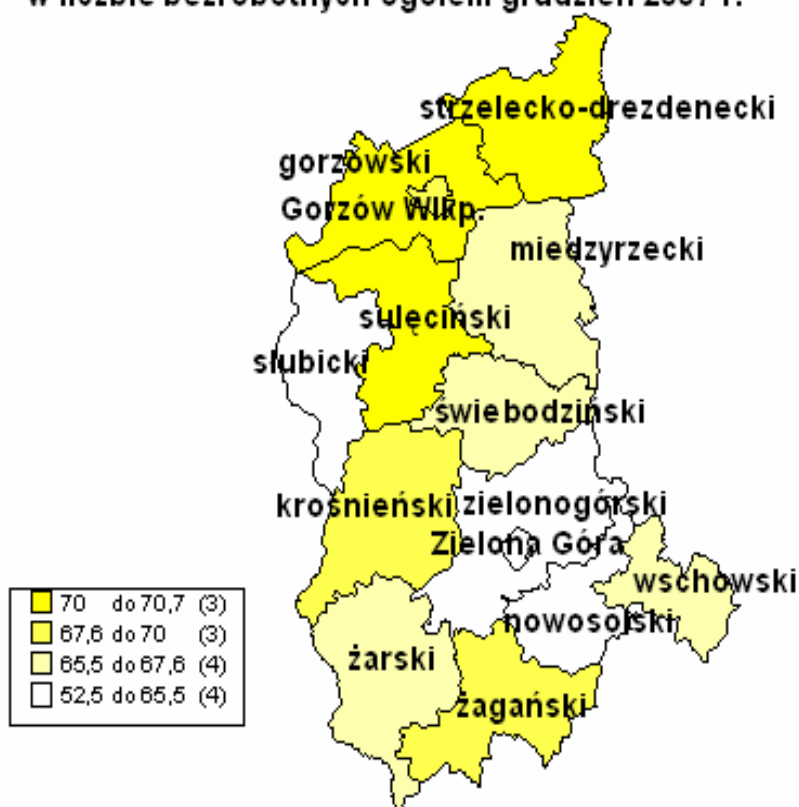
Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni w wieku				
		do 24 lat	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 lat i więcej
[w liczbach bezwzględnych]						
Ogółem	52 293	9 580	14 258	9 701	14 287	4 467
Mężczyźni	21 802	3 616	4 829	3 780	6 473	3 104
Kobiety	30 491	5 964	9 429	5 921	7 814	1 363
[w %]						
Ogółem	100,0	18	27	19	27	9
Mężczyźni	100,0	17	2	17	30	14
Kobiety	100,0	20	31	19	26	4

4.2. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe mają ogromne znaczenie na rynku pracy. Pracodawcy poszukują najczęściej pracowników wykwalifikowanych, mogących podjąć pracę bez konieczności szkolenia. Najtrudniej jest znaleźć zatrudnienie osobom z niskim wykształceniem. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych było w grupie z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 17 822 osób, tj. 34,1% i zasadniczym zawodowym – 16 367, tj. 31,3%. Łącznie te dwie grupy bezrobotnych na koniec 2007 r. stanowiły – 65,4% ogółu bezrobotnych. Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 11 170 osób, 21,4% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących – 4 213 osób, tj. 8,1%. Dyplomami wyższych uczelni legitymowało się 2 721 osób, tj. 5,1%.

W porównaniu do 2006 roku odnotowano największy wzrost udziału osób z wyższym wykształceniem o 3 punkty procentowe oraz, w nieco mniejszym zakresie, osób z wykształceniem policealnym i średnim. Natomiast największy spadek udziału odnotowano wśród osób z wykształceniem zawodowym, prawie o 7 punktów procentowych.

**Udział bezrobotnych z wykształceniem poniżej średniego
w liczbie bezrobotnych ogółem grudzień 2007 r.**

Udział osób bez wykształcenia pozostaje przez lata prawie na niezmiennym poziomie. Przyczyną powyższych zmian jest ogólna tendencja dążenia do wzrostu poziomu wykształcenia w społeczeństwie. Kształtowanie się struktury bezrobotnych wg wykształcenia w latach 2001- 2007 pokazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni- stan na 31 grudnia							Wzrost/ spadek [2007-2001]
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Ogółem	102 187	109 551	108 026	99 389	89 151	72 816	52 293	-49 894
wyższym	2 318	2 778	3 338	3 376	3 312	3 329	2 721	403
policealnym i śred. zawodowym	20 158	21 800	21 635	20 699	18 358	15 579	11 170	-8 988
średnim ogólnokształcącym	5 626	6 131	6 328	6 196	5 922	5 329	4 213	-1 413
zasadniczym zawodowym	39 090	41 721	40 336	35 601	30 740	23 427	16 367	-22 723
gimnazjalnym i poniżej	34 995	37 121	36 389	33 517	30 819	25 152	17 822	-17 173

Bezrobotne kobiety w województwie lubuskim są lepiej wykształcone niż mężczyźni. W końcu 2007 roku 41% z ogółu bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie wyższe i średnie, podczas gdy wśród mężczyzn wykształcenie wyższe i średnie posiadało 25,7% ogółu bezrobotnych mężczyzn.

Najmniej liczną grupą zarówno bezrobotnych kobiet, jak i mężczyzn stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (5,2% kobiety i 4,4% mężczyźni). Najbardziej liczną grupą, zarówno bezrobotnych kobiet, jak i mężczyzn stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej: 38,1% mężczyźni, 31,2% kobiety.

Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia i płci, według stanu na koniec 2007 r. przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni z wykształceniem				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim wykształceniem ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
[w liczbach bezwzględnych]						
Ogółem	52 293	2 721	11 170	4 213	16 367	17 822
mężczyźni	21 802	959	3 646	1 005	7 898	8 294
kobiety	30 491	1 762	7 524	3 208	8 469	9 528
[w %]						
Ogółem	100	5,1	21,4	8,1	31,3	34,1
mężczyźni	100	4,4	16,7	4,6	36,2	38,1
kobiety	100	5,8	24,7	10,5	27,8	31,2

4.3 .Bezrobotni według stażu pracy

W końcu grudnia 2007 r. spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły osoby bez stażu pracy – 10 621 (20,3 %). Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy najwięcej osób pracowało od 1 do 5 lat – 9 755 osób, od 10 do 20 lat – 9 540. Najmniejsza grupa bezrobotnych to posiadający najdłuższy staż pracy tj. 30 lat i więcej – tylko 1 330 osób.

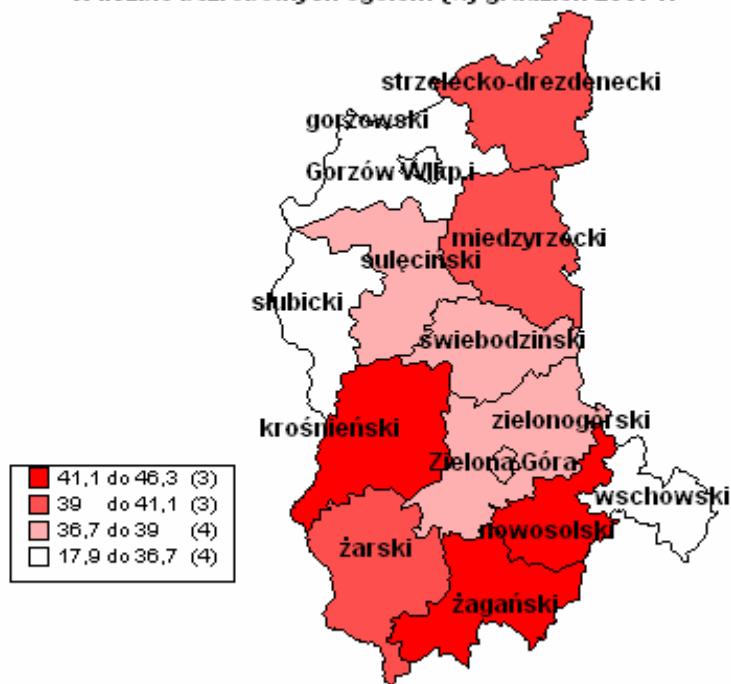
Tabela poniżej przedstawia bezrobotnych według stażu pracy w latach 2001-2007 (stan w końcu okresu sprawozdawczego).

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni- stan na 31 grudnia							Wzrost/spadek [2007-2001]
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Ogółem	102 187	109 551	108 026	99 389	89 151	72 816	52 293	-29 371
z tego według stażu pracy								
do 1 roku	16 027	15 286	13 661	12 559	11 543	9 244	6 900	-6 783
1-5 lat	17 783	20 306	19 980	18 713	16 948	13 331	9 755	-4 452
5-10 lat	13 756	15 450	15 637	14 455	12 769	10 109	7 224	-3 647
10-20 lat	20 797	21 293	21 014	19 370	16 863	13 551	9 540	-7 246
20-30 lat	13 040	14 722	15 066	13 823	12 061	9 995	6 923	-3 045
30 i więcej	880	1 263	1 600	1 612	1 701	1 560	1 330	680
bez stażu	19 904	21 231	21 068	18 857	17 266	15 026	10 621	-4 878

4.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Zbyt długi czas pozostawania bez pracy wpływa m. in. na fizyczną i psychiczną kondycję bezrobotnego i jego pozycję zawodową, niejednokrotnie powoduje dezaktualizację kwalifikacji zawodowych.

Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy
w liczbie bezrobotnych ogółem (%) grudzień 2007 r.

Duże problemy ze znalezieniem stałego zatrudnienia mają na rynku pracy osoby długotrwale bezrobotne i w związku z tym wymagają zaktywizowania przez szczególne działania urzędów pracy.

W 2007 r. można było zaobserwować poprawę sytuacji tej grupy bezrobotnych – liczba osób będących w rejestrach lubuskich urzędów pracy łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu ostatniego roku zmniejszyła się w stosunku do końca roku 2006 r. o 11 318 osób. Wśród nich, większość 63,3% stanowią osoby poszukujące pracy dłużej niż 24 miesiące.

Długotrwale pozostawanie bez pracy zmniejsza szansę na znalezienie nowej pracy, co wpływa na obniżenie statusu materialnego i społecznego tych osób oraz ich rodzin. Znacznie mniejsze spadki bezrobotnych w liczbach bezwzględnych, zanotowano wśród osób bezrobotnych pozostających bez pracy krócej niż 12 miesięcy, a wśród osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca, odnotowano nawet wzrost o 227 osób.

Kształtowanie się struktury bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w liczbach w latach 2001- 2007 przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni - stan na 31 grudnia							Wzrost/ Spadek 2007-2001]
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Ogółem	102 187	109 551	108 026	99 389	89 151	72 816	52 293	49 894
do 1 miesiąca	6 421	7 255	8 490	7 745	7 825	6 648	6 270	-151
1-3 miesiące	14 166	13 548	14 887	13 955	13 851	12 594	11 031	-3 135
3-6 miesięcy	15 623	14 877	14 463	13 476	12 869	11 006	7 903	-7 720
6-12 miesięcy	19 556	22 687	18 708	17 184	14 385	11 735	7 574	-11 982
12-24 miesiące	22 055	21 784	20 639	17 327	13 802	10 729	7 154	-14 901
powyżej 24 m-cy	24 366	29 400	30 839	29 702	26 419	20 104	12 361	-12 005

ROZDZIAŁ 5

KATEGORIE BEZROBOTNYCH BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami w art. 49) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do “osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, w stosunku, do których powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Liczbę i udział bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Grudzień 2006	Udział [%]	Grudzień 2007	Udział [%]
Bezrobotni ogółem	72 816	100,00	52 293	100,00
<i>W tym osoby w szczególnie trudnej sytuacji</i>				
długotrwale bezrobotni	45 817	62,9	30 845	59,0
do 25 roku życia	14 133	19,4	9 580	18,3
powyżej 50 roku życia	14 684	20,2	12 059	23,1
bez kwalifikacji zawodowych	22 042	30,3	17 903	34,2
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	4 361	6,0	3 908	7,5
niepełnosprawni	2 788	3,8	2 547	4,9

W 2007 r., wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, odnotowano spadek udziału bezrobotnych wśród:

- osób długotrwale bezrobotnych, którzy w grudniu 2006 r. stanowili 62,9% ogółu bezrobotnych, w grudniu 2007 r. – 59,0%,
- młodzieży do 25 roku życia, w grudniu 2006 r. stanowili 19,4% ogółu bezrobotnych, w grudniu 2007 r. – 18,3%,

odnotowano wzrost udziału bezrobotnych wśród:

- osób powyżej 50 roku życia, którzy w grudniu 2006 r. stanowili 20,2% ogółu bezrobotnych, w grudniu 2007 r. – 23,1%,
- osób bez kwalifikacji zawodowych, którzy w grudniu 2006 r. stanowili 30,3% ogółu bezrobotnych, w grudniu 2007 r. – 34,2%,
- osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia, które w grudniu 2006 r. stanowili 6,0% ogółu bezrobotnych, w grudniu 2007 r. – 7,5%,
- osób niepełnosprawnych, którzy w grudniu 2006 r. stanowili 3,8% ogółu bezrobotnych, w grudniu 2007 r. – 4,9%.

5.1. Długotrwale bezrobotni⁵

Istotnym problemem na Ziemi Lubuskiej jest długotrwale bezrobocie. Na koniec grudnia 2007 r. długotrwale bezrobotni stanowili 59,0% ogółu bezrobotnych (30 845 osób). W kraju udział długotrwale bezrobotnych osób w ogólnej liczbie bezrobotnych był wyższy i wynosił 62,6%.

W odniesieniu do końca 2006 r. liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 14 972 osoby (o 32,7%). Długotrwale bezrobocie w największym stopniu dotknęło następujące grupy bezrobotnych: osoby posiadające wykształcenie niższe od średniego – 71,2% (21 973 osoby), osoby w wieku 45 - 54 lat - 32,8% (10 132 osoby), osoby ze stażem pracy od 10 – 20 lat - 20,5% (6 312 osób). Większość długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety 62,3% (19 222 osoby). Prawo do zasiłku posiadało 417 osób (tylko 1,4% ogółu długotrwale bezrobotnych). Długotrwale bezrobocie dotknęło 919 osób posiadających wykształcenie wyższe – 3,0% ogółu długotrwale bezrobotnych. Niepokoić może fakt, że wśród ogółu bezrobotnych legitymujących się wyższym wykształceniem (2 721 osób), długotrwale bezrobotni stanowili 33,8%.

⁵ *Długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.*

W sześciu powiatach, udział osób długotrwale bezrobotnych przewyższał średnią dla województwa. Najwyższym udziałem długotrwale bezrobotnych wyróżniały się powiaty: nowosolski – 67,5%, krośnieński – 65,6%, żagański – 63,5%.

Najniższy udział długotrwale bezrobotnych zanotowano w dwóch powiatach gorzowskich: grodzkim (38,0%) i ziemskim (51,1%).

W okresie styczeń – grudzień 2007 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 49 541 osób długotrwale bezrobotnych, stanowiąc 48,5% ogółu napływu do bezrobotnych. W tym samym czasie wyłączono z ewidencji 64 513 osób długotrwale bezrobotnych, stanowiąc 52,6% ogółu odpływu bezrobotnych. Głównym powodem wyłączeń osób długotrwale bezrobotnych były: podjęcia pracy – 20 757 osób, niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 18 072 osoby oraz rozpoczęcia prac społecznie użytecznych – 13 341 osób.

5.2. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych⁶

Do grupy osób bez kwalifikacji zawodowych zaliczani są bezrobotni nie posiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowych lub innym dokumentem.

Grupa ta na koniec 2007 r. liczyła 17 903 osoby, stanowiąc 34,2% ogółu bezrobotnych, natomiast w kraju udział osób bez kwalifikacji zawodowych był niższy i wyniósł 31,2%. Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, kobiety stanowiły 61,8% (11 063 osoby). Prawo do zasiłku posiadało 1 980 osób (11,1% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych). W porównaniu z grudniem 2006 r. liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 4 139 osób (o 18,8%).

Bezrobotni bez kwalifikacji, to osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 82,4% (14 754 osoby) oraz z wykształceniem ogólnokształcącym – 17,6% (3 149 osób). W tej populacji bezrobotnych 26,6% to osoby pozostające bez pracy ponad 2 lata. Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych dominują osoby w wieku 45-54 lat, stanowiąc 28,4% (5 076 osób) oraz osoby bez stażu pracy – 27,9% (4 986 osób).

⁶ *Bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych jest osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.*

W okresie styczeń – grudzień 2007 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 33 423 osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych (stanowiło to 32,7% całego napływu do bezrobocia). Podjęło pracę 11 471 osób z tej kategorii bezrobotnych co oznacza, że w ogólnej liczbie bezrobotnych, osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowili 24,8% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę.

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych wyróżniły się powiaty: żarski (44,9%), strzelecko-drezdenecki (41,3%) oraz gorzowski ziemski (39,7%). Najniższy udział bezrobotnych bez kwalifikacji zanotowały powiaty: wschowski (24,3%) oraz sulęciński (30,8%).

5.3. Młodzież do 25 roku życia⁷

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż często przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi kwalifikacje zawodowe, oraz określony staż pracy. Pozostawienie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie, a dłuższy brak pracy doprowadza często do powstawania wśród młodych ludzi niekorzystnych skutków psychospołecznych.

Na koniec 2007 r. w ewidencji urzędów pracy, odnotowano 9 580 osób w wieku do 25 roku życia. Bezrobotni, młodzi ludzie na Ziemi Lubuskiej stanowili 18,3% ogółu bezrobotnych, czyli o 4 553 osoby mniej niż rok wcześniej (o 32,2%).

W kraju wskaźnik udziału tej populacji był wyższy i wyniósł 19,0% ogółu bezrobotnych .

Wśród bezrobotnych do 25 roku życia kobiety stanowiły 62,3% (5 964 osoby). Prawo do zasiłku posiadało 1 369 osób (14,3% ogółu bezrobotnej młodzieży).

Istotnym czynnikiem determinującym start zawodowy jest poziom wykształcenia. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia najwięcej było osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 27,5% ogółu tej populacji (2 636 osób) oraz gimnazjalnym i poniżej - 26,5% (2 536 osób).

Trudności z podjęciem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby bez doświadczenia zawodowego, które jeszcze nie pracowały. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia osoby bez stażu pracy stanowiły aż 58,1% (5 564 osoby).

⁷ *Bezrobotny do 25 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia*

W okresie styczeń – grudzień 2007 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowano 31 104 osoby młode do 25 roku życia (30,4% ogółu napływu w województwie) w tym głównie po raz kolejny – 21 411 osób.

W tym samym czasie wyłączono z ewidencji 33 731 osób (27,5% ogółu odpływu bezrobotnych), w tym z przyczyn: podjęcia pracy – 12 012 osób, niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 10 516 osób, rozpoczęcia stażu u pracodawcy – 5 178 osób oraz szkolenia 1 683 osoby. Jednocześnie w 2007 r. 1 926 bezrobotnych do 25 roku życia utraciło status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Najwyższym udziałem tej populacji bezrobotnych wyróżniały się powiaty: sulęciński – 21,5% i wschowski – 21,2%, a najniższy odnotowano w dwóch powiatach grodzkich: zielonogórskim – 10,3% i gorzowskim - 15,0%.

5.4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia⁸

Populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia, to osoby, którym w niedługim czasie przysługiwać będzie prawo do emerytury, a ze względu na wiek często napotykają problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

W końcu 2007 r. bezrobotni powyżej 50 roku życia, w liczbie 12 059 osób stanowili 23,1% bezrobotnych ogółem, czyli o 2 625 osób mniej niż rok wcześniej (o 17,9%). Jeżeli chodzi o przekrój strukturalny tej grupy osób to dominują w niej mężczyźni – 55,1%. Osób z prawem do zasiłku jest 18,5%, czyli występuje wyższy wskaźnik niż wśród ogółu bezrobotnych.

W kraju bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili 21,7%, a więc udział ich w ogólnej liczbie bezrobotnych był niższy niż w województwie lubuskim.

W ciągu minionego roku zarejestrowało się 17 519 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 17,1% ogółu napływu w województwie. Z rejestrów odeszły 20 144 osoby (16,4% ogółu odpływu bezrobotnych), w tym z przyczyn: podjęcia pracy 6 442 osoby, podjęcia prac społecznie użytecznych – 5 041 osób, niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 4 600 osób. Wśród podejmujących pracę, prawie co trzecia osoba bezrobotna powyżej 50 roku życia, podejmowała pracę subsydiowaną z Funduszu Pracy. Zdecydowanie częściej pracę podejmowali mężczyźni – 65,0%.

⁸ *Bezrobotnym powyżej 50 roku życia, jest osoba, która do dnia zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 rok życia.*

Bezrobotni powyżej 50 roku życia legitymowali się głównie wykształceniem niższym od średniego – 75,3% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia (9 085 osób). Warto zaznaczyć, że 4 252 osoby powyżej 50 roku życia, czyli 35,3% nie mogło znaleźć pracy ponad dwa lata. Najwięcej w tej grupie zarejestrowanych bezrobotnych – 38,0% (4 577 osób) legitymowało się stażem pracy od 20 do 30 lat. Jednak i w tej kategorii występowała niewielka grupa bezrobotnych (789 osób) nie posiadających żadnego stażu pracy. Najwyższym udziałem bezrobotnych, powyżej 50 roku życia, wyróżniały się miasta: Gorzów Wielkopolski (30,6%) i Zielona Góra (28,3%), najmniejszym powiaty: krośnieński (19,9%) i żagański (20,6%).

5.5. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko⁹

W województwie lubuskim w końcu grudnia 2007 r. zarejestrowanych było 3 908 bezrobotnych samotnie wychowujących, co najmniej jedno dziecko. Ta kategoria bezrobotnych stanowiła 7,5% ogółu bezrobotnych. W Polsce natomiast udział tej populacji był znacznie niższy i wynosił 4,4% ogółu populacji bezrobotnych.

W porównaniu z grudniem 2006 r. liczba bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci zmniejszyła się o 453 osoby (o 10,4%).

Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci to przede wszystkim kobiety – 3 732 osoby (95,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Prawo do otrzymywania zasiłku przysługiwało 407 osobom (10,4% tej populacji bezrobotnych). Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci to przede wszystkim osoby młode w wieku do 34 lat – 85,6% ogółu tej kategorii bezrobotnych (3 347 osób), w tym głównie osoby w wieku 25-34 lata (2 010 osób).

Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci posiadali przede wszystkim wykształcenie poniżej średniego – 70,2% ogółu tej kategorii bezrobotnych (2 743 osoby), z tego wykształceniem gimnazjalnym i poniżej legitymowało się 1 540 osób. Najmniej bezrobotnych tej kategorii posiadało wykształcenie wyższe – 3,4% (131 osób).

Najwyższym udziałem bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci wyróżniały się powiat: żarski (10,3%) Najniższy udział bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci zanotowano w powiatach: zielonogórskim grodzkim (4,6%).

⁹ *Bezrobotny samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko, to osoba wychowująca co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych*

W okresie styczeń - grudzień 2007 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowały się 5 174 osoby samotnie wychowujące dzieci (5,1% ogółu napływu bezrobotnych), a podjęło pracę 2 056 osób, co stanowiło 4,4% ogółu podejmujących pracę.

5.6. Niepełnosprawni

Szczególnego wsparcia wymagają osoby niepełnosprawne, gdyż praca dla nich stanowi nie tylko źródło dochodów umożliwiających zaspokojenie potrzeb, ale także najskuteczniejszy sposób rehabilitacji społeczno-zawodowej.

W końcu grudnia 2007 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowanych było 2 547 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 4,9% ogółu bezrobotnych (w Polsce 3,9% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z grudniem 2006 r. liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zmniejszyła się o 241 osób, tj. o 8,6%.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych - kobiety stanowiły 55,8% (1 421 osób), a prawo do zasiłku posiadało 477 osób (18,7%). Najwyższym udziałem bezrobotnych niepełnosprawnych wyróżniały się powiaty gorzowskie: grodzki (13,5%) i ziemski (6,9%) oraz zielonogórski grodzki (6,7%). Najniższy udział bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowano w powiatach: krośnieńskim (1,6%), międzyrzeckim (2,9%), strzelecko-drezdeneckim (3,0%).

Bezrobotni niepełnosprawni to głównie osoby legitymujące się wykształceniem poniżej średniego – 69,7% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych (1 776 osób), z tego 915 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej 97 osób tej kategorii bezrobotnych (3,8%) posiadało wykształcenie wyższe.

Najliczniejszą grupę pośród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata – 45,7% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych (1 164 osoby) oraz w wieku 35–44 lat – 419 osób (16,5%). Najwięcej w tej grupie zarejestrowanych bezrobotnych – 25,6% (651 osób) legitymowało się stażem pracy od 10 do 20 lat – od 20 do 30 lat – 22,7% (578 osób).

Pod względem czasu pozostawania na bezrobociu dominowali niepełnosprawni powyżej 24 miesięcy bez pracy – 22,6% (575 osób) oraz od 1 do 3 miesięcy bez pracy – 19,7% (503 osoby). W okresie styczeń – grudzień 2007 r. w powiatowych urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowało się 5 546 osób niepełnosprawnych (tj. 5,4% ogółu napływu do bezrobotnych).

Napływ bezrobotnych w tej grupie w stosunku do 2006 r. wzrósł o 833 osoby (o 17,7%). Pracę w 2007 r. podjęło 2 158 bezrobotnych osób niepełnosprawnych. Na koniec grudnia ubiegłego roku 477 bezrobotnych niepełnosprawnych (18,7%) posiadało prawo do otrzymywania zasiłku.

Analiza danych omawianego roku pokazuje, że największy udział zarówno wśród niepełnosprawnych bezrobotnych jak i niepełnosprawnych poszukujących pracy, stanowią osoby mieszkające w mieście, w wieku 45 – 54 lat, z wykształceniem elementarnym lub zasadniczym (wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy – z elementarnym oraz policealnym i średnim zawodowym), pozostające bez pracy do 3 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy (wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy- od 6 do 12 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy), stopniem niepełnosprawności lekkim (wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy – umiarkowanym) i najczęściej chorobą narządów ruchu (wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy – chorobą narządu wzroku). Dokładną strukturę obu grup niepełnosprawnych, wg stanu na 31.12.2008 r., pokazuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych	Udział [%]	Wzrost /spadek w 2007 r.	Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy	Udział [%]	Wzrost /spadek w 2007 r.
Ogółem	2 547	100	-241	504	100	-29
Miejsce zamieszkania						
Miasto	1 796	70,5	-178	367	72,8	-35
Wieś	751	29,5	-63	137	27,2	6
Wiek						
18 – 24 lata	212	8,3	-34	29	5,8	-9
25 – 34 lata	385	15,1	-63	68	13,5	-20
35 – 44 lata	419	16,5	-30	74	14,7	-22
45 – 54 lata	1 164	45,7	-58	191	37,9	-11
55 i więcej lat	367	14,4	44	142	28,2	33
Wykształcenie						
Wyższe	97	3,8	22	30	6,0	-11
Policealne i średnie zawodowe	491	19,3	-89	138	27,4	-6
Ogólnokształcące	183	7,2	-12	44	8,7	-1
Zasadnicze zawodowe	861	33,8	-56	133	26,4	-12
Gimnazjalne	29	1,1	1	5	1,0	3
Podstawowe i niepełne podstawowe	886	34,8	-107	154	30,6	-2
Czas pozostawania bez pracy						
Do 3 m-cy	777	30,5	8	72	14,3	-54
3 – 6 m-cy	390	15,3	-54	68	13,5	2
6 – 12 m-cy	434	17,0	-44	137	27,2	17
12 – 24 m-cy	371	14,6	-43	94	18,7	8
Powyżej 24 m-cy	575	22,6	-108	133	26,4	-2

Stopień niepełnosprawności						
Znaczny	87	3,4	35	121	24,0	42
Umiarkowany	940	36,9	78	282	56,0	-21
Lekki	1 520	59,7	-354	101	20,0	-50
Rodzaj niepełnosprawności						
Upośledzenie umysłowe	49	1,9	-6	4	0,8	-2
Choroby psychiczne	189	7,4	4	37	7,3	6
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	138	5,4	-44	16	3,2	-4
Choroby narządu wzroku	214	8,4	-4	123	24,4	11
Upośledzenie narządu ruchu	828	32,5	-111	103	20,4	3
Epilepsja	63	2,5	9	6	1,2	-4
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	231	9,1	-12	30	6,0	-9
Choroby układu pokarmowego	43	1,7	4	6	1,2	-2
Choroby układu moczowo-płciowego	44	1,7	13	5	1,0	-6
Choroby neurologiczne	226	8,9	15	34	6,7	-9
Inne	267	10,5	-34	55	10,9	1
Nieustalony	255	10,0	-75	85	16,9	-14

ROZDZIAŁ 6.

BEZROBOTNI WEDŁUG SEKCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (wg PKD)

Analizując lubuski rynek pracy, pod kątem bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (według sekcji PKD) widać, że wśród ogółu bezrobotnych dominują osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. Na koniec grudnia 2007 r. zbiorowość ta liczyła 41 672 osoby, tj. 79,7% wszystkich zarejestrowanych i w odniesieniu do stanu na koniec poprzedniego roku liczba bezrobotnych dotychczas pracujących spadła o 16 118 osób, tj. o 27,9%.

Populacja bezrobotnych dotychczas niepracujących znajdujących się w rejestrach urzędów pracy województwa lubuskiego w liczbie 10 621 osób była 4-krotnie niższa od populacji bezrobotnych pracujących przed zarejestrowaniem się. W odniesieniu do stanu na koniec poprzedniego roku ich liczba spadła o 4 405 osób, tj. o 29,3%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób zatrudnionych było przed utratą pracy, w następujących sekcjach PKD:

- “przetwórstwo przemysłowe” – 8 993 osoby (17,2% ogółu bezrobotnych),
- “handel hurtowy i detaliczny ...” – 5 210 osób (10,0%),
- “administracja publiczna i obrona narodowa, ...” – 3 407 osób (6,5%).

Na koniec grudnia 2007 r. wśród osób dotychczas pracujących 9 659 osób pracowało w sektorze publicznym (23,2%), natomiast 19 080 osób (76,8%) w sektorze prywatnym.

W 2007 r. w:

- sześciu sekcjach PKD odnotowano spadek udziału bezrobotnych,
- w dziewięciu sekcjach PKD odnotowano wzrost udziału bezrobotnych,
- w dwóch sekcjach PKD sytuacja nie uległa zmianom.

Obrazuje to poniższa tabela:

Wyszczególnienie	2006 r.		2007 r.	
	Ogółem	Udział [%]	Ogółem	Udział [%]
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	3 019	4,15	2 328	4,45
Rybacktwo	21	0,03	19	0,03
Górnictwo	106	0,15	88	0,16
Przetwórstwo przemysłowe	12 645	17,37	8 993	17,19
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektr., gaz i wodę	187	0,26	134	0,25
Budownictwo	3 074	4,22	2 051	3,92
Handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów mech., motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego	7 127	9,79	5 210	9,96
Hotele i restauracje	999	1,37	729	1,39
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1 299	1,78	976	1,86
Pośrednictwo finansowe	433	0,59	304	0,58
Obsługa nieruchomości, wynajem, usługi związane z prowadzeniem interesów	1 535	2,11	1 112	2,12
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	4 623	6,35	3 407	6,51
Edukacja	862	1,18	700	1,33
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1 464	2,01	1 127	2,15
Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	2 158	2,96	1 546	2,95

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	12	0,02	15	0,02
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2	0,003	0	0
Działalność niezidentyfikowana	18 224	25,03	12 933	24,73
Bezrobotni dotychczas niepracujący	15 026	20,64	10 621	20,40
Ogółem	72 816	100,0	52 293	100,0

Z powyższej tabeli wynika, iż w 2007 r. największy spadek udziału bezrobotnych odnotowano w dwóch wielkich sekcjach PKD: „Budownictwo” oraz „Przetwórstwo przemysłowe”. Natomiast największy wzrost udziału bezrobotnych odnotowano w sekcjach PKD: „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” oraz „Handel hurtowy i detaliczny...”.

Na koniec 2007 r. w urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowanych było 19 515 bezrobotnych będących powyżej 12 miesięcy bez pracy. Wśród nich 15 755 bezrobotnych (80,7%) to osoby poprzednio pracujące. Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- największy odsetek bezrobotnych, pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy odnotowano w sekcjach PKD:
 - „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników” – 53,3% ogółu,
 - „Transport, gospodarka magazynowa i łączność” – 44,4% ogółu,
 - „Handel hurtowy i detaliczny...” – 42,9% ogółu.
- najmniejszy odsetek bezrobotnych, pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy odnotowano w sekcjach PKD:
 - „Administracja publiczna i obrona narodowa ...” – 36,0% ogółu,
 - „Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę” – 36,6% ogółu,
 - „Pozostała działalność usługowa ...” – 36,7% ogółu.

ROZDZIAŁ 7

BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Struktura bezrobocia wg kwalifikacji zawodowych, w układzie wielkich grup wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowią osoby posiadające zawody z grupy „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Osoby te stanowią 26,0% ogółu bezrobotnych (13 612 osób). W okresie dwunastu miesięcy 2007 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 32,8%.

Drugą co do wielkości grupę stanowią osoby nie posiadające żadnych kwalifikacji zawodowych oraz udokumentowanego zaświadczenia zawodowego, stanowiąc 18,7% ogółu bezrobotnych (9 794 osób). W 2007 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 22,4%.

Niewiele mniej bezrobotnych zostało sklasyfikowanych w grupie “Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 14,3% ogółu bezrobotnych (7 484 osób). W 2007 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 26,6%.

Podobną liczbę bezrobotnych odnotowano w grupie “Technicy i inny średni personel” – 12,3% ogółu bezrobotnych (6 449 osób). W okresie dwunastu miesięcy 2007 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 27,4%.

Niewiele mniejszą grupę stanowią osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy “Pracownicy przy pracach prostych” – 10,6% ogółu bezrobotnych (5 525 osób). W 2007 r. liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszyła się o 29,8%.

W 2007 r. największą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w grupach: X „Siły zbrojne” – o 34,3%, VII „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – o 32,8% oraz w I „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – o 31,8%. W omawianym roku najmniejszą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano wśród osób nie posiadających żadnych kwalifikacji zawodowych oraz udokumentowanego zaświadczenia zawodowego – o 22,4% oraz w grupach: II „Specjaliści” – o 24,2% i w V „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – o 26,6%.

Zarejestrowani bezrobotni najczęściej posiadali następujące zawody:

Zawód	Liczba bezrobotnych		Dynamika [XII 2006 r. = 100%]
	XII 2006 r.	XII 2007 r.	
sprzedawca	6 583	4 792	72,8%
krawiec	1 596	1 189	74,5%
kucharz	1 616	1 180	73,0%
murarz	1 807	1 156	64,0%
robotnik gospodarczy	1 437	1 113	77,5%
asystent ekonomiczny	1 321	966	73,1%
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 379	894	64,8%
pracownik biurowy	1 200	892	74,3%
szwaczka	1 210	883	73,0%
ślusarz	1 452	881	60,7%
sprzątaczką	1 179	799	67,8%
mechanik samochodów osobowych	1 219	718	58,9%
technik mechanik	911	600	65,9%
obuwnik przemysłowy	725	518	71,4%

Na koniec grudnia 2007 r. powyżej wymienione zawody o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych generowały 18 830 bezrobotnych, czyli 36,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Rok wcześniej powyższe zawody to 26 907 bezrobotnych, czyli 37,0% ogółu. W okresie 2007 r. największą dynamikę spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, wśród wymienionych powyżej, odnotowano w zawodach: mechanik samochodów osobowych – spadek o 41,1%, ślusarz – o 39,3%, murarz – o 36,0%, robotnik budowlany – o 35,9%, piekarz – o 35,4%, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – o 35,2%, technik mechanik – o 34,1%. Najmniejszą dynamikę spadku, wśród zawodów generujących najwięcej bezrobotnych, odnotowano w zawodach: robotnik gospodarczy – spadek o 22,5%, robotnik leśny – o 22,8%, krawiec – o 25,5%, pracownik biurowy – o 25,7%.

Na koniec grudnia 2007 r., w województwie lubuskim, wśród zarejestrowanych 42 499 bezrobotnych o określonych zawodach, 14 471 to osoby powyżej 12 miesięcy bez pracy (34,1%). Z wymienionych powyżej zawodów, generujących największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych:

- największy odsetek bezrobotnych powyżej 12 miesięcy bez pracy, występował w zawodach:
 - obuwnik przemysłowy – 59,3% to bezrobotni powyżej 12 miesięcy bez pracy,
 - sprzątaczką – 47,6%,
 - szwaczka – 44,1%,
 - robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 43,8%,
 - robotnik leśny – 43,2%.
 -
- najmniejszy odsetek bezrobotnych powyżej 12 miesięcy bez pracy, występował w zawodach:
 - technik mechanik – 22,7% to bezrobotni powyżej 12 miesięcy bez pracy,
 - mechanik samochodów osobowych – 25,1%,
 - piekarz – 25,4%,
 - technik rolnik – 27,7%,
 - asystent ekonomiczny – 28,0%,
 - ekonomista – 28,0%

ROZDZIAŁ 8.

USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

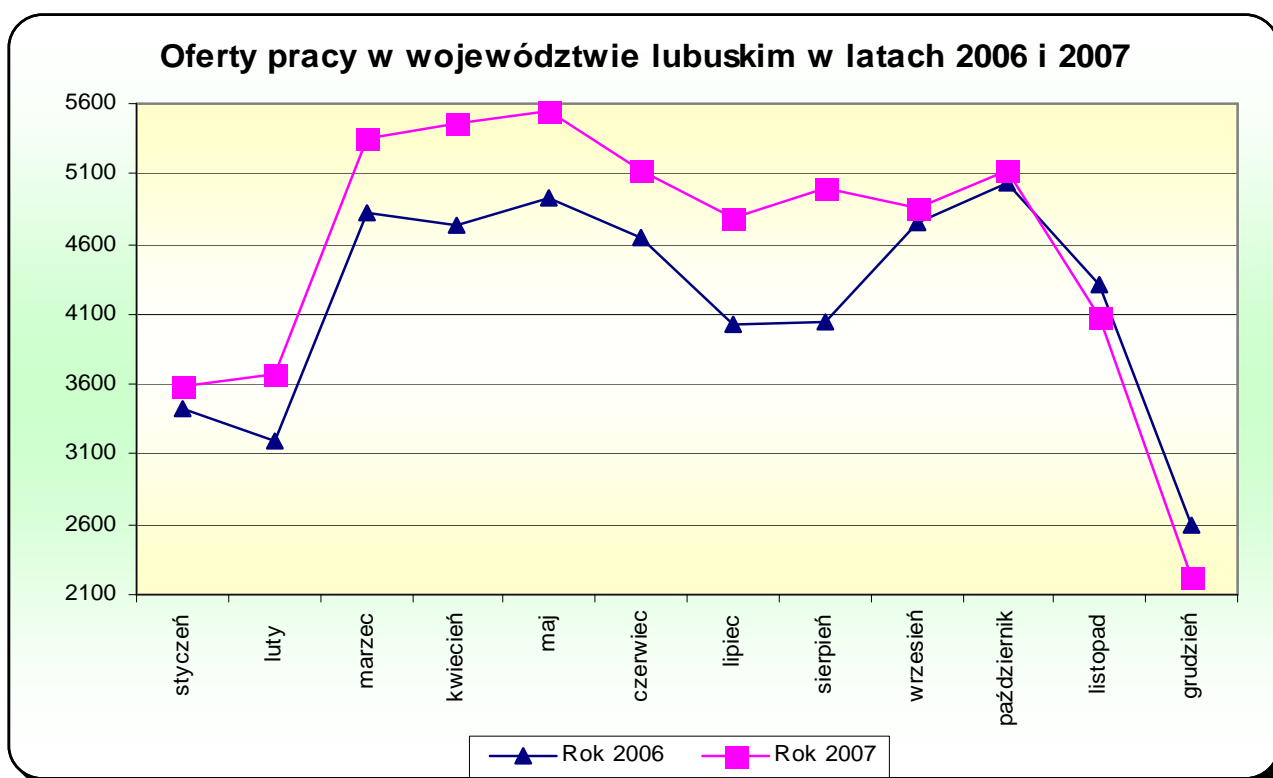
Powiatowe urzędy pracy w ramach realizacji ustawowych zadań świadczą dla zarejestrowanych osób usługi rynku pracy, a także wspierające te usługi instrumenty rynku pracy. Podstawowymi usługami rynku pracy są m. in.: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizacja szkoleń.

8.1. Usługi na rzecz rynku pracy.

8.1.1. Pośrednictwo pracy

W 2007 r. urzędy pracy, zgodnie z obowiązującą statystyką MPiPS – 01, dysponowały 58 814 propozycjami pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Sytuacja w stosunku do roku ubiegłego uległa dalszej poprawie, gdyż liczba ofert wzrosła o 4 298.

Zestawienie liczby ofert według stanu na koniec miesiąca w latach 2006 i 2007 obrazuje poniższy wykres:

W 2007 r. zmiany liczby ofert pracy jakimi dysponowały powiatowe urzędy pracy nadal miały wyraźnie sezonowy charakter. Najwięcej ofert pracy pracodawcy zgłaszali w okresie wiosennym i jesiennym z uwagi na zwiększone zapotrzebowanie na pracowników do prac budowlanych i prac polowych. Największą ilością ofert pracy dysponowały urzędy pracy w:

Żarach	15 211 ofert,
Zielonej Górze	
w powiecie grodzkim	5 297 ofert,
w powiecie ziemskim	3 171 ofert,
Gorzowie Wlkp.	
w powiecie grodzkim	5 235 ofert,
w powiecie ziemskim	1 942 oferty,
Żaganiu	4 161 ofert.
Krośnie Odrzańskim	3 695 ofert,
Nowej Soli	3 644 oferty,
Świebodzinie	3 412 ofert,

Duża część zgłoszonych do urzędów pracy, w okresie od stycznia do grudnia 2007 r., ofert pochodziła z sektora prywatnego stanowiąc 57,6% wszystkich zgłoszonych propozycji pracy, tj. 31 553 (w 2006 r. – 56,8%, natomiast w 2005 r. – 67,9%). Natomiast 42,4% ofert pochodziła z sektora publicznego (23 261 ofert).

Ponadto urzędy pracy w omawianym roku dysponowały również:

- ⇒ 2 982 propozycjami pracy sezonowej,
- ⇒ 542 ofertami pracy dla bezrobotnych będących w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki.

W ciągu całego 2007 r. celem zatrudnienia osób niepełnosprawnych pracodawcy zgłosili 427 ofert, co stanowiło 0,8% propozycji pracy, które wpłynęły do urzędów pracy. W 2006 r. zgłoszono 769 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, co stanowiło 1,5% ogółu propozycji zatrudnienia.

W okresie 12 miesięcy 2007 r. zgłoszono 30 868 ofert pracy subsydiowanej, co stanowiło 56,3% wszystkich propozycji pracy (w 2006 r. – 23 222 tj. 46,0%, a w 2005 r. – 18 369 tj. 47,7%). Największa część ofert subsydiowanych 14 765 (blisko 50%) dotyczyła prac społecznie użytecznych. W tej grupie ofert odnotowano również:

- ⇒ 6 234 propozycje stażu,
- ⇒ 2 666 oferty miejsc przygotowania zawodowego.

Oferty na pracę niesubsydiowaną to w 2007 r. 43,7% ogółu ofert czyli 23 946, (w 2006 r. – 27 294). Jednocześnie nadmienić należy, iż w okresie 12 miesięcy 2007r. pracę niesubsydiowaną podjęło 37 891 osób bezrobotnych, stanowili oni 82,0% całej populacji bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji z tytułu podjęcia zatrudnienia (rok wcześniej grupa ta stanowiła 87,1%).

Najwięcej osób wyłączono z ewidencji bezrobotnych w wyniku podjęcia pracy niesubsydiowanej w następujących powiatowych urzędach pracy:

- ❖ Zielona Góra (powiat grodzki 2 924 osoby oraz powiat ziemski 3 032 osoby, łącznie stanowiło to 12,9% ogółu podejmujących pracę),
- ❖ Nowa Sól – 4 827 osób (10,4% ogółu podjęć pracy),
- ❖ Gorzów Wlkp. (powiat grodzki 2 850 bezrobotnych oraz powiat ziemski 1 687 osób, co razem stanowiło 9,8% ogólnej liczby podejmujących pracę),
- ❖ Żary – 4 066 bezrobotnych (8,8% ogółu podejmujących pracę),

W 2007 r. wśród bezrobotnych osób podejmujących pracę niesubsydiowaną było:

- ⇒ 19 648 kobiet, stanowiąc 42,5% ogółu podejmujących pracę (w roku ubiegłym 42,1%),
- ⇒ 15 601 osób zamieszkałych na wsi, stanowiąc 33,7% podejmujących pracę (w 2006 r. – 35,4%).
- ⇒ 10 252 osoby do 25 roku życia tj. 22,2% ogólnej liczby rozpoczynających pracę (w 2006 r. – 25,7%),
- ⇒ 4 500 osób powyżej 50 roku życia, czyli 9,7% ogółu podejmujących pracę (w poprzednim roku – 7,9%),
- ⇒ 16 388 długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 35,4% ogólnej liczby podejmujących pracę (w 2006 r. – 40,3%).

Oferty pracy według sekcji działalności gospodarczej (PKD)¹⁰

Analizę ofert pracy przeprowadzić można również wg sekcji PKD (Polska Klasyfikacja Działalności to usystematyzowany zbiór rodzajów działalności społeczno-gospodarczych występujących w gospodarce narodowej; stosowany jest podział na sekcje – działy – grupy). Dane dotyczące tego typu ofert sporządzane są w okresach półrocznych i umieszczane w załączniku 2 do sprawozdania MPiPS – 01.

¹⁰ Zgodnie z obowiązującą statystyką liczba ofert pracy wg rodzaju działalności (załącznik 2 do spr. MPiPS 01) zarejestrowana przez powiatowe urzędy pracy zgodnie z wytycznymi do tego załącznika jest skorygowana o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali.

Liczbę ofert pracy zgłoszonych w 2006 i 2007 r. do powiatowych urzędów pracy na terenie województwa lubuskiego podzielonych według sekcji PKD prezentuje poniższa tabela:

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w PUP			
	2006 r.	2007 r.	Zmiana 2007 r. do 2006 r.	
			Liczba ofert	[2006 r.- 100%]
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	1 921	1 878	- 43	97,8
Rybołówstwo i rybactwo	14	12	- 2	85,7
Górnictwo i kopalnictwo	30	36	6	120,0
Przetwórstwo przemysłowe	10 015	10 545	530	105,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	144	136	- 8	94,4
Budownictwo	2 916	2 713	- 203	93,0
Handel	6 350	6 225	- 125	98,0
Hotele i restauracje	874	1 056	182	120,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1 608	1 332	- 276	82,8
Pośrednictwo finansowe	576	749	173	130,0
Obsługa nieruchomości, wynajem,	2 294	2 214	- 80	96,5
Administracja publiczna i obrona narodowa	17 509	19 158	1 649	109,4
Edukacja	1 342	1 719	377	128,1
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1 511	1 828	317	121,0
Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	3 408	3 378	- 30	99,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	3	4	1	133,3
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	7	6	700,0
RAZEM	50 516	52 990	2 474	104,9

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2007 r. odnotowano w porównaniu do 2006 r., spadki liczby ofert pracy w 8 sekcjach PKD m.in.: „transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „budownictwo”, „handel”, „obsługa nieruchomości, wynajem”, „rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo”. Wzrosła natomiast liczba propozycji pracy w pozostałych 9 sekcjach. Nadmienić należy, iż kolejny raz w powyższym zestawieniu odnotowujemy największy wzrost ilościowy (o 1 649) ofert pracy w sekcji „administracja publiczna i obrona narodowa”. Wynika on przede wszystkim z szerszego stosowania przez powiatowe urzędy pracy nowej formy aktywizacji bezrobotnych – „prace społecznie użyteczne”.

Oferty pracy według grup zawodów i specjalności¹¹

Analizę ofert pracy przeprowadzić można także wg zawodów i specjalności, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. z późniejszymi zmianami pod nazwą „Klasyfikacja zawodów i specjalności”. Statystyka rynku pracy obejmująca oferty pracy wg zawodów i specjalności zamieszczana jest w załączniku 3 do sprawozdania MPiPS – 01, a sporządzana jest w okresach półrocznych.

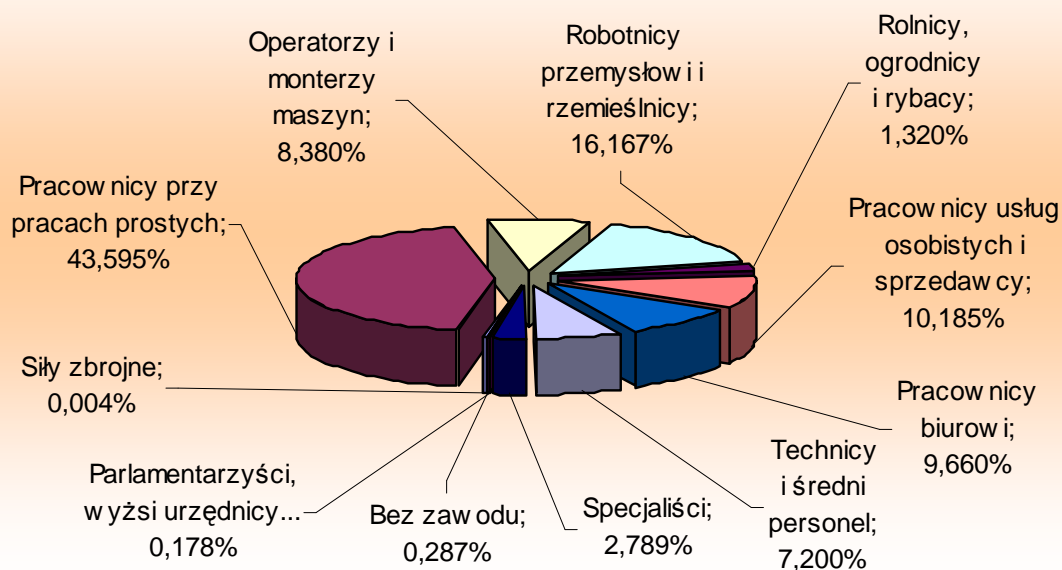
Spośród 52 990 ofert pracy przekazanych przez pracodawców do urzędów pracy najwięcej ofert w ramach tzw. „wielkich grup” kierowanych było do:

1. IX grupy zawodowej „Pracownicy przy pracach prostych” – 23 101 ofert,
2. VII grupy – „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 8 567 ofert,
3. V grupy – „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 5 397 ofert,
4. IV grupy – „Pracownicy biurowi” – 5 036 ofert,
5. VIII grupy – „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 4 420 ofert,
6. III grupy – „Technicy i inny średni personel” – 3 656 ofert,
7. II grupy – „Specjaliści” – 1 478 ofert.

Strukturę podziału ofert pracy według grup zawodów przedstawia poniższy wykres:

¹¹ Zgodnie z obowiązującą statystyką liczba ofert pracy wg zawodów i specjalności (załącznik 3 do spr. MPiPS 01) zarejestrowana przez powiatowe urzędy pracy zgodnie z wytycznymi do tego załącznika jest skorygowana o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali

Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2007 r.

Najmniej ofert pracy skierowanych było: do bezrobotnych z grupy X „Siły zbrojne” – dwie oferty; natomiast do grupy I „Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy” 97 ofert oraz do grupy „Bez zawodu”, jednej z najliczniejszych, 152 oferty; do grupy VI „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – 1 084 oferty.

W porównaniu do 2006 r. odnotowano wzrost ilości ofert w następujących wielkich grupach:

Pracownicy przy pracach prostych	- wzrost o 1 540 ofert,	(o 7,1%),
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	- wzrost o 416 ofert,	(o 62,3%),
Specjaliści	- wzrost o 193 oferty,	(o 15,0%),
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	- wzrost o 185 ofert,	(o 4,4%),
Pracownicy biurowi	- wzrost o 156 ofert,	(o 3,2%),
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	- wzrost o 93 oferty,	(o 1,1%),
Bez zawodu	- wzrost o 61 ofert,	(o 67,0%),
Technicy i inny średni personel	- wzrost o 18 ofert,	(o 0,5%),
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	- wzrost o 7 ofert,	(o 7,8%),
Siły zbrojne	- wzrost o 1 ofertę,	(o 100,0%).

Mniej ofert w stosunku do 2006 r. wystąpiło tylko w jednej grupie

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	- spadek o 196 ofert,	(o 3,5%)
--	-----------------------	----------

Według elementarnych grup zawodów i specjalności (w Klasyfikacji przyporządkowano im czterocyfrowe kody), najwięcej ofert w 2007 r. skierowano do bezrobotnych w następujących grupach zawodów:

9141	Gospodarze budynków	16 807 ofert	w 2006 r. – 15 478
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 492 oferty	w 2006 r. – 3 735
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3 301 ofert	w 2006 r. – 3 174
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1 864 oferty	w 2006 r. – 1 784
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1 493 oferty	w 2006 r. – 1 511
9132	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	1 468 ofert,	w 2006 r. – 1 143
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1 152 oferty	w 2006 r. – 1 271
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 010 ofert	w 2006 r. – 1 128
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	916 ofert	w 2006 r. – 1 008
7422	Stolarze i pokrewni	672 oferty	w 2006 r. – 499
6111	Rolnicy produkcji roślinnej	649 ofert	w 2006 r. – 136
4131	Magazynierzy i pokrewni	641 ofert	w 2006 r. – 560
7212	Spawacze i pokrewni	576 ofert	w 2006 r. – 712
8283	Monterzy sprzętu elektronicznego	544 oferty	w 2006 r. – 602
7121	Murarze i pokrewni	505 ofert	w 2006 r. – 583
4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	504 oferty	w 2006 r. – 517
7222	Ślusarze i pokrewni	491 ofert	w 2006 r. – 511
5122	Kucharze	435 ofert	w 2006 r. – 432
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	416 ofert	w 2006 r. – 341
9162	Zamiatacze i pokrewni	402 oferty	w 2006 r. – 339

Oferty pracy a bezrobotni według zawodów i specjalności

Dokonane porównania ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w województwie lubuskim pokazują, że ich liczba nie pokrywa zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia. Liczba nowo zarejestrowanych w 2005 r. była prawie 3-krotnie wyższa w porównaniu do zgłaszanych potrzeb pracodawców, w 2006 r. dysproporcja ta zmniejszyła się i była ponad 2-krotnie wyższa, natomiast w 2007 r. napływ do bezrobocia nadal ulegał zmniejszeniu i był prawie 2-krotnie wyższy od napływu ofert pracy.

Relacje dotyczące napływu ofert pracy oraz napływu i liczby bezrobotnych w wybranych grupach zawodów w 2007 r., przedstawia poniższa tabela.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Liczba ofert pracy (zgłoszone w 2007 r.)	Napływ bezrobotnych w 2007 r.		Stan na koniec 2007 r.	
			Ogółem	Kobiety	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Ogółem		52990	102194	51482	52293	30491
9141	Gospodarze budynków	16807	2985	1127	1122	484
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3492	6993	6293	4826	4445
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	3301	1512	1293	971	874
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1864	2276	1240	1269	816
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1493	597	508	305	268
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1468	2662	2410	1438	1315
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1152	1324	1307	924	918
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1010	1278	13	508	15
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	916	546	0	290	1
7422	Stolarze i pokrewni	672	1553	108	652	71
6111	Rolnicy produkcji roślinnej	649	548	297	410	246
4131	Magazynierzy i pokrewni	641	582	161	318	138
7212	Spawacze i pokrewni	576	381	13	204	16
8283	Monterzy sprzętu elektronicznego	544	440	294	203	163
7121	Murarze i pokrewni	505	2514	5	1177	10
4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	504	171	153	110	103
7222	Ślusarze i pokrewni	491	2116	55	915	31
5159	Pracownicy usług ochrony niesklasyfikowani w innym miejscu	488	379	34	131	15
5122	Kucharze	435	2219	1663	1370	1203
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	416	1600	485	753	383
9162	Zamiatacze i pokrewni	402	344	120	172	65
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	381	2534	6	1152	5
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	354	180	99	85	54
7437	Tapicerzy i pokrewni	353	351	124	117	41
9331	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	344	389	37	164	38
8284	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	342	29	7	14	5
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	332	731	331	339	177

7223	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	326	831	62	436	69
8334	Operatorzy wózków podnośnikowych	322	171	0	78	0
5123	Kelnerzy i pokrewni	309	637	513	437	389
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	309	743	703	401	392
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	306	853	628	396	312
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	293	464	200	275	156
6311	Robotnicy leśni i pokrewni	288	847	159	603	166
3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	274	442	413	166	156
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	273	656	4	311	3
3432	Księgowi	239	210	200	207	200
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	234	268	13	166	7
8321	Kierowcy samochodów osobowych	230	452	9	264	4
7123	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	217	488	2	281	2
2321	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	208	558	350	261	149
4111	Sekretarki	206	100	100	74	74
7421	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	201	80	29	66	31
2359	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy niesklasyfikowani w innym miejscu	172	122	104	62	55
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	162	997	693	345	254
4222	Recepcjoniści i rejestratorzy	161	102	96	72	70
8232	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	159	84	42	21	8
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	156	1911	1607	1032	925
8263	Operatorzy maszyn do szycia	155	2	1	4	4
8285	Monterzy wyrobów z drewna	152	83	18	53	14
0000	Bez zawodu	152	22704	12610	9794	6168
7233	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	146	1674	91	889	76
5131	Opiekunki dziecięce	145	98	98	56	56
8211	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	142	216	69	74	30
7129	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni niesklasyfikowani w innym miejscu	140	125	5	87	8
7141	Malarze budowlani i pokrewni	140	824	82	423	69

Wskaźnik płynności rynku pracy liczony jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby osób nowo zarejestrowanych, **wyniósł 45,2% i był mniej korzystny niż w latach poprzednich** (wskaźnik ten w roku ubiegłym wynosił 48,8%, natomiast w 2005 r. – 53,4%).

8.1.2. Poradnictwo zawodowe

Usługa poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej świadczona przez doradców zawodowych w urzędach pracy polega na udzielaniu pomocy przy wyborze lub zmianie zawodu, kierunku szkolenia i kształcenia zawodowego przy uwzględnieniu możliwości psychofizycznych, sytuacji życiowej poszukującego pracy, a także potrzeb rynku pracy.

W chwili obecnej pomoc taka ma szczególne znaczenie, gdyż odpowiedni wybór warunkuje szansę zaistnienia na rynku pracy. Z tego rodzaju usługi korzystają zarówno bezrobotni jak też poszukujący pracy.

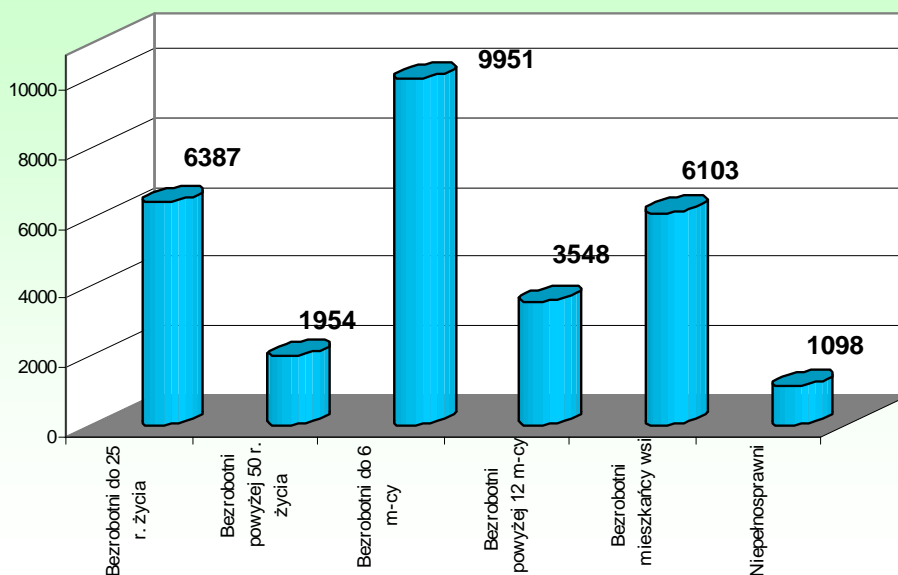
W województwie lubuskim, w okresie 12 miesięcy 2007 r., z usług poradnictwa zawodowego w powiatowych urzędach pracy skorzystało 16 733 osób o 1 894 osób mniej niż w roku poprzednim (18 627 osób), a ponad połowa (51,7%) z liczby ogółem to kobiety. Osoby bezrobotne stanowią 95,2% wszystkich osób korzystających z poradnictwa zawodowego, natomiast bezrobotne kobiety to 95,8% ogółu kobiet biorących udział w tej usłudze.

Z porad doradców zawodowych najwięcej osób skorzystało w

- ⇒ PUP Gorzów – 3 411 osób,
- ⇒ PUP Zielona Góra – 3 314 osób,
- ⇒ PUP Międzyrzecz – 1 772 osoby,
- ⇒ PUP Nowa Sól – 1 766 osób

Wybrane kategorie bezrobotnych uczestników poradnictwa zawodowego w powiatowych urzędach pracy w 2007 r. przedstawia poniższy wykres:

Wybrane kategorie bezrobotnych korzystające z poradnictwa zawodowego w 2007 r.

W roku 2007 w zakresie poradnictwa indywidualnego z porad doradców zawodowych skorzystało 12 495 osób. Natomiast w zakresie poradnictwa grupowego, w omawianym okresie odnotowano 489 grup obejmujących łącznie 4 238 osób. Większość osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego indywidualnego (94,6%) i grupowego (96,9%) to bezrobotni.

Strukturę udziału bezrobotnych wg wykształcenia korzystających z usług indywidualnego poradnictwa zawodowego przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2007 r. [%]	2006 r. [%]
Wyższe	10,5	11,1
Policealne i średnie zawodowe	29,1	33,6
Średnie ogólnokształcące	13,5	13,5
Zasadnicze zawodowe	24,6	24,7
Gimnazjalne i poniżej	22,3	17,1
Razem	100,0	100,0

Spośród osób, które skorzystały z usług indywidualnego poradnictwa zawodowego:

- 3 103 – podjęło pracę (wśród nich 3 088 osób, to bezrobotni),
- 3 042 – osoby skierowano na szkolenia zawodowe, wśród których 3 008 to bezrobotni,
- 510 – osób w tym 506 bezrobotnych uzyskało pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.

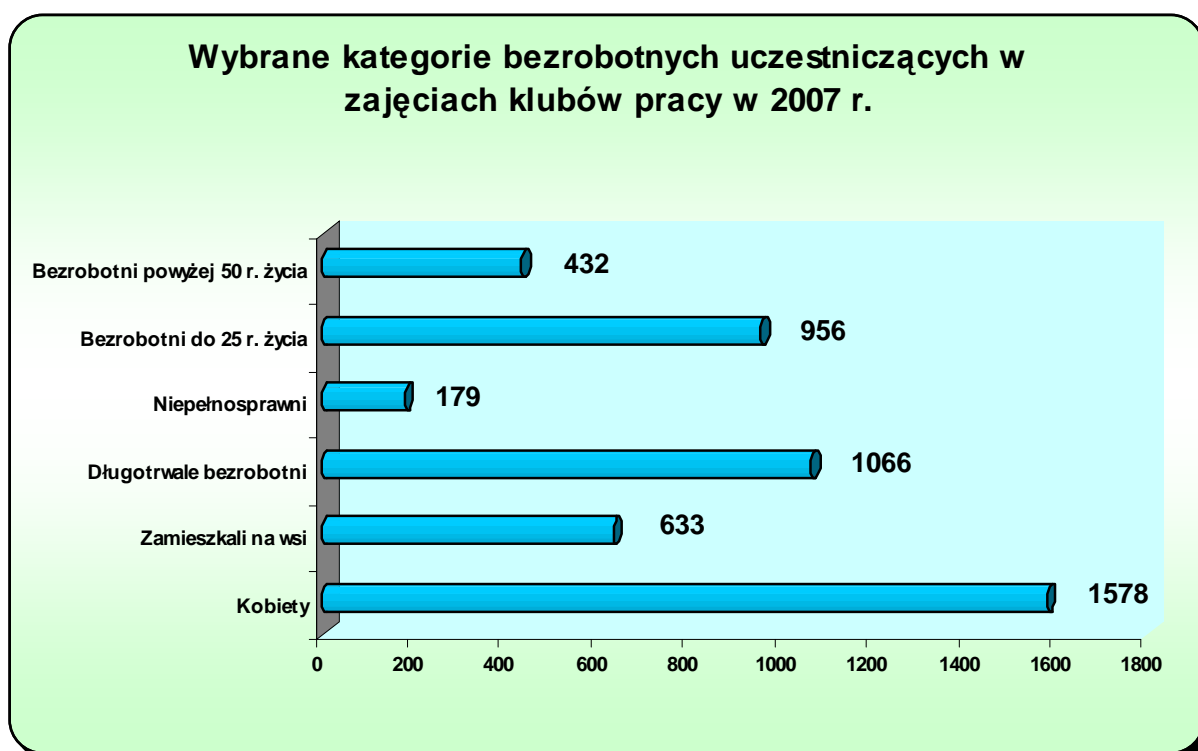
W ramach prowadzonej przez powiatowe urzędy pracy informacji zawodowej odnotowano 1 601 wizyt osób indywidualnych, w tym 866 kobiet.

Przeprowadzono również spotkania grupowe (908 grup), uczestniczyło w nich 7 739 osób, w tym 7 537 osób to bezrobotni.

8.1.3. Kluby pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia w szczególności poprzez szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, zajęcia aktywizacyjne, a także dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Poniższy wykres przedstawia wybrane kategorie bezrobotnych uczestniczących w zajęciach klubów pracy:

W 2007 r. na terenie województwa lubuskiego działały 24 kluby pracy (rok wcześniej 20, a w 2005 r. 23), w tym 18 zorganizowanych przez powiatowe urzędy pracy i 6 zorganizowanych przez instytucje i organizacje współpracujące z urzędami pracy. W ciągu 12 miesięcy w zajęciach klubów pracy (szkolenia i zajęcia aktywizacyjne) uczestniczyło 3 056 osób (rok wcześniej 2 902, a w 2005 r. 3 552 osoby), wśród których było 2 700 bezrobotnych (88,4%).

W szkoleniach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy organizowanych w klubach pracy uczestniczyło w 2007 r. 631 osób, w tym 409 bezrobotnych i 222 poszukujących pracy.

Strukturę bezrobotnych, wg wykształcenia, uczestniczących w zajęciach aktywizacyjnych klubów pracy przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2007 r. [%]	2006 r. [%]
Wyższe	9,9	5,5
Policealne i średnie zawodowe	31,2	30,8
Średnie ogólnokształcące	16,2	14,4
Zawodowe zasadnicze	22,4	35,9
Gimnazjalne i poniżej	20,3	13,4
Razem	100,0	100,0

Strukturę bezrobotnych, wg czasu pozostawania bez pracy, uczestniczących w zajęciach aktywizacyjnych klubów pracy przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2007 r. [%]	2006 r. [%]
Do 6 miesięcy	31,9	25,0
Od 6 do 12 miesięcy	16,6	9,3
Powyżej 12 miesięcy	51,5	65,7
Razem	100,0	100,0

Struktura bezrobotnych, wg wieku, uczestniczących w zajęciach aktywizacyjnych klubów pracy przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2007 r. [%]	2006 r. [%]
18 – 24 lata	29,5	38,7
25 – 34	24,5	22,2
35 – 44	17,1	14,7
45 lat i więcej	28,9	24,4
Razem	100,0	100,0

8.1.4. Szkolenia

Szkolenia organizowane przez powiatowe urzędy pracy pomagają osobom bezrobotnym i zagrożonym utratą pracy w uzyskiwaniu kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

Szkolenia obejmują:

- ❖ przyuczenie do zawodu,
- ❖ przekwalifikowanie zawodowe,
- ❖ doskonalenie zawodowe w zawodzie wykonywanym.

Z wnioskiem o przeszkolenie pracowników lub przyszłych pracowników w celu ich przygotowania do zleconych zadań może zwrócić się również pracodawca.

Szkolenia inicjowane są w ramach zajęć pozaszkolnych celem uzyskania, uzupełnienia lub doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Ważnym zadaniem, jakie mają spełnić szkolenia dla bezrobotnych jest również zmiana świadomości i kształtowanie przekonania o konieczności stałego doskonalenia swych kwalifikacji i umiejętności.

W województwie lubuskim w 2007 r. 5 099 osób, w tym 5 053 bezrobotnych zostało skierowanych na szkolenia organizowane przez powiatowe urzędy pracy, co stanowiło 4,1% ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych, tj. o 901 osób więcej niż w roku 2006.

Szkolenia te ukończyło natomiast 4 690 osób, z czego bezrobotnych 4 646 (różnica pomiędzy liczbą osób rozpoczynających, a kończących szkolenia wynika z ciągłości szkoleń na przełomie 2006 r. i 2007 r.).

Z grona bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenie, 39,4% osób podjęło pracę w trakcie szkolenia lub po jego ukończeniu, w ubiegłym roku odsetek ten był większy o 2,1 punktu procentowego.

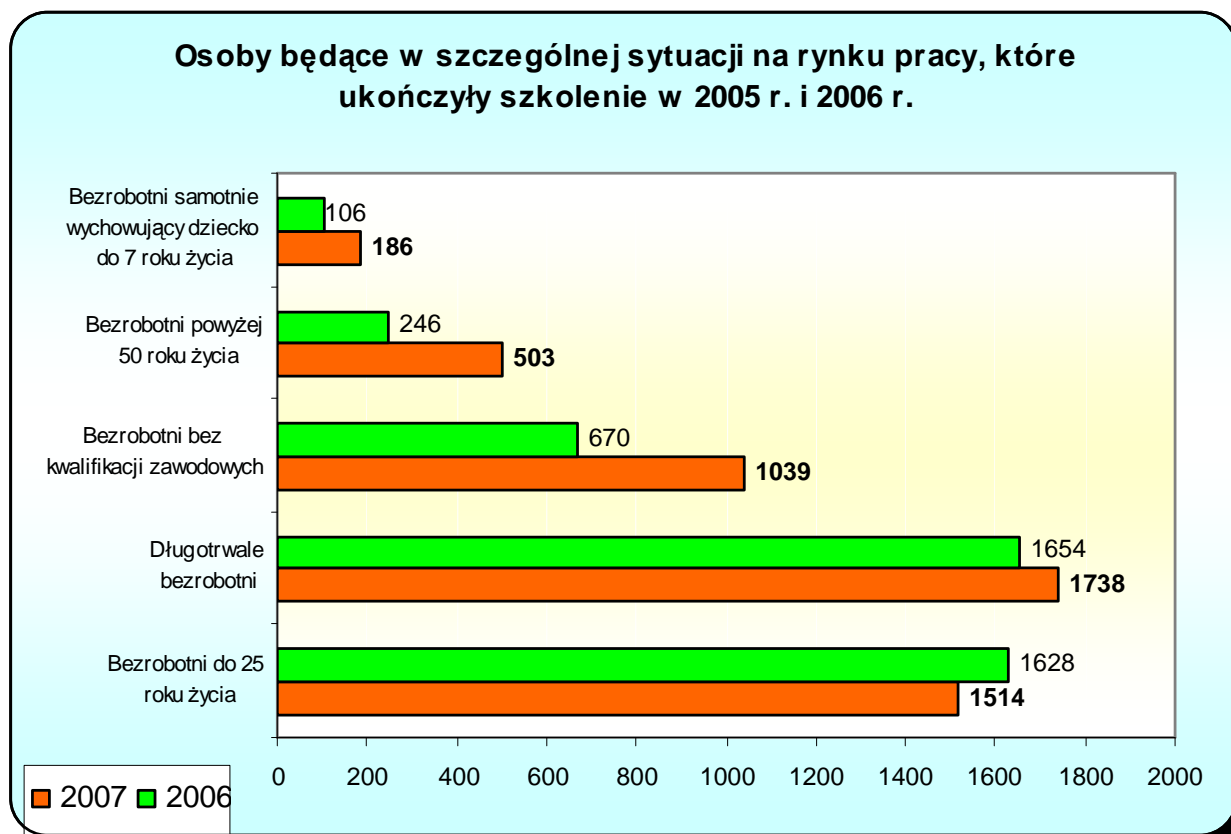
Największą liczbę bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenia odnotowano w następujących powiatowych urzędach pracy:

- nowosolskim – 226 osób, w 2006 r. – 420 osób,
- zielonogórskim – 214 osób, w 2006 r. – 433 osoby,
- żarskim – 212 osób, w 2006 r. – 318 osób,
- krośnieńskim – 211 osób, w 2006 r. – 504 osoby,
- gorzowskim – 176 osób, w 2006 r. – 410 osób,
- żagańskim – 162 osoby, w 2006 r. – 314 osób,
- świebodzińskim – 142 osoby, w 2006 r. – 142 osoby,
- strzelecko-drezdeneckim – 108 osób, w 2006 r. – 328 osób,
- sulęcińskim – 106 osób, w 2006 r. – 93 osoby.

Najmniejszą natomiast w powiatowych urzędach pracy:

- międzyrzeckim – 96 osób, w 2006 r. – 548 osób,
- wschowskim – 96 osób, w 2006 r. – 141 osób,
- słubickim – 88 osób, w 2006 r. – 198 osób.

Liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w latach 2007 i 2006 przedstawia poniższy wykres:

W 2006 r. uczestnicy tej formy aktywizacji najczęściej wybierali następujące obszary zawodowe szkoleń:

- Usługi transportowe – 1 316 osób (w 2006 – 1 235),
- Inne obszary szkoleń – 900 osób (w 2006 – 656),
- Technika i handel art. technicznymi – 380 osób (w 2006 – 217),
- Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, ... – 293 osoby (w 2006 – 276),
- Sprzedaż, marketing, public relations, handel ... – 228 osób (w 2006 – 227),
- Informatyka i wykorzystanie komputerów – 217 osób (w 2006 – 360),
- Architektura i budownictwo – 191 osób (w 2006 – 107),
- Języki obce – 147 osób (w 2006 – 94),

- Usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 147 osób (w 2006 – 122),
- Pozostałe usługi – 125 osób (w 2006 – 138),
- Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej – 111 osób (w 2006 – 71),
- Prace sekretarskie i biurowe – 111 osób (w 2006 – 77),
- Opieka społeczna – 106 osób (w 2006 – 147).

Największą efektywnością zatrudnieniową cechowały się kursy z zakresu rozwoju osobowościowego i kariery zawodowej, opieka zdrowotna, szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu, usługi krawieckie, obuwnicze, zarządzanie i administrowanie.

Strukturę procentową bezrobotnych kończących szkolenia wg poziomu wykształcenia przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2007 r. [%]	2006 r. [%]
Wyższe	6,1	5,0
Policealne i średnie zawodowe	31,7	34,7
Średnie ogólnokształcące	11,7	11,4
Zasadnicze zawodowe	30,0	31,7
Gimnazjalne i poniżej	20,5	17,2
Razem	100,0	100,0

Strukturę procentową uczestników kończących szkolenia, wg wieku, przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	2007 r. [%]	2006 r. [%]
Do 24 lat	31,4	37,4
25-34 lat	30,8	31,6
35-44 lat	17,9	17,0
45 i powyżej	19,9	14,1
Razem	100,0	100,0

Z powyższych zestawień wynika, że szkoleniami objęto przede wszystkim osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym lub zasadniczym zawodowym, w wieku do 34 lat.

W omawianym okresie na terenie województwa lubuskiego szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy w liczbie 1 740 osób przeprowadziło 338 instytucji szkoleniowych, z których m. in.:

- ⇒ 239 to inna forma instytucji szkoleniowej,
- ⇒ 36 to osoba fizyczna jako instytucja szkoleniowa,
- ⇒ 26 to ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- ⇒ 18 to stowarzyszenie, fundacja lub inna osoba prawna,
- ⇒ 12 to CKU lub CKP (centrum kształcenia praktycznego).

8.2. Instrumenty rynku pracy.

W 2007 r. z różnego rodzaju prac subsydiowanych oferowanych przez lubuskie powiatowe urzędy pracy skorzystało ogółem 8 344 osoby, co stanowiło 6,8% ogółu wyrejestrowanych w omawianym okresie, bezrobotnych. Natomiast w 2006 r. liczba bezrobotnych objętych pracami subsydiowanymi była nieco mniejsza i wynosiła 7 102, w 2005 r. – 10 857. Podjęcia prac subsydiowanych w omawianym okresie stanowiły równocześnie 18,1% ogółu podejmujących pracę (rok wcześniej – 12,9%).

Największą liczbę bezrobotnych objętych różnymi formami prac subsydiowanych odnotowano w następujących powiatowych urzędach pracy:

- ⇒ PUP Żagań – 1 656 osób, (w 2006 r. – 1 367),
- ⇒ PUP Żary – 1 138 bezrobotnych, (w 2006 r. – 989),
- ⇒ PUP Zielona Góra – 1 132 osoby, (w 2006 r. – 980),
- ⇒ PUP Gorzów – 830 bezrobotnych, (w 2006 r. – 824),
- ⇒ PUP Nowa Sól – 617 osób, (w 2006 r. – 554).

W 2007 r. wśród bezrobotnych osób podejmujących pracę subsydiowaną było:

- 3 711 kobiet, stanowiąc 44,5% ogólnej liczby uczestników tego typu prac;
- 3 137 mieszkańców wsi, tj. 37,6% ogółu;
- 1 760 bezrobotnych do 25 roku życia – 21,1%;
- 1 942 osoby powyżej 50 roku życia, czyli 23,3%;
- 4 369 długotrwale bezrobotnych stanowiąc 52,4% ogółu uczestniczących w tych pracach.

Wśród uczestników prac subsydiowanych największą grupę stanowiły osoby biorące udział: w pracach interwencyjnych – 42,2% ogółu biorących udział w tych pracach, (w 2006 r. – 45,9%); w robotach publicznych – 19,5%, (w 2006 r. – 18,7%); w pracach po dofinansowaniu podjęcia działalności gospodarczej – 16,6%, (w 2006 r. – 16,5%); w pracach po dofinansowaniu wyposażenia miejsca pracy – 20,2%, (w 2006 r. – 13,8%).

8.2.1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Organizatorem prac interwencyjnych mogą być jednostki organizacyjne, a także osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które zatrudniają lub mają zamiar zatrudnić co najmniej jednego pracownika. Podstawową zaletą tej formy zatrudnienia jest zwrot poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, kosztów wypłacanego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłacanych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej. Refundacja kosztów może odbywać się w różnych wariantach w zależności od kategorii osób, którą zamierza zatrudnić pracodawca.

Zatrudnienie w formie prac interwencyjnych jest korzystne z wielu względów, zarówno dla pracodawcy, jak i pracownika. Przy stosunkowo niskich kosztach pracodawca może utworzyć nowe miejsca pracy (dodatkowe). Prace stanowią wsparcie małej i średniej przedsiębiorczości, pojawia się szansa dla bezrobotnego na uzyskanie stałego zatrudnienia.

Wprowadzone w 2004 r. zmiany w przepisach regulujących zasady stosowania prac interwencyjnych wymagające utrzymania zatrudnienia osoby uczestniczącej przez 2 lata po ich zakończeniu przyczyniło się do spadku zainteresowania pracodawców tą formą aktywizacji.

Od stycznia do grudnia 2007 r. liczba osób rozpoczynających prace interwencyjne wynosiła 3 517, stanowiąc 7,6% ogółu wyłączonych z tytułu podjęć pracy, była też wyższa niż przed rokiem o 255 osób.

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację prac interwencyjnych wyniosły w 2007 r. 9 578,9 tys. zł.

Najwięcej osób zaktywizowano w powiatach:

- żagańskim 1 104 osoby,
- żarskim 581 osób,
- zielonogórskim grodzkim 439 osób,
- strzelecko-drezdeneckim 284 osoby,

- gorzowskim ziemskim 223 osoby,
- nowosolskim 204 osoby.

W 2007 r. wśród wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w wyniku podjęcia prac interwencyjnych 54,2% stanowiły kobiety (w 2006 r. 51,1%, 2005 r. 50,7%), ponadto 1 267 bezrobotnych to mieszkańcy wsi, co stanowiło 36,0% ogólnej liczby uczestników tych prac (w 2006 r. – 1 166 osób – 35,7%).

Spośród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, którzy w 2007 r. podjęli prace interwencyjne:

- 951 osób to bezrobotni do 25 roku życia co stanowiło 27,0% ogólnej liczby uczestniczących w pracach interwencyjnych (w 2006 r. – 1 083 osoby – 33,2%),
- 943 bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia, czyli 26,8% ogółu osób wyłączonych w wyniku podjęcia prac interwencyjnych (w 2006 r. – 654 osoby – 20,0%),
- 2 180 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 62,0% ogółu bezrobotnych biorących udział w pracach interwencyjnych (w 2006 r. – 1 982 osoby – 70,1%).

8.2.2. Roboty publiczne

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie osób bezrobotnych, w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, przy wykonywaniu prac organizowanych przez organy samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej, spółki wodne i ich związki oraz organizacje statutowo zajmujące się ochroną środowiska, kultury i oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobociem oraz pomocą społeczną.

Roboty publiczne mogą trwać do 6 miesięcy lub – w przypadkach refundacji co drugi miesiąc - do 12 miesięcy, a rodzaj pracy nie może być związany z wyuczonym zawodem. Organizator robót publicznych może liczyć na częściowe dofinansowanie z Funduszu Pracy.

W ciągu 2007 r. w województwie lubuskim na robotach publicznych zatrudnionych zostało 1 631 osób, co stanowiło 3,5% wyłączonych z ewidencji w wyniku podjęcia różnego rodzaju prac (w 2006 r. odsetek ten wynosił 2,4%, a w 2005 r. 8,4%).

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację robót publicznych wyniosły w 2007 r. 6 850,6 tys. zł.

Liczba osób zatrudnionych w ramach robót publicznych była o 301 osób większa niż przed rokiem.

W ogólnej liczbie bezrobotnych uczestniczących w robotach publicznych 49,2% stanowili bezrobotni zamieszkali na wsi tj. 803 osoby (w 2006 r. – 571 osób – 42,9%).

Najwięcej bezrobotnych w ramach robót publicznych zaktywizowano w powiatach:

- zielonogórskim ziemskim 281 bezrobotnych,
- nowosolskim 229 bezrobotnych,
- krośnieńskim 244 bezrobotnych,
- żagańskim 181 bezrobotnych,
- słubickim 178 bezrobotnych,

W 2007 r. zatrudnienie przy robotach publicznych znalazło 406 bezrobotnych kobiet, co stanowiło 24,9% ogółu uczestniczących w tej formie aktywizacji, podczas gdy rok wcześniej 26,1% (347).

Wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy uczestniczących w robotach publicznych w omawianym okresie:

- 1 298 osób to długotrwale bezrobotni, co stanowi 79,6% ogółu uczestniczących w robotach publicznych (w 2006 r. – 1 175 osób – 88,4%),
- 756 bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia, tj. 46,4% ogólnej liczby aktywizowanych poprzez roboty publiczne (w 2006 r. – 518 osób – 38,9%),
- 47 osób to bezrobotni do 25 roku życia, co stanowi 2,9% ogółu uczestników robót publicznych (w 2006 r. – 63 osoby – 4,7%).

8.2.3. Dofinansowanie działalności gospodarczej i refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W ramach usług rynku pracy ukierunkowanych na łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową wyróżnić można:

1. przyznanie jednorazowo dla zarejestrowanych bezrobotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej (jej wysokość nie może przekroczyć 500 proc. przeciętnego wynagrodzenia),
2. refundację kosztów, jakie poniósł pracodawca, na wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (wysokość refundacji nie wyższa niż 5-krotne przeciętne wynagrodzenie).

W analizowanym okresie w województwie lubuskim udzielono 1 384 (w 2006 r. – 1 174) dotacji dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W porównaniu z rokiem poprzednim ilość ta zwiększyła się o 210. Ogólny koszt udzielonych dotacji w 2007 r. wyniósł 14 591,1 tys. zł. (w 2006 r. – 10 411,7 tys. zł.). Największą ilość udzielonego wsparcia w tej aktywnej formie odnotowano w powiecie:

- żarskim – 201 dotacji,
- międzyrzeckim – 143 dotacje,
- nowosolskim – 125 dotacji,
- żagańskim – 122 dotacje,
- krośnieńskim – 112 dotacji,
- słubickim – 101 dotacji.

W ogólnej liczbie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy, odsetek kobiet wynosił 39,5%, natomiast osób zamieszkałych na wsi 30,8%.

W grupie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy uczestniczących w tej formie aktywizacji:

- 244 osób to bezrobotni do 25 roku życia, tj. 17,6% ogółu uczestników tej formy,
- 78 osób to bezrobotni do 50 roku życia, tj. 5,6% ogółu,
- 419 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 30,3% ogółu.

W okresie całego 2007 r. starostowie powiatów województwa lubuskiego przyznali pracodawcom kwotę 14 744,1 tys. zł. (co w porównaniu do 2006 r. – 7 314,7 tys. zł. jest kwotą dwukrotnie większą) jako refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, w wyniku której utworzono 1 685 nowych miejsc pracy tj. o 706 miejsc więcej niż w roku poprzednim.

Najwięcej nowych miejsc pracy powstało w powiecie:

- sulęcińskim – 287 miejsc,
- żarskim – 250 miejsc,
- żagańskim – 204 miejsca,
- gorzowskim grodzkim – 189 miejsc,
- krośnieńskim – 137 miejsc,
- świebodzińskim – 103 miejsca.

W ogólnej liczbie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w ramach tej formy, odsetek kobiet wynosił 46,3% (w 2006 r. – 44,8%), natomiast osób zamieszkałych na wsi 35,8% (w 2006 r. – 37,1%).

W grupie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy uczestniczących w tej formie aktywizacji:

- 497 osób to bezrobotni do 25 roku życia, tj. 29,5% ogółu uczestników tej formy,

- 161 osób to bezrobotni do 50 roku życia, tj. 9,6% ogółu,
- 448 osób to długotrwale bezrobotni, tj. 26,6%ogółu.

8.2.4. Staże

Jedną z form pomocy bezrobotnym, a w szczególności osobom do 25 roku życia oraz bezrobotnym w okresie 12 m-cy od dnia ukończenia nauki, wprowadzoną *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jest staż.

Charakteryzuje się on nabywaniem przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą i może być zawarty na okres do 12 m-cy. Forma ta jest bardzo korzystna dla osób zatrudniających bezrobotnych ze względu na niskie koszty wymagane po stronie pracodawców.

W województwie lubuskim w 2007 r. 5 518 (w 2006 r. – 5 352) osób bezrobotnych zostało skierowanych na odbycie stażu, co stanowiło 4,5% (w 2006 r. – 4,1%) ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych, ukończyło natomiast 5 061 osób. Różnica w liczbie osób skierowanych, a kończących staż wynika z ciągłości tej formy na przełomie roku.

Ponad 43% osób (w 2006 r. – 41,8%) z grona bezrobotnych, którzy ukończyli staże, podjęło pracę w trakcie lub po jego ukończeniu.

Największą ilość bezrobotnych skierowanych na staż przez urzędy pracy odnotowano w powiatach:

- żarskim – 843 osoby,
- gorzowskim grodzkim – 536 osób,
- krośnieńskim – 515 osób,
- zielonogórskim grodzkim – 465 osób,
- zielonogórskim ziemskim – 444 osoby,

Spośród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w zajęciach stażowych uczestniczyło:

- 4 288 bezrobotnych kobiet, tj. 77,7% ogólnej liczby uczestników stażu (w 2006 r. – 3 831 osoby – 71,6%),
- 2 024 bezrobotnych mieszkańców wsi, czyli 36,7% ogółu (w 2006 r. – 1 863 osoby – 34,8%),

- 5 178 osób będących bezrobotnymi do 25 roku życia tj. 93,8% wszystkich uczestników stażu (w 2006 r. – 5 055 osób – 94,5%),
- 560 długotrwale bezrobotnych co stanowiło 10,1% ogółu (w 2006 r. – 552 osoby – 10,3%),
- 119 bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiących 2,2% ogółu uczestników.

W 2007 r. uczestnicy, którzy ukończyli tą formę aktywizacji wybierali następujące obszary zawodowe:

- prace sekretarskie i biurowe – 2 304 osoby (w 2006 r. – 1 998),
- sprzedaż, marketing, public relations ... – 683 osoby (w 2006 r. – 598),
- inne obszary zawodowe – 413 osób (w 2006 r. – 1 197),
- pozostałe usługi – 309 osób (w 2006 r. – 309),
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ... – 276 osób (w 2006 r. – 323)
- usługi gastronomiczne – 174 osoby (w 2006 r. – 122),
- zarządzanie i administrowanie – 160 osób (w 2006 r. – 100),
- opieka społeczna – 1 113 osób (w 2006 r. – 127),
- opieka zdrowotna – 101 osób (w 2006 r. – 80 osób).

Największą efektywnością zatrudnieniową cechowały się staże z zakresu m. in. usług krawieckich i obuwniczych, usług stolarskich, szklarskich, ochrony własności i osób, usług hotelarskich, turystyki i rekreacji, opieki społecznej, usług transportowych.

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację staży wyniosły w 2007 r. 18 017,2 tys. zł.

8.2.5. Przygotowanie zawodowe

Inną formą wprowadzona *Ustawą o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy* jest **przygotowanie zawodowe w miejscu pracy** bez nawiązywania stosunku pracy.

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oznacza zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy według ustalonego programu uzgodnionego pomiędzy starostą, pracodawcą i bezrobotnym.

Ta nowa forma skierowana jest przede wszystkim do bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, powyżej 25 roku życia i może być zawarta na okres do 6 miesięcy.

W 2006 r. w województwie lubuskim 2 354 (w 2006 r. – 2 397) bezrobotnych zostało skierowanych do odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy, co stanowiło 1,9% (w 2006 r. również 1,9%) ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych, ukończyło natomiast 2 005 osób. Podobnie jak w innych formach aktywizacji różnica w liczbie osób skierowanych, a kończących przygotowanie zawodowe wynika z ciągłości tej formy na przełomie roku.

W grupie bezrobotnych skierowanych na przygotowanie zawodowe 1 854 osoby to kobiety, stanowiąc 78,8% ogółu uczestników tej formy (w 2006 r. – 1 658, – 69,2%), a 773 czyli 32,8% ogółu to bezrobotni mieszkańcy wsi (w 2006 r. – 769; 32,1%). Ponadto w przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy uczestniczyło 297 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 12,6% wszystkich uczestników tej formy aktywizacji.

Ponad 43% (w 2006 r. – 50,4%) osób z grona bezrobotnych, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe, podjęło pracę w trakcie jego trwania lub po jego ukończeniu.

Największą liczbę bezrobotnych skierowanych na przygotowanie zawodowe odnotowano w powiatach:

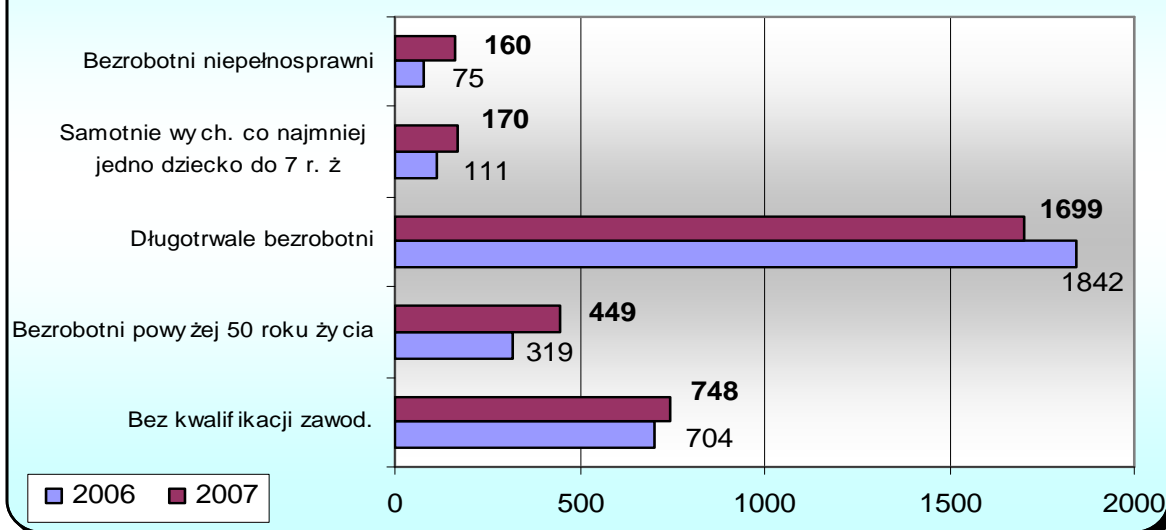
- ❖ żarskim – 386 osób,
- ❖ gorzowskim ziemskim – 333 osoby,
- ❖ nowosolskim – 237 osób,
- ❖ strzelecko-drezdeneckim – 219 osób,
- ❖ krośnieńskim – 196 osób,
- ❖ międzyrzeckim – 185 osób,
- ❖ żagańskim – 181 osób,
- ❖ słubickim – 153 osoby,
- ❖ gorzowskim grodzkim – 148 osób.

Najmniejszą natomiast:

- ❖ wschowskim – 20 osób,
- ❖ świebodzińskim – 23 osoby.

Porównanie liczby bezrobotnych będących w szczególnie ciężkiej sytuacji na rynku pracy, rozpoczynających przygotowania zawodowe w miejscu pracy w latach 2006 i 2007 prezentuje poniższy wykres:

**Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
rozpoczynający przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w
2006 r. i 2007 r.**

W 2007 r. uczestnicy kończący tą formę aktywizacji wybierali następujące obszary zawodowe:

- inne obszary zawodowe – 506 osób,
- prace sekretarskie i biurowe – 320 osób,
- usługi krawieckie, obuwnicze – 268 osób,
- sprzedaż, marketing, public relations ... – 212 osób,
- pozostałe usługi – 186 osób,
- usługi gastronomiczne – 97 osób,
- opieka społeczna – 91 osób.

Największą efektywnością zatrudnieniową cechowały się m. in. kursy z zakresu techniki i handlu art. technicznymi; informatyki i wykorzystania komputerów; opieki zdrowotnej; górnictwa i przetwórstwa przemysłowego; usług krawieckich, obuwniczych; rachunkowości, księgowości i bankowości

Wydatki Funduszu Pracy w województwie lubuskim poniesione na realizację przygotowania zawodowego w miejscu pracy wyniosły w 2007 r. 6 556,5 tys. zł.

8.2.6. Prace społecznie użyteczne

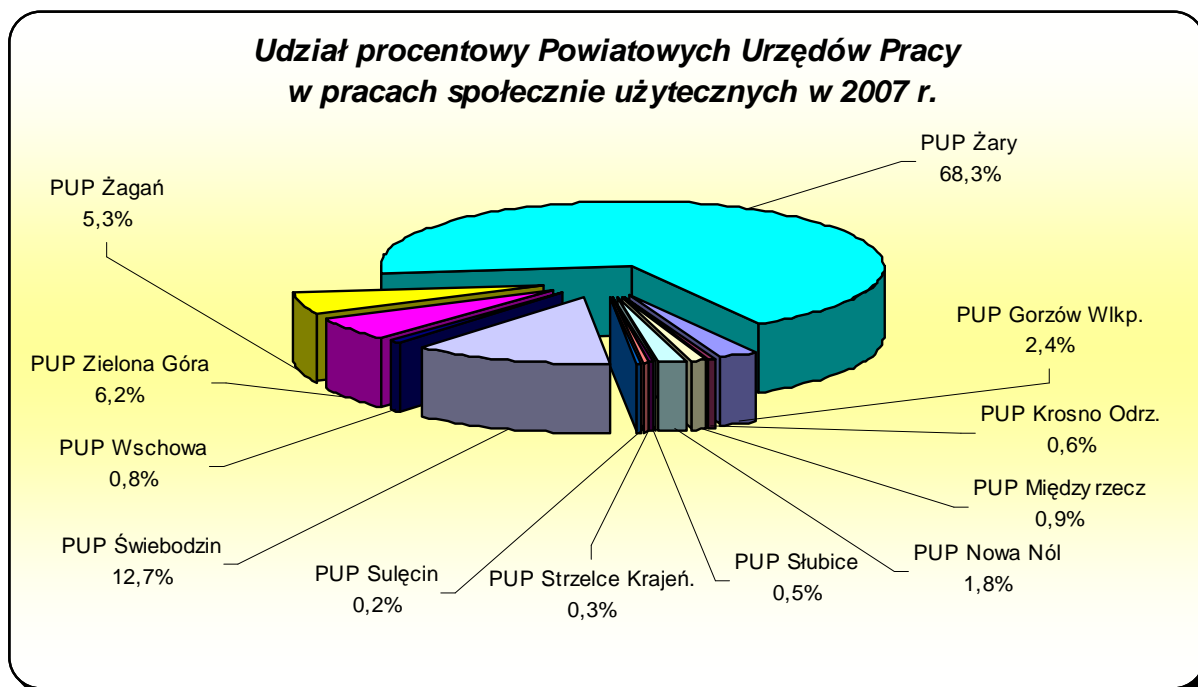
Znaczącą pozycję wśród aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu zajęły prace społecznie użyteczne.

Dane liczbowe dotyczące tej formy aktywizacji wprowadzonej *ustawą z 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w formularzach statystycznych MPiPS-01 odnotowywane są od 2006 r.

Prace społecznie użyteczne ukierunkowane są na aktywizację osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Bezrobotnemu uczestnikowi skierowanemu przez starostę na wniosek gminny (porozumienie między starostą a gminą na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane) przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 6 zł. za każdą godzinę wykonanej pracy.

W okresie 12 miesięcy 2007 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowanych zostało 14 772 bezrobotnych (w 2006 r. – 13 487). Natomiast wydatki Funduszu Pracy poniesione na ich realizację wyniosły 1 590,4 tys. zł.

Liczbę bezrobotnych uczestniczących w pracach społecznie użytecznych w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w ujęciu procentowym przedstawia poniższy wykres:

W grupie bezrobotnych uczestników tej formy aktywizacji było:

- 7 834 kobiet tj. 51,1% ogółu skierowanych do prac społecznie użytecznych (w 2006 r. – 6 888 kobiet tj. 51,1%),
- 5 879 osób zamieszkałych na wsi czyli 39,8% ogółu (w 2006 r. – 5 144 osoby czyli 38,1%),

- 13 341 długotrwale bezrobotnych stanowiąc 90,3% ogółu (w 2006 r. – 12 112 osoby tj. 89,8%),
- 5 041 osób powyżej 50 roku życia tj. 34,1%ogółu (w 2006 r. – 3 559 osób, tj. 26,4%),
- 697 osób do 25 roku życia stanowiąc 4,7% ogółu (w 2006 r. – 946 osób, stanowiąc 7,0%).

ROZDZIAŁ 9.

DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA

9.1. Regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia

Przygotowanie Regionalnego Planu Działań jest obowiązkiem ustawowym samorządu województwa. Plany zakładają kompilację działań wielu podmiotów realizujących zadania na rzecz poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy. Są to w większości jednostki autonomiczne i niezależne od siebie. W ramach Planu Działań podejmowane są różnego rodzaju przedsięwzięcia dla różnych grup beneficjentów. Wsparcie udzielane jest zarówno osobom bezrobotnym, poszukującym pracy, jak i osobom pracującym, przedsiębiorcom, samorządom powiatowym i gminnym, placówkom oświatowym oraz rolnikom i osobom pragnącym odejść z rolnictwa. Obejmują nie tylko doradztwo zawodowe, szkolenia aktywizujące, szkolenia zawodowe i/lub wsparcie zatrudnienia, należące do typowych projektów miękkich, ale również projekty typowo inwestycyjne.

Na początku 2007 roku rozliczono Regionalny Plan Działań na rok 2006. W różnego rodzaju przedsięwzięciach w ramach realizowanych zadań uczestniczyło około 165 000 osób, a nakłady wyniosły ponad 236 mln zł.

Równocześnie przygotowany został i zatwierdzony przez Zarząd Województwa Lubuskiego – Regionalny Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007 dla Województwa Lubuskiego. W ramach Planu skoordynowano działania w obrębie trzech priorytetów, tj.:

- 1) przyciągnięcia na rynek pracy i zatrzymania na nim większej liczby osób, a tym samym zwiększenie podaży pracy;
- 2) zwiększenia zdolności dostosowawczej pracowników i przedsiębiorstw,

3) zwiększenia inwestycji w kapitał ludzki poprzez lepszą edukację i poprawę umiejętności.

Dokonano rozliczenia pierwszego półrocza realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2007 dla Województwa Lubuskiego. W różnego rodzaju przedsięwzięciach w ramach realizowanych działań uczestniczyło blisko 81 000 osób, a nakłady wyniosły 121,5 mln zł.

Przygotowano również założenia do konstrukcji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008, jak również opracowane zostały projekty uchwał Zarządu Województwa Lubuskiego.

9.2. Działalność Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.

Pomimo spadku bezrobocia i zwiększonej liczby ofert pracy, nie maleje zapotrzebowanie na usługi poradnictwa zawodowego.

W województwie lubuskim rynek pracy jest nadal trudny, co sprawia, iż osoby bezrobotne szukają wsparcia u doradców zawodowych w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Oferta skierowana jest przede wszystkim do zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy pozostają długotrwale bez zatrudnienia, są bez kwalifikacji zawodowych i powyżej 50 roku życia. Szczególnie te grupy społeczne napotykać duże bariery na rynku pracy. Należy przekonać ich do zmiany postaw. Uświadomić, iż cechy, takie jak indywidualność, fachowość, komunikatywność, mobilność, umiejętność pracy w grupie leżą u podstaw efektywnych decyzji zawodowych. Zadania z poradnictwa zawodowego realizowali doradcy zawodowi i psycholodzy w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Gorzowie Wlkp, Nowej Soli¹² i Zielonej Górze. Z usług placówek skorzystało **6 890 osób** bezrobotnych, poszukujących pracy oraz młodzież ucząca się. Kobiety stanowiły 47,07%

Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 3 157 osób, w tym kobiet było 984 (31,17%).

Informacja zawodowa indywidualna to przekazywanie informacji związanych ze światem pracy, które wykorzystywane są w karierze zawodowej, włączając w to wiadomości dotyczące edukacji i zatrudnienia, także zdobywanie doświadczenia zawodowego w formie wolontariatu.

¹² Z powodu zmian organizacyjnych Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Filia w Nowej Soli zakończyło działalność 31 sierpnia 2007r.

Doradcy zawodowi również udostępniają informacje psychospołeczne o pracy np. komunikowaniu społecznym, zasadach aktywnego poszukiwania pracy, prawie pracy, podejmowaniu działalności gospodarczej, szkoleniach, charakterze pracy i statusu pracownika w różnych zawodach.

Zbiory informacji udostępniane są w formie konwencjonalnej (broszury, ulotki, plakaty, poradniki, podręczniki, prasa, informatory specjalistyczne) i niekonwencjonalnej (filmy instruktażowe, programy komputerowe oraz zasoby internetowe o charakterze lokalnym, regionalnym i globalnym). W celach informacyjnych i promocyjnych rozprowadzane są ulotki o usługach centrów, które kierujemy do wszystkich uczestników rynku pracy.

Z grupowej informacji zawodowej skorzystało 1 782 osoby, kobiety stanowiły 51,91% tj. 925 osób.

W zajęciach informacyjnych grupowych brali udział bezrobotni, poszukujący pracy i młodzież ucząca się, u których zauważalny był deficyt umiejętności prospołecznych oraz wiedzy o rynku pracy.

Klienci otrzymują informacje niezbędne do podjęcia decyzji zawodowych związanych z kształceniem, rynkiem pracy (lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim), charakterystyką zawodów, znajomością zasad poszukiwania pracy, ofertami pracy, podstawową wiedzą o prawie pracy, samozatrudnieniem, także w formie spółdzielczości socjalnej, komunikacją interpersonalną i wolontariatem.

Posiadamy w swoich zasobach narzędzia niezbędne do niesienia pomocy ludziom młodym; informatory do szkół średnich i wyższych, przewodniki po zawodach itp. Często absolwenci szkół nie wiedzą gdzie i jak szukać zatrudnienia, jak pisać dokumenty aplikacyjne. Doradcy zawodowi przekazują im tę wiedzę oraz przekonanie, że dobrze napisane dokumenty aplikacyjne i odpowiednio przeprowadzona rozmowa kwalifikacyjna mają kluczowe znaczenie w znalezieniu zatrudnienia. Świadczenie usług na rzecz młodzieży nie jest nadal wliczane w statystykę i stanowi margines działania centrów.

Indywidualnym poradnictwem zawodowym objęto łącznie 794 osoby, w tym 505 kobiety (63,60%).

Poradnictwo indywidualne jest długotrwałą i skomplikowaną formą pomocy udzielanej klientom podczas jednej lub kilku spotkań z doradcą zawodowym. Wspólnie rozwiązywane są problemy związane z procesem podejmowania decyzji zawodowych, motywacją do poszukiwania zatrudnienia, w tym także do swobody wypowiedzi oraz aktywnego rozwiązywania problemów.

Doradcy zawodowi i psychologowie wspierali klientów w rozwiązywaniu takich problemów jak: wybór drogi zawodowej, zmiana kwalifikacji zawodowych, poznanie umiejętności (adaptacyjnych, uniwersalnych, zawodowych), konfrontacji postaw i poglądów, zmianie zachowań utrudniających znalezienie pracy, poznanie swoich słabych i mocnych stron, określenie umiejętności przedsiębiorczych potrzebnych do prowadzenia własnej firmy oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego, podniesienie samooceny, sporządzaniu indywidualnych planów działań i mobilność pracownicza.

W ramach grupowego poradnictwa zawodowego doradcy zawodowi i psychologowie przeprowadzili zajęcia szkoleniowe dla 1 157 osób, w tym kobiet było 829 tj. 71,65%.

Poradnictwo grupowe cieszy się dużym zainteresowaniem wśród bezrobotnych, poszukujących pracy, a także tych, którzy pragną zmienić wykonywaną pracę na inną. Poprzez uczestnictwo w zajęciach grupowych można wzajemnie uczyć się od siebie. Klienci gotowi są do dzielenia się zdobytymi doświadczeniami. Można uzyskać wiedzę i umiejętności przydatne w aktywnym poszukiwaniu pracy. Uczestnicy szkoleń odzyskują poczucie swojego miejsca i roli w społeczności, także potrafią nawiązać więzi emocjonalne. Wsparcie grupowe jest szczególnie potrzebne w sytuacji potencjalnego wykluczenia społecznego.

Zajęcia warsztatowe są jedno lub wielodniowe, prowadzone cyklicznie przez doradców zawodowych i psychologów. Najdłuższe, czterodniowe z zakresu aktywnych metod poszukiwania pracy, na których uczestnicy odkrywają i oceniają własne umiejętności i predyspozycje zawodowe. Uczą się pokonywania psychologicznych barier utrudniających znalezienie zatrudnienia, pisania dokumentów aplikacyjnych, poznają sztukę autoprezentacji, a także lokalny rynek pracy. Zajęcia odbywały się w centrach informacji i planowania kariery zawodowej, na terenie działania powiatowych urzędów pracy, Zakładach Karnych w Krzywańcu i Wawrowie, Aresztach Śledczym w Nowej Soli i Zielonej Górze, gminnych centrach informacji, jednostkach Wojska Polskiego, ośrodkach pomocy społecznej, jednostkach samorządu lokalnego, Gorzowskiej Lecznicy Specjalistycznej, organizacjach pozarządowych.

W zakresie poradnictwa grupowego doradcy zawodowi i psychologowie współpracowali z powiatowymi urzędami pracy, liderami klubów pracy, gminnymi centrami informacji, akademickimi biurami karier, szkolnymi ośrodkami karier, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnym.

Dla pracowników tych instytucji gminnych centrów informacji i liderów klubów pracy oraz doradców zawodowych i pośredników pracy powiatowych urzędów pracy zorganizowano i przeprowadzono szkolenia warsztatowe „*Klub Pracy – nowy podręcznik*”, „*Profilaktyka wypalenia zawodowego*”, „*Sytuacje trudne i konfliktowe*”, „*Zarządzanie czasem*”, „*Program Operacyjny Kapitał Ludzki*”.

W ramach działań doradczych i promocyjnych centra uczestniczyły w targach i giełdach pracy w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze.

W minionym roku współpracowano również z Kuratorium Oświaty, Urzędem Marszałkowskim w zakresie pomocy szkoleniowej dla pracowników socjalnych, Fundacją „Przedsiębiorczość” w Żarach, PFRON-em, Mobilnymi Centrami Informacji Zawodowej OHP, Centrami Wolontariatu w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze, Biurem Aktywizacji Bezrobotnych przy CARITAS Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej, Spółdzielniami Socjalnymi, Stowarzyszeniem Bezrobotnych, centrami integracji społecznej, uczelniami wyższymi oraz samorządami lokalnymi i stowarzyszeniami realizującymi zadania związane z gminnymi centrami informacji.

W dalszym ciągu kontynuowane są działania informacyjno-promocyjne naszych placówek na łamach prasy – lokalnej i regionalnej oraz antenie radiowej i telewizyjnej. Mając na uwadze aktualnego i przyszłego klienta, niejednokrotnie bardzo odległego, współpracowaliśmy z:

- Gazetą Lubuską – wywiady, informacje, dyżury telefoniczne,
- Głosem Gorzowa – wywiad,
- Wiadomościami Samorządowymi – informacje o pracy Centrum w Gorzowie Wlkp.
- Tygodnikiem KRAĞ – informacja,
- Radiem Zachód – informacje, wywiady, opinie,
- Radiem ESKA – informacje, wywiady,
- Radiem INDEX – wywiady,
- TVP – informacje, wywiady, reportaże,
- Telewizją ODRA – informacje, wywiady,
- Telewizją Tele – TOP w Gorzowie – wywiad,
- Telewizją Miejską w Gorzowie – wywiad,
- Telewizją Lubuską – reportaż,
- Operatorami portali internetowych,
- Miejskimi Zakładami Komunikacyjnymi w Gorzowie Wlkp., Zielonej Górze i Nowej Soli – informacja plakatowa w autobusach,

- Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze – informacja plakatowa w autobusach,
- Biblioteką Publiczną w Zielonej Górze i Nowej Soli – informacja,
- Powiatowymi Urzędami Pracy – ulotki, plakaty i informacje o ofercie informacyjno – szkoleniowej centrów,
- Szkolnymi doradcami zawodowymi,
- Poradniami psychologiczno – pedagogicznymi,
- Samorządami lokalnymi.

Prowadzono monitoring III i IV edycji konkursów grantowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na tworzenie lub dofinansowanie działalności gminnych centrów informacji w Żarach, Nowogrodzie Bobrzańskim, Żaganiu, Bogdańcu, Lubsku, Otyniu, Santoku, Słońsku, Sulęcinie, Świdnicy, Drezdenku, Cybince, Skąpe oraz w Brodach, Trzcielu, Szprotawie, Bytomiu Odrzańskim, Strzelcach Krajeńskich, Górzycy.

W regionie lubuskim funkcjonowały 24 gminne centra informacji i pięć akademickich biur karier. Gminne Centrum Informacji w Lubsku utworzone w ramach III edycji Konkursu zakończyło działalność po wygaśnięciu umowy na realizację projektu. Gminne centra informacji powstałe lub dofinansowane w ramach IV edycji konkursu grantowego zakończyły dwuletnią umowę na realizację projektu.

Gwarancją dobrej jakości realizowanych zadań przez centra jest właściwe przygotowanie doradców zawodowych i psychologów do pracy z bezrobotnymi i poszukującymi pracy. Dlatego też pracownicy w minionym roku podnosili kwalifikacje na szkoleniach, seminariach, konferencjach i studiach podyplomowych:

- „Lider Klubu Pracy”,
- „Diagnoza dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów lubuskiego rynku pracy”,
- „Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych – nowoczesne narzędzie doradcy zawodowego”,
- „Mobilność w Europie”,
- „Realizacja polityki rynku pracy – szczegółowe omówienie usług rynku pracy oraz aktów wykonawczych”,
- „Pracownik na miarę – wymogi pracodawców w ujęciu badań lubuskiego rynku pracy”,
- „Doradca 2000 – stosowanie programu”,
- „Podnoszenie umiejętności prowadzenia szkoleń grupowych”,

- „Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”,
- „Poradnictwo zawodowe – wspólne horyzonty”,
- „Efektywnie z EFS – tworzenie projektu i wniosku z Europejskiego Funduszy Społecznego”,
- „Wielokulturowość w doradztwie zawodowym”,
- „Kurs Inspiracji”,
- „Metodologia tworzenia Indywidualnych Planów Działania”,
- „Kwestionariusz Uzdolnień Przedsiębiorczych”,
- „Inspiracje do pracy doradcy w sytuacjach trudnych w grupowym poradnictwie zawodowym”,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- „Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji”,
- „Tworzenie programów z zakresu partnerstwa lokalnego”,
- „Standardy usług rynku pracy”,
- „Osoby z niepełnosprawnością we współczesnym rynku pracy”,
- „Doradztwo zawodowe”,
- „Zarządzanie projektami EFS”.

W ślad za ogłoszonymi rozporządzeniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dostosowywaliśmy się do standardów usług poradnictwa zawodowego w publicznych instytucjach rynku pracy.

9.3. Działalność Centrum Metodycznego Doskonalenia Zawodowego.

1 września 2007r. powołana została nowa komórka specjalistyczna w ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy, tj. Centrum Metodyczne Doskonalenia Zawodowego. Celem tej decyzji było wzmocnienie potencjału publicznych służb zatrudnienia i lepsze dostosowanie oferty usługowej instytucji rynku pracy do rosnących potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Wejście Polski do Unii Europejskiej postawiło także przed służbami zatrudnienia nowe zadania charakteryzujące się nową jakością kompetencji zawodowych.

Rynek pracy w naszym regionie podlega dzisiaj dynamicznym zmianom, staje się coraz bardziej wymagający i konkurencyjny.

Dostosowanie sposobu funkcjonowania instytucji rynku pracy do zmieniających się warunków i oczekiwań społecznych wyrażać się musi w bogaceniu instrumentarium tych działań, które zapewniają większe szanse dostosowania podaży do popytu pracy.

W Centrum Metodycznym pracują trzy osoby: dwie w Zielonej Górze /doradcy zawodowi/ i jedna osoba w Gorzowie Wlkp. /spec. ds. programów rynku pracy/.

Do głównych zadań Centrum Metodycznego Doskonalenia Zawodowego należy:

1. Organizowanie szkoleń dla pracowników urzędów pracy i instytucji partnerskich rynku pracy podwyższających kwalifikacje i zwiększających kompetencje zawodowe.
2. Opracowywanie, gromadzenie i doskonalenie metod poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.
3. Współpraca z partnerami rynku pracy i instytucjami partnerskimi rynku pracy w zakresie:
 - rozwoju i realizacji poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
 - popularyzacji efektów działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w zakresie poprawy sytuacji na lubuskim rynku pracy.
4. Opracowywanie i realizowanie projektów własnych finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
5. Określanie i wdrażanie instrumentów służących dostosowaniu kierunków kształcenia ustawicznego i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.
6. Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Zadania zrealizowane przez Centrum Metodyczne Doskonalenia Zawodowego w 2007 r. (wrzesień – grudzień).

W 2007 roku pracownicy zajmowali się diagnozowaniem najpilniejszych potrzeb szkoleniowych pracowników instytucji rynku pracy i instytucji partnerskich rynku pracy.

Zorganizowano w tak krótkim czasie 6 szkoleń, w których uczestniczyło 147 osób, reprezentujących w/w instytucje.

Szkolenia obejmowały następujące zakresy tematyczne:

- „ABC EFS w nowym okresie programowania 2007 – 2013 r.” (19-21 września 2007 r.)

Uczestnikami szkolenia byli pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze. Szkolenie odbyło się w Centrum Promocji i Szkolenia Województwa Lubuskiego

w Przelazach i było prowadzone przez ekspertów Regionalnych Ośrodków Szkolenia EFS w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. W szkoleniu uczestniczyło 57 pracowników.

- „Rekrutacja i selekcja pracowników”. (30 października 2007r.)

Szkolenie zorganizowano dla 21 pośredników pracy z powiatowych urzędów pracy województwa lubuskiego. Szkolenie odbyło się w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze.

- „Nowe możliwości finansowania projektów ze środków EFS w 2007 – 2013 r.” (8 listopada 2007r.)

Centrum wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Szkolenia EFS w Gorzowie Wlkp. zorganizowało szkolenie dla 17 przedstawicieli gminnych centrów informacji i biur karier. Szkolenie miało również na celu włączenie różnorodnych partnerów w realizację działań na rzecz wzbogacenia oferty usługowej na rynku pracy. Szkolenie odbyło się w siedzibie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp.

- „Kurs inspiracji”. (19-21 listopada 2007r.)

Szkolenie adresowane do doradców zawodowych dające uprawnienia do stosowania metody „Kurs inspiracji” w pracy doradczej. W szkoleniu uczestniczyło łącznie 15 doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy oraz akademickich biur karier z terenu województwa.

- „Stosowanie Metody Indywidualnego Planu Działania wraz z Kwestionariuszem Uzdolnień Przedsiębiorczych”. (3 – 5 grudnia 2007r.)

Doradcy zawodowi uczestniczyli w szkoleniu, które prowadzone było przez specjalistów z dziedziny doradztwa zawodowego z Narodowego Forum Doradztwa Kariery w Warszawie. W szkoleniu uczestniczyło 19 doradców zawodowych. Uzyskali oni specjalne uprawnienia i certyfikat do stosowania metodologii Indywidualnych Planów Działania oraz Kwestionariusza Uzdolnień Przedsiębiorczych. Uprawnienia te wynikają z zaleceń M P i P S.

- „Prawo pracy. Kodeks postępowania administracyjnego. Komunikacja Interpersonalna – praca z trudnym klientem”. (11 – 13 grudnia 2007r.)

Pośrednicy pracy z powiatowych urzędów pracy mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniu, które przeprowadzili specjaliści z dziedziny: prawa pracy, KPA i psychologii. W szkoleniu uczestniczyło 18 pośredników pracy.

W celu zorganizowania trzech ostatnich szkoleń, skierowanych do pośredników pracy i doradców zawodowych, CMDZ wnioskowało o środki z rezerwy ministra. Kwota otrzymanego dofinansowania na wymienione tu szkolenia wyniosła 41 tysięcy zł.

Szkolenia odbyły się w Centrum Promocji i Szkolenia Województwa Lubuskiego w Przelazach. Pozostałe szkolenia zostały sfinansowane ze środków własnych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Uczestnicy bardzo wysoko ocenili, przygotowany przez pracowników Centrum Metodycznego Doradztwa Zawodowego, program i organizację szkoleń.

W zakresie zadań związanych z prowadzeniem Rejestru Instytucji Szkoleniowych dokonano 11 rejestracji firm, wystawiono 18 zaświadczeń o wpisie do rejestru oraz zrealizowano 4 wnioski o dokonanie aktualizacji danych firmy. Prowadzono również kwartalną aktualizację listy firm zarejestrowanych w RIS. Według stanu na koniec 2007 roku zarejestrowanych w RIS było 163 firmy.

9.4. Obsługa i realizacja programów Europejskiego Funduszu Społecznego.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest głównym instrumentem wspierającym działania podejmowane w ramach Europejskiej Strategii Zatrudnienia i realizowany jest poprzez działania w poszczególnych obszarach wsparcia:

1. Aktywna polityka rynku pracy.
2. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.
3. Kształcenie ustawiczne.
4. Doskonalenie kadr gospodarki (promocja potencjału adaptacyjnego) oraz rozwój przedsiębiorczości.
5. Zwiększanie dostępu i uczestnictwa kobiet na rynku pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze realizuje zadania z EFS, bowiem jest instytucją wdrażającą dla dwóch działań Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL):

- ❖ Działanie 1.2 – „Perspektywy dla młodzieży”;
 - ❖ Działanie 1.3 – „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”;
- oraz trzech działań w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)
- ❖ Działanie 2.1 - „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”;
 - ❖ Działanie 2.3 – „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa”;

- ❖ Działanie 2.4 – „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”.

Ponadto Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze pełni rolę instytucji pośredniczącej 2 stopnia, (wdrażającej) dla trzech działań w ramach priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

- ❖ Działanie 6.1 – „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”, w tym:
 - Poddziałanie 6.1.1 – „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”;
 - Poddziałanie 6.1.2 – „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie”;
 - Poddziałanie 6.1.3 – „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych”;
- ❖ Działanie 6.2 – „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”.
- ❖ Działanie 6.3 – „Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich”.

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze do obsługi Europejskiego Funduszu Społecznego wyznaczone zostały następujące komórki organizacyjne:

- ❖ Wydział ds. Projektów i Obsługi Formalno-Merytorycznej Programów Europejskich, a w ramach niego:
 - Zespół ds. Projektów ZPORR;
 - Zespół ds. Projektów SPO RZL;
 - Zespół ds. Projektów Własnych;
 - Samodzielne Stanowisko ds. Informacji i Promocji.
 - ❖ Wydział ds. Monitorowania, Kontroli i Ewaluacji Projektów Europejskich, a w nim:
 - Zespół ds. Monitorowania ZPORR;
 - Zespół ds. Monitorowania SPO RZL;
 - Zespół ds. Kontroli ZPORR;
 - Zespół ds. Kontroli SPO RZL;
 - Samodzielne Stanowisko ds. Ewaluacji.
- Do obsługi finansowej programów europejskich wyznaczone zostały:
- Zespół ds. Obsługi Finansowej ZPORR;
 - Zespół ds. Obsługi Finansowej SPO RZL.

❖ Wydział ds. Obsługi Projektów PO KL, a w ramach niego:

- Samodzielne Stanowisko ds. Informacji i Promocji;
- Oddział ds. Projektów PO KL, w tym:
- Zespół ds. Projektów Konkursowych;
- Zespół ds. Projektów Systemowych;
- Oddział ds. Obsługi Finansowej, Monitorowania i Kontroli Projektów PO KL, w tym:
 - Zespół ds. Obsługi Finansowej i Monitorowania Projektów Konkursowych;
 - Zespół ds. Kontroli Projektów Konkursowych;
 - Zespół ds. Obsługi Finansowej i Monitorowania Projektów Systemowych;
 - Zespół ds. Kontroli Projektów Systemowych.

Dążąc do optymalizacji pracy, w zakresie jak najbardziej profesjonalnym, pracownicy pionu EFS systematycznie poszerzali zakres swej wiedzy dotyczącej ZPORR, SPO RZL oraz PO KL (m.in. dzięki udziałowi w szkoleniach tematycznych).

9.4.1. Informacja i promocja EFS

Skuteczne wykorzystywanie funduszy strukturalnych uzależnione jest w znacznej mierze od efektywności działań informacyjnych i promocyjnych. Podstawowym celem tych działań jest przede wszystkim skuteczne informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach zgłoszenia projektu do realizacji oraz o obowiązujących w tym zakresie procedurach, jak również podniesienie świadomości opinii publicznej i informowanie o możliwościach korzystania ze środków Unii Europejskiej oraz o zaletach członkostwa we Wspólnocie.

W ramach działań informacyjno – promocyjnych w 2007 r. zorganizowano cykl spotkań informacyjno – promocyjnych dla powiatowych urzędów pracy, dotyczących wdrażania priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* PO KL. Przedstawiciele WUP uczestniczyli w charakterze prelegentów w 20 spotkaniach/konferencjach podczas, których informowali o możliwościach aplikowania o środki w ramach EFS oraz osiągniętych rezultatach w tym zakresie.

Ponadto, WUP w Zielonej Górze zajął się przygotowaniem oraz dystrybucją publikacji i materiałów promocyjnych. Na bieżąco przygotowano informacje dotyczące EFS na stronę internetową. Prowadzono także punkt informacyjny, w ciągu roku przeprowadzono około 800 konsultacji.

9.4.2. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich

Celem generalnym programu jest *“budowa otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy”*. Celem szczegółowym jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości. Harmonijny rozwój gospodarki ma zapewnić wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

W ramach SPO RZL w 2007 r. ogłoszono III konkurs na działanie 1.2 i 1.3 schemat a SPO RZL, w odpowiedzi na ogłoszony konkurs do instytucji wdrażającej wpłynęły 24 wnioski o dofinansowanie realizacji projektu. Po ocenie formalnej i merytorycznej zostały podpisane 24 umowy o dofinansowanie projektu w ramach działania 1.2 i 1.3 SPO RZL (po 12 na działanie). Wartość, na jaką zostały podpisane umowy w działaniu 1.2 to 7 819 911,58 PLN, natomiast w działaniu 1.3 – 11 014 559,45 PLN. Zakładana liczba osób objętych wsparciem w projektach realizowanych w ramach SPO RZL w roku 2007 wynosi odpowiednio dla działania 1.2 – 2 080 i 2 451 dla działania 1.3.

W 2007 r. przeprowadzono 65 wizytacji monitoringowych oraz 70 kontroli projektów. Pracownicy Zespołu ds. Obsługi Finansowej SPO RZL zweryfikowali pod względem formalnym i rachunkowym 454 wnioski beneficjentów o płatność.

Rezultaty wdrażania SPO RZL

DZIAŁANIE 1.2

W 2007 roku całkowite wydatki kwalifikowalne w ramach działania 1.2 SPO RZL, schemat a i b wyniosły 7 664 822,84 zł.

Całkowite wydatki kwalifikowalne poniesione od początku okresu wdrażania programu, tj. od 2004 roku, podczas trwania projektów w ramach działania 1.2 SPO RZL wyniosły 32 652 593,63 zł.

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego umów realizowanych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze wynosi 23 493 407,18 zł.

Od początku realizacji działania, tj. od 2004 roku, wsparciem zostało objętych 9 441 osób bezrobotnych (3 830 mężczyzn i 5 611 kobiet), co stanowi 104,05% zakładanej wartości; w tym 8 153 osoby to młodzież do 25 roku życia (3 410 mężczyzn i 4 743 kobiety), co stanowi 104,35% zakładanej wartości i absolwenci 2 535 osób (771 mężczyzn i 1 764 kobiety), co stanowi 96,46% zakładanej wartości.

DZIAŁANIE 1.3

W 2007 roku całkowite wydatki kwalifikowalne w ramach działania 1.3 SPO RZL, wyniosły 10 672 708,20 zł.

Całkowite wydatki kwalifikowalne od początku okresu wdrażania programu, tj. od 2004 roku, poniesione podczas trwania projektów w ramach działania 1.3 SPO RZL, schemat a i b wyniosły 29 035 264 54 zł.

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego umów realizowanych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Zielonej Górze wynosi 20 656 673,01 zł.

Od początku realizacji działania 1.3, tj. od 2004 roku, wsparciem zostały objęte 7 992 osoby bezrobotne (4 033 mężczyzn i 3 959 kobiet), co stanowi 103,85% zakładanej wartości; w tym 5 123 to osoby długotrwale bezrobotne (2 425 mężczyzn i 2 698 kobiet), co stanowi 100,49% zakładanej wartości; 153 osoby to niepełnosprawni (69 mężczyzn i 84 kobiety), oraz 1 043 osoby pochodzące z terenów wiejskich (580 mężczyzn i 463 kobiety).

9.4.3. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

Celem ZPORR jest tworzenie warunków konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unii Europejską.

W latach 2004 – 2006 WUP czterokrotnie ogłaszał nabór wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach działania 2.1 oraz dwukrotnie w ramach działań 2.3 i 2.4 ZPORR. W odpowiedzi na konkursy wpłynęło łącznie 291 wniosków, dofinansowanie otrzymały 52 projekty, które uzyskały najwyższą liczbę punktów podczas oceny merytorycznej. W 2007 roku ze względu na wyczerpaną alokację nie ogłaszano konkursów. Projekty w ramach działania 2.1 skierowane były do osób pracujących, dorosłych, chcących z własnej woli podnieść swoje kwalifikacje zawodowe (26 projektów), 4 projekty skierowane były do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, jeden projekt skierowany został do rolników i domowników, jeden do doradców rolniczych, a 3 zakładały badania rynku pracy. W 2007 roku w ramach działania 2.1 realizowane były 23 projekty.

W ramach działania 2.3 w 2007 roku realizowanych było 5 projektów. Projekty skierowane zostały do rolników i domowników oraz innych osób zatrudnionych w rolnictwie, chcących podjąć zatrudnienie w zawodach pozarolniczych. Realizowane wsparcie dla grupy docelowej, to usługi doradcze oraz szkolenia.

Projekty w ramach działania 2.4 ZPORR zakładały organizację i prowadzenie szkoleń, kursów dla osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi, były skierowane głównie do pracowników służby zdrowia. Poza szkoleniami i kursami proponowane wsparcie obejmowało usługi doradcze, pomoc psychologiczną, pośrednictwo pracy, informację zawodową oraz opracowanie indywidualnych planów działania. W 2007 roku realizowanych było 7 projektów.

W 2007 roku przeprowadzono 44 wizytacje monitoringowe, 29 analiz ryzyka w ramach projektów oraz 77 kontroli w ramach wdrażanych działań. W ubiegłym roku w ramach realizacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Zespół ds. Obsługi Finansowej ZPORR przeprowadził weryfikację formalno-rachunkową 87 wniosków o płatność w ramach wdrażanych działań.

Ogółem w 2007 roku na realizację projektów beneficjentom zostały przekazane środki w wysokości – 9 303 049,75 zł, w tym środki z EFS – 7 133 581,59 zł, a z budżetu państwa – 2 169 468,16 zł.

Łączna kwota zrefundowana z konta programowego dla działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w 2007 roku wyniosła – 11 674 959 zł, co stanowi 61,53 % alokacji przyznanej dla województwa na lata 2004 – 2006.

Rezultaty wdrażania ZPORR

DZIAŁANIE 2.1

Alokacja środków finansowych przeznaczonych na realizację działania 2.1 ZPORR na lata 2004 – 2006 wynosi 2 928 800 €, co po kursie 3,6015 PLN (z dnia 28.12.2007 r.) daje 10 548 073,20 PLN. Według stanu na 31.12.2007 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze zakontraktował kwotę wkładu EFS 10 569 175,56 PLN co stanowi 100,20 % przyznanej alokacji.

W latach 2004 – 2006 w ramach działania 2.1 ZPORR podpisano 35 umów o dofinansowanie. Do końca 2007 roku zakończyła się rzeczowa realizacja 32 projektów (wpłynęły sprawozdania końcowe), z czego definitywnie rozliczono 18 projektów, 14 projektów jest w trakcie rozliczania. Nadal trwa rzeczowa realizacja 3 projektów.

Do końca 2007 roku w ramach działania 2.1 osiągnięto następujące wartości wskaźników:

1. Liczba osób, które skorzystały z usług doradczych w projektach: 329 osób,
2. Liczba osób, które skorzystały ze szkoleń w projektach: 7 243 osoby,
3. Liczba osób, które skorzystały z praktyk zawodowych: 270 osób,
4. Liczba instytucji objętych wsparciem: 1 066.

DZIAŁANIE 2.3

Alokacja środków finansowych przeznaczonych na realizację działania 2.3 ZPORR na lata 2004 – 2006 wynosi 859 370,74 €, co po kursie 3,6015 PLN (z dnia 28.12.2007 r.) daje 3 095 023,72 PLN. Według stanu na 31.12.2007 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze zakontraktował kwotę wkładu EFS 3 000 289,69 PLN, co stanowi 96,94 % alokacji.

W latach 2004 – 2006 w ramach działania 2.3 ZPORR podpisano 8 umów o dofinansowanie. Do końca 2007 roku zakończyła się rzeczowa realizacja 5 projektów (rozliczono sprawozdania końcowe i wnioski o płatność końcową, a także potwierdzono realizację projektu kontrolą na zakończenie). Nadal trwa rzeczowa realizacja 3 projektów.

Do końca 2007 roku w ramach działania 2.3 osiągnięto następujące wartości wskaźników:

1. Liczba osób, które skorzystały z usług doradczych w projektach: 161 osób,
2. Liczba osób, które skorzystały ze szkoleń w projektach: 528 osób.

DZIAŁANIE 2.4

Alokacja środków finansowych przeznaczonych na realizację działania 2.4 ZPORR na lata 2004 – 2006 wynosi 1 480 230,31 €, co po kursie 3,6015 PLN (z 28.12.2007 r.) daje 5 331 049,46 PLN. Według stanu na 31.12.2007 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze zakontraktował kwotę wkładu EFS 5 543 147,73 PLN, co stanowi 103,99 % alokacji.

W latach 2004 – 2006 w ramach działania 2.4 ZPORR podpisano 9 umów o dofinansowanie. Do końca 2007 roku zakończyła się rzeczowa realizacja 3 projektów (wplynęły sprawozdania końcowe), z czego definitywnie rozliczono 2 projekty (w I półroczu 2007 r.), 1 projekt jest w trakcie rozliczania. W momencie opracowania raportu trwała rzeczowa realizacja 7 projektów.

Do końca 2007 roku w ramach działania 2.4 osiągnięto następujące wartości wskaźników:

1. Liczba osób, które skorzystały z usług doradczych w projektach: 871 osób,
2. Liczba osób, które skorzystały ze szkoleń w projektach: 1 723 osoby,
3. Liczba osób, które skorzystały z informacji zawodowej w projektach: 591 osób,
4. Liczba osób, które skorzystały z usług pośrednictwa pracy w projektach: 159 osób,

5. Liczba osób, które skorzystały z doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w projektach: 105 osób,
6. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w postaci Indywidualnych Planów Działań w projektach: 591 osób,
7. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologicznego w projektach: 8 osób.

9.4.4. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

W ramach priorytetu VI PO KL realizowane będą projekty służące aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, kierowane przede wszystkim do grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym zwłaszcza do osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, kobiet, osób po 45 roku życia, mieszkańców obszarów wiejskich, a także do osób młodych, które wchodzi po raz pierwszy na rynek pracy.

Działania te będą realizowane poprzez podnoszenie potencjału zawodowego, rozwój oraz zdobywanie nowych kwalifikacji i doświadczeń zawodowych, m.in. w drodze szkoleń, praktyk, staży i doradztwa zawodowego, a także wspieranie i promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Wspomagany będzie również rozwój inicjatyw lokalnych na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich. Ponadto, w ramach tego priorytetu będą wdrażane projekty ukierunkowane na wzmocnienie i rozwój potencjału instytucji rynku pracy działających na terenie regionu, obejmujące m.in. poprawę jakości oraz dostępu do świadczonych usług.

W ramach PO KL 21 sierpnia 2007 r. zostało zawarte porozumienie w sprawie dofinansowania działań priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, pomiędzy województwem lubuskim (reprezentowanym przez marszałka) a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Zielonej Górze (reprezentowanym przez dyrektora).

28 listopada 2007 r. został ogłoszony pilotażowy konkurs w ramach poddziałania 6.1.1. „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”. Nabór wniosków miał formułę konkursu zamkniętego. Kwota przeznaczona na realizację projektów w konkursie pilotażowym nr PO KL/6.1.1/1/07 wynosi 1 083 466,22 zł. Termin składania wniosków aplikacyjnych upłynął 14 stycznia b.r. Do WUP wpłynęły 54 projekty.

9.5. Realizacja umów międzyrządowych.

Na podstawie decyzji kierownictwa Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 20 listopada 2006 r. Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy przejęła od 1 stycznia 2007 roku realizację zadań wynikających z międzyrządowych umów i uzgodnień bilateralnych o wzajemnym zatrudnianiu obywateli. Zadania te znajdowały się dotąd w gestii Departamentu Migracji MpiPS, a realizowały je wojewódzkie urzędy pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze na początku 2007 roku przeprowadził rekrutację do pracy sezonowej w Hiszpanii przy zbiorze truskawek – kandydatury złożyło 290 osób, do pracy zakwalifikowano 181 osób.

Natomiast pod koniec roku przeprowadzono nabór studentów, chcących pracować podczas tegorocznych letnich wakacji w Niemczech. Zgłosiło się 25 chętnych, zaś dokumenty złożyło 13 osób. O dalszej weryfikacji zadecyduje strona niemiecka w roku 2008.

9.6. EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia.

Celem Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES) jest ułatwianie swobodnego przemieszczania się w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwiać swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez:

- ⇒ międzynarodowe pośrednictwo pracy,
- ⇒ informowanie na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich oraz sytuacji na rynkach pracy tych krajów.

Sieć EURES nastawiona jest na informowanie, doradztwo i wspomaganie poszukujących pracy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy chcą pracować w innym kraju członkowskim oraz pracodawców, którzy chcą rekrutować pracowników z innych krajów członkowskich.

W systemie EURES umieszczane są oferty pracy oraz aktualizowane informacje na temat warunków życia i pracy w każdym z krajów członkowskich EOG. W krajach EOG pracuje około 800 specjalnie wyszkolonych doradców. Ich rola polega na promowaniu mobilności zawodowej w obrębie Europy. Nazywani są doradcami EURES i są wyspecjalizowani w zagadnieniach związanych z zatrudnieniem w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Z doradcami EURES można się skontaktować poprzez urząd pracy lub stronę internetową EURES: <http://www.europa.eures.eu> (menu: "doradcy EURES").

Obywatele państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego poszukujący zatrudnienia mogą umieścić swoje CV na stronie internetowej EURES.

Zarejestrowani pracodawcy korzystają z tej usługi do poszukiwania odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy i są dzięki temu w stanie skontaktować się z kandydatem w sposób bezpośredni.

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze w 2007 roku, poprzez usługi EURES rozpowszechnił 732 oferty pracy, gdzie łączna ilość wakatów wyniosła ponad 14 000 miejsc pracy (część ofert pracy nie posiadało określonej ilości wakatów).

Nabory dotyczyły większości krajów EOG w bardzo zróżnicowanych zawodach:

- rzeźnik, rozbieracz / wykrawacz,
- lekarz,
- kierowca,
- pracownik leśny,
- monter instalacji, hydraulik,
- opiekun osób starszych i niepełnosprawnych,
- barman/kelner,
- animator,
- analityk programista,
- nauczyciel akademicki,
- szef kuchni,
- pokojówka,
- mechanik lotniczy,
- mechanik na statku rybackim,
- operator CNC,
- przedstawiciel handlowy.

Przeprowadzono jedną rekrutację dla pracodawcy z Wielkiej Brytanii. Rekrutacja obejmowała 4 stanowiska pracy dla 21 osób, swoją chęć podjęcia zatrudnienia wyraziło 80 osób poprzez przysłanie wymaganych dokumentów. Po rozmowach wstępnych pracodawca wyraził chęć zatrudnienia 9 osób – tyle też wyjechało.

Ponadto prowadzono współpracę z instytucjami, w których istnieje względnie duży przepływ beneficjentów oczekujących możliwości skorzystania z usług EURES.

Zaplanowano również i przeprowadzono odpowiednie działania marketingowe skierowane do pracodawców i organizacji pracodawców celem nawiązania bliższej współpracy.

Dostarczano partnerom i wszystkim osobom zainteresowanym oraz podmiotom gospodarczym materiały reklamowe: plakaty, broszury informacyjne dla pracodawców, broszury informacyjne dla poszukujących pracy na temat warunków życia i pracy w krajach EOG, etc. – omawiającymi podstawową ideę EURES i zasady współpracy. Przygotowano i przedstawiono prezentacje o działalności oraz usługach EURES, ukierunkowując jej zakres dla różnych grup społecznych i partnerów: powiatowych urzędów pracy, organizacji pracodawców, studentów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Promowano aktualne technologie informacyjne, przy równoczesnym wdrażaniu klientów do korzystania ze współczesnych nośników informacji (internet, bazy danych, wyszukiwarki ofert pracy i CV). Wspierano budowanie partnerstwa EURES-T (EURES transgraniczny), we współpracy z niemiecką siecią EURES oraz partnerami społecznymi, w celu wymiany informacji dotyczących: sytuacji na rynku pracy w regionie przygranicznym, zapotrzebowania na pracowników, funkcjonowania urzędów zatrudnienia po obu stronach granicy.

9.7. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie bezrobocia

Od początku 2007 r., na podstawie wniosków osób zainteresowanych bądź instytucji właściwych państw członkowskich, obywatelom EOG\UE wydano 30 formularzy E 301, dotyczących okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych, w związku z ich zatrudnieniem na terenie Polski.

W przypadku obywateli polskich, na podstawie formularzy E 301 wydano 54 decyzje w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w związku z zatrudnieniem na terenie krajów członkowskich EOG\UE.

W przypadku 37 bezrobotnych obywateli polskich, w ich imieniu, wystąpiono z wnioskiem o wystawienie formularza E 301 do właściwych instytucji państw członkowskich, w których osoby te odbyły zatrudnienie.

Wydano 5 formularzy E 303 bezrobotnym obywatelom polskim, wyjeżdżającym do krajów członkowskich w celu poszukiwania pracy. Zaświadczenia dotyczą zachowania prawa do świadczeń dla bezrobotnych i uprawniają do transferu tych świadczeń.

Jednocześnie przyjęto 3 formularze E 303 w celu transferu świadczeń, przyznanych osobom bezrobotnym w innych krajach członkowskich i w tej sprawie również wydano decyzje.

9.8. Agencje zatrudnienia.

Agencje zatrudnienia mogą prowadzić działalność w zakresie:

- ⇒ pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- ⇒ pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich,
- ⇒ doradztwa personalnego,
- ⇒ poradnictwa zawodowego,
- ⇒ pracy tymczasowej.

W ramach realizacji zadań związanych z prowadzeniem rejestru agencji zatrudnienia w ciągu 2007 roku:

- dokonano wpisu do rejestru 28 podmiotów zamierzających prowadzić działalność w zakresie agencji zatrudnienia, czego potwierdzeniem było wydanie 65 certyfikatów wstępnych ważnych przez okres roku,
- wydano 36 certyfikatów bezterminowych,
- wydano 10 certyfikatów zawierających zmiany danych objętych wnioskiem,
- z rejestru wykreślono w drodze decyzji administracyjnych 17 podmiotów, w tym: 7 decyzji wydano w wyniku pisemnego wniosku podmiotu, 6 decyzji w wyniku niewykazania działalności w informacji o działalności agencji zatrudnienia, 4 decyzje spowodowane naruszeniem przez podmiot warunków prowadzenia działalności agencji zatrudnienia określonych w ustawie,
- wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie wszczęte z urzędu w sprawie wykreślenia podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia,
- w 1 przypadku skierowano wniosek do sądu za wykroczenie określone w art. 121 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- kontrolowano podmioty prowadzące agencje zatrudnienia, współpracowano z wojewodą lubuskim, a z państwową inspekcją pracy,
- w ustawowym terminie sporządzono i przekazano do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zbiorczą informację dotyczącą działalności agencji zatrudnienia w województwie lubuskim.

Na koniec 2007 roku w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia wpisanych było zgodnie z siedzibą w województwie lubuskim:

- 33 podmioty prowadzące agencje zatrudnienia, jako pośrednictwo pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- 31 podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, jako pośrednictwo pracy w zatrudnieniu obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych,
- 24 podmioty prowadzące agencje zatrudnienia, jako agencja doradztwa personalnego,
- 17 podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, jako agencja poradnictwa zawodowego,
- 37 podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, jako agencja pracy tymczasowej.

W zakresie współpracy w sprawie krajowego pośrednictwa pracy z powiatowymi urzędami pracy i pracodawcami w 2007 roku przekazano do powiatowych urzędów pracy w województwie lubuskim 814 ofert pracy w różnych zawodach. Oferty te pozyskano od 81 pracodawców. Do powiatowych urzędów pracy przekazano także oferty przesłane przez 5 agencji zatrudnienia.

9.9. Służba zastępcza.

Zgodnie z art. 85. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawą z 28.11.2003 roku o służbie zastępczej, obywatel, któremu przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na odbywania służby wojskowej może ubiegać się o odbycie służby zastępczej.

Z zapisu tej ustawy wynika, że poborowi, którzy zostali zakwalifikowani przez komisję wojewódzką do spraw służby zastępczej do odbywania tejże służby, będą wykonywać pracę na rzecz niekomercyjnych państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej, czy organizacji pożytku publicznego w określonym przedmiocie działalności (ochrona środowiska, przeciwpożarowa, zdrowia oraz pomoc społeczna, opieka nad osobami niepełnosprawnymi albo bezdomnymi, administracja publiczna lub wymiar sprawiedliwości). Aby poborowy mógł odbyć służbę zastępczą w konkretnym zakładzie pracy, musi on (zakład pracy) wystąpić do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o zgodę na przyjęcie poborowego.

W województwie lubuskim taką zgodę otrzymały dotychczas m.in. jednostki organizacyjne państwowej ochotniczej straży pożarnej, ZHP, domy pomocy społecznej, urzędy miasta i gmin, publiczne zakłady opieki zdrowotnej. W 2007 roku do tych podmiotów dołączyły stowarzyszenia, ośrodki pomocy społecznej, zarządy dróg powiatowych, muzea, ośrodki sportu i rekreacji, szkoły średnie i uczelnie. W ubiegłym roku pozyskano łącznie 35 nowych podmiotów, gdzie poborowi mogą odbywać służbę zastępczą.

W tym roku odbyło się 17 posiedzeń Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej, podczas których zostały rozpatrzone 104 wnioski poborowych o przeznaczenie do służby zastępczej. W trakcie swoich prac komisja przyznała prawo do odbywania służby zastępczej 71 poborowych. Łącznie w 2007 roku zostało skierowanych 102 poborowych do odbywania służby zastępczej. 120 poborowych odbywało służbę zastępczą, w tym 5 poborowych zakończyło odbywanie służby zastępczej. Jeden poborowy ma zawieszoną służbę zastępczą przez terenową wojskową komisję lekarską ze względu na zdrowie. Jeden poborowy został wykreślony z ewidencji służby zastępczej przed jej odbyciem decyzją Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Jeden poborowy został wykreślony z ewidencji ze względu na zmianę miejsca zamieszkania i przeniesiony do innego województwa, gdzie kontynuuje odbywanie służby zastępczej. W 2007 roku 15 poborowych uzyskało decyzją marszałka województwa lubuskiego odroczenie odbywania służby zastępczej ze względu przede wszystkim na odbywanie nauki i trudną sytuację rodzinną, a 55 poborowych oczekuje na skierowanie do odbywania służby zastępczej.

W ramach służby zastępczej współpracowano m.in. z Wojskowymi Komendami Uzuppełnień i Departamentem Spraw Obronnych w MPiPS oraz innymi zainteresowanymi podmiotami.

9.10. Podział i dysponowanie środkami Funduszu Pracy na programy promocji zatrudnienia.

9.10.1. Kryteria i algorytm podziału środków Funduszu Pracy

W końcu 2006 r. ustawodawca rozszerzył wachlarz kryteriów podziału środków Funduszu Pracy. W związku z tym przygotowano projekty stosownej dokumentacji, umożliwiającej dokonanie podziału środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

oraz innych fakultatywnych zadań. W myśl ustawy o promocji zatrudnienia¹³ kwoty środków FP zostały ustalone przez Zarząd Województwa Lubuskiego, według kryteriów określonych przez Sejmik Województwa.

Sejmik Województwa Lubuskiego określił w formie uchwały następujące kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych:

- ⇒ liczba bezrobotnych,
- ⇒ stopa bezrobocia,
- ⇒ skala napływów do bezrobocia,
- ⇒ skala odpływów z bezrobocia,
- ⇒ udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- ⇒ wskaźnik efektywności realizowanych usług lub instrumentów rynku pracy,
- ⇒ kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.¹⁴

Sejmik Województwa Lubuskiego wskazał, iż algorytm podziału środków określi Zarząd Województwa Lubuskiego¹⁵.

Minister pracy i polityki społecznej przekazał¹⁶ informację o limicie środków Funduszu Pracy dla województwa lubuskiego w wysokości **77 238 400 zł**¹⁷, z tego 30% stanowiło rezerwę regionalną w wysokości **23 171 500 zł**. Uchwałą Nr 23/137/2007 z 27 marca 2007 r. Zarząd Województwa Lubuskiego ustalił kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań.

9.10.2. Dysponowanie środkami tzw. rezerwy regionalnej

Przygotowywano projekty stosownej dokumentacji, dotyczącej dysponowania środkami tzw. rezerwy regionalnej. Zarząd Województwa Lubuskiego zdecydował

¹³ Ustawa z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn.zm.).

¹⁴ Uchwała Nr VI/57/07 z 26 marca 2007 r. Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie określenia kryteriów podziału środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań.

¹⁵ Uchwała Nr 23/136/2007 Zarządu Województwa Lubuskiego z 27 marca 2007 r. w sprawie algorytmu podziału środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań.

¹⁶ Pismo Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 30 stycznia 2007 r., (znak: DF.I.-074-8-AŁ/07).

¹⁷ Wojewódzki Urząd Pracy współuczestniczy wyłącznie w procesie ustalania limitów środków Funduszu Pracy na programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Konkretnie środki są przekazywane bezpośrednio z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do Powiatowych Urzędów Pracy.

(w formie uchwały), iż kwota środków tzw. rezerwy regionalnej w kwocie 23 171 500 zł przeznaczona zostanie na:

1. współfinansowanie projektów, dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
2. dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych na rzecz społeczności powiatu słubickiego w związku z szczególnym pogorszeniem sytuacji na lokalnym rynku pracy wynikającym z pożaru targowiska w Słubicach,
3. dofinansowanie projektów lokalnych realizowanych w ramach programu regionalnego „Region naszą przyszłością”.

⇒ **Projekty dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**

W ramach prefinansowania przeznaczono 59,5% środków rezerwy regionalnej Funduszu Pracy na projekty samorządów powiatowych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Decyzjami z 1 czerwca 2007 roku minister pracy i polityki społecznej (zgodnie z wnioskiem marszałka) zwiększył limity środków Funduszu Pracy o łączną kwotę 13 796 900 zł z tzw. rezerwy regionalnej (przy czym na realizację projektów w ramach działania 1.2 – 5 674 800 zł, a na realizację projektów w ramach 1.3 – 8 122 100 zł).

⇒ **Przedsięwzięcia realizowane na rzecz społeczności powiatu słubickiego w związku z szczególnym pogorszeniem sytuacji na lokalnym rynku pracy wynikającym z pożaru targowiska w Słubicach**

Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach przesłał wnioski o przyznanie dodatkowych środków z tzw. rezerwy regionalnej na realizację dwóch projektów:

- „Bądźmy aktywni na rynku pracy” – działania podejmowane w projekcie to aktywizacja 85 osób w ramach robót publicznych, efektywność podejmowanych działań planowana jest na poziomie 10%, a wnioskowana kwota na realizację projektu z rezerwy pozostającej w dyspozycji samorządu województwa to 558 400 zł,
- „Pomocna dłoń” – działania podejmowane w ramach projektu to aktywizacja 116 osób poprzez prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe oraz staż, planowana efektywność wynosi 27, 59%, a wnioskowana kwota na realizację

projektu z rezerwy pozostającej w dyspozycji samorządu województwa to 440 800 zł.

Decyzją z 15 marca 2007 r. minister przyznał dla powiatu słubickiego środki we wnioskowanej wysokości. 25 września PUP w Słubicach poinformował o dokonanych zmianach w projekcie „Pomocna dłoń” – wykorzystując powstałe oszczędności wprowadzono nowy instrument – szkolenie dla 16 osób.

⇒ **Program regionalny „Region naszą przyszłością”**

Program regionalny „Region naszą przyszłością” przyjęty został do realizacji Uchwałą Nr 48/305/2007 Zarządu Województwa Lubuskiego z 24 lipca 2007 roku. Program ten zakładał aktywizację osób bezrobotnych, a zwłaszcza osób będących w szczególnej sytuacji na regionalnym rynku pracy. Celem programu była: poprawa dostosowania kwalifikacji kadr do potrzeb pracodawców, wsparcie powrotu na rynek pracy osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wzmocnienie równych szans na rynku pracy. Decyzjami z 24 sierpnia 2007 r. zwiększone zostały, przez ministra pracy i polityki społecznej, limity środków FP na 2007 r. samorządom powiatowym na łączną kwotę 8 373 900 zł.

Niewykorzystana w ramach tzw. rezerwy regionalnej pozostała kwota stanowiąca 0,01% ogółu środków Funduszu Pracy, będących w dyspozycji samorządu województwa w 2007 roku.

9.10.3. Dofinansowanie projektów samorządów powiatowych z rezerwy ministra

Minister pracy i polityki społecznej może, z własnej inicjatywy lub na wniosek marszałka województwa, przyznać z posiadanej “rezerwy” Funduszu Pracy dodatkowe środki dla samorządu województwa lub powiatu.

W 2007 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze wpłynęły dwa wnioski (PUP w Sulęcinie i PUP w Żarach) o dofinansowanie projektów z rezerwy ministra. Po uzyskaniu pozytywnej opinii wnioski powyższe przekazano do MPiPS. Celem projektów była, z jednej strony aktywizacja osób bezrobotnych (poprzez staże, przygotowanie zawodowe, szkolenia, refundację kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy, roboty publiczne), z drugiej wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, a w przypadku projektu żarskiego również usunięcie skutków powodzi oraz podjęcie prac mających na celu zabezpieczenie przeciwpowodziowe i przeciwdziałanie sytuacji zagrożenia powodziowego w przyszłości.

Zestawienie indywidualnych wniosków o dofinansowanie projektów z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra przedstawia poniższa tabela

Lp.	PUP	Nazwa projektu	Planowana liczba uczestników (przy wnioskowanej kwocie)	Wnioskowana kwota [zł]	Przyznana kwota dofinansowania [zł]	Kwota dofinansowania po ewentualnych zmianach [zł]
1	Sulęcín	Moltech - nowe wyzwanie dla Sulęcína	318	3 015 200	2 600 000	724 000
2	Żary	Program robót publicznych na terenie Miasta i Gminy Jasień w Powiecie Żarskim dotkniętej klęską powodzi	10	91 000	90 000	90 000
RAZEM			328	3 106 200	2 690 000	814 000

Decyzją z 22 czerwca 2007 roku przyznana została kwota 90 000 zł dla powiatu żarskiego na realizację projektu, a decyzją z 31 lipca 2007 roku zwiększona została kwota środków dla powiatu sulęcínskiego. Jednakże w listopadzie 2007 roku PUP w Sulęcínie zawnioskował o zmniejszenie środków przyznanych na realizację projektu „Moltech - nowe wyzwanie dla Sulęcína” o 1 876 000 zł, a minister przychylił się do wniosku.

⇒ **Program centralny „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy”**

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przekazało pismem z 28 maja 2007 roku informację, dotyczącą zasad przyznawania środków FP stanowiących rezerwę ministra na realizację programu „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy (IKD)”, wzorów druków oraz informację o dostępnej alokacji środków FP.

Jak wskazano w założeniach dotyczących programu, miał on na celu przygotowanie osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy do podjęcia i utrzymania zatrudnienia w zawodach poszukiwanych na lokalnych rynkach pracy. Zamierzeniem programu IKD była: aktywizacja osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o pożądanym kwalifikacjach. Uczestnikami projektów aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programu IKD były osoby mające znaczne trudności ze znalezieniem pracy (określone w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

W myśl procedur określonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wnioski samorządów powiatowych o dofinansowanie zostały ocenione pod względem formalnym i merytoryczny (zgodnie z kryteriami wskazanymi przez MPiPS).

Planowana liczba uczestników w niniejszych projektach to 974 osób, przy czym wnioskowana kwota z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra – 4 128 000 zł.

Decyzjami z 29 czerwca 2007 r. przyznane zostały środki na realizację projektów lokalnych w ramach niniejszego programu.

Zestawienie wniosków o dofinansowanie projektów z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra – projekty realizowane w ramach programu „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy przedstawia poniższa tabela.”

Lp.	PUP	Planowana liczba uczestników (przy wnioskowanej kwocie)	Wnioskowana kwota [zł]	Przyznana kwota dofinansowania [zł]	Kwota dofinansowania po ewentualnych zmianach [zł]
1	Gorzów Wlkp.	192	648 800,00	648 800,00	648 800,00
2	Krosno Odrz.	39	362 900,00	362 900,00	362 900,00
3	Międzyrzecz	105	270 700,00	270 700,00	270 700,00
4	Nowa Sól	70	382 850,50	382 900,00	382 900,00
5	Sulęcín	52	515 000,00	515 000,00	515 000,00
6	Świebodzin	55	193 100,00	193 100,00	108 500,00
7	Wschowa	69	198 000,00	198 000,00	198 000,00
8	Zielona Góra	132	710 849,00	710 800,00	527 100,00
9	Żagań	87	432 500,00	432 500,00	432 500,00
10	Żary	173	413 300,50	413 300,00	413 300,00
RAZEM		974	4 128 000,00	4 128 000,00	3 859 700,00

Jednocześnie, zgodnie z wytycznymi MPiPS, PUP w Świebodzinie dokonał przesunięcia środków przyznanych z rezerwy ministra została przesunięta kwota 84 560 zł do kwoty na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu – algorytm. Natomiast minister przychylił się do wniosku PUP w Zielonej Górze dotyczącego zmniejszenia wysokości środków FP przyznanych na realizację IKD o kwotę 183 700 zł.

⇒ **Program centralny „Praca dla Młodych – Dobry Start”**

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przekazało pismem z 1 czerwca 2007 r., informację dotyczącą zasad przyznawania środków FP stanowiących rezerwę ministra na realizację programu „Praca dla Młodych – Dobry Start (PDM)”, wzorów druków oraz informację o dostępnej alokacji środków FP.

Program „Praca dla Młodych – Dobry Start” miał na celu zwiększenie szans młodych ludzi na uzyskanie pierwszego doświadczenia zawodowego oraz objęcie działaniami aktywizującymi. Program nakierowany był na wzmocnienie znaczenia umiejętności kluczowych z punktu widzenia dalszej ścieżki zawodowej oraz promocję pracy i przedsiębiorczości. Zamierzeniem Programu było więc umożliwienie bezrobotnej młodzieży zdobycia pierwszego doświadczenia zawodowego, rozszerzenie posiadanych już kwalifikacji zawodowych, zdobycie zatrudnienia oraz pomoc w podejmowaniu działalności gospodarczej.

W myśl procedur określonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wnioski samorządów powiatowych o dofinansowanie zostały ocenione pod względem formalnym i merytorycznym (zgodnie z kryteriami wskazanymi przez MPiPS). Planowana liczba uczestników w niniejszych projektach to 410 osób, przy czym wnioskowana kwota z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra – 1 400 493, 80 zł.

Decyzjami z 29 czerwca 2007 roku minister pracy i polityki społecznej zwiększył limity środków Funduszu Pracy o łączną kwotę 1 400 500, 00 zł.

W listopadzie 2007 r. PUP w Zielonej Górze zawniósł o zmniejszenie wysokości środków FP przyznanych na realizację PDM o kwotę 24.500 zł. i otrzymał decyzję zmniejszającą wysokość przyznanych na ten cel środków.

Zestawienie wniosków o dofinansowanie projektów z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra – projekty realizowane w programie „Praca dla Młodych – Dobry Start” przedstawia poniższa tabela

Lp.	PUP	Planowana liczba uczestników (przy wnioskowanej kwocie)	Wnioskowana kwota [zł]	Przyznana kwota dofinansowania [zł]	Kwota dofinansowania po ewentualnych zmianach [zł]
1	Gorzów Wlkp.	60	351 500,00	351 500,00	351 500,00
2	Krosno Orz.	52	181 500,00	181 500,00	181 500,00
3	Nowa Sól	34	99 993,80	100 000,00	100 000,00
4	Słubice	35	121 900,00	121 900,00	121 900,00
5	Sulęcín	69	149 500,00	149 500,00	149 500,00
6	Zielona Góra	73	273 000,00	273 000,00	248 500,00
7	Żary	87	223 100,00	223 100,00	223 100,00
RAZEM		410	1 400 493,80	1 400 500,00	1 376 000,00

⇒ **Program centralny „Aktywna kobieta”**

W lipcu Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wystąpiło z kolejną inicjatywą dotyczącą aktywizacji osób bezrobotnych. Pismem z 24 lipca 2007 r. przekazano informację dotyczącą zasad przyznawania środków FP stanowiących rezerwę ministra na realizację Programu „Aktywna kobieta” (w tym wzory druków).

Jak wskazano w ww. dokumentach, zasadniczym celem programu było zwiększenie wskaźnika zatrudnienia kobiet powyżej 50 roku życia i ułatwienie bezrobotnym kobietom w wieku powyżej pięćdziesięciu lat udziału w przedsięwzięciach zwiększających szanse na podjęcie pracy i jej utrzymanie lub uruchomienie własnej działalności.

Uczestnikami projektów były bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia mające trudności ze znalezieniem pracy.

Podobnie, jak przy powyżej opisanych programach, zgodnie z procedurami określonymi przez MPiPS wnioski samorządów powiatowych o dofinansowanie zostały ocenione pod względem formalnym i merytorycznym (zgodnie z kryteriami wskazanymi przez MPiPS). Planowana liczba uczestników w niniejszych projektach to 40 osób, przy czym wnioskowana kwota z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra – 213 904, 76 zł.

Decyzjami z 31 sierpnia 2007 roku została zwiększona wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2007 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji zawodowej o łączną kwotę 213 900 zł.

Zestawienie wniosków o dofinansowanie projektów z rezerwy pozostającej w dyspozycji ministra – projekty realizowane w ramach programu „Aktywna Kobieta” przedstawia poniższa tabela.

Lp.	PUP	Planowana liczba uczestników (przy wnioskowanej kwocie)	Wnioskowana kwota [zł]	Przyznana kwota dofinansowania [zł]
1	Strzelce Kraj.	20	63 904,74	63 900,00
2	Żary	20	150 000,00	150 000,00
RAZEM		40	213 904,76	213 900,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie złożonych wniosków

9.11. Współpraca z instytucjami i partnerami rynku pracy

9.11. 1. Wojewódzka Rada Zatrudnienia

W 2007 r. pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyli w wielu spotkaniach z partnerami społecznymi, w tym z samorządem powiatowym, samorządem gminnym, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i organizacjami, działającymi na rzecz zatrudnienia, przeciwdziałania skutkom bezrobocia i rozwoju przedsiębiorczości.

Główną płaszczyznę współpracy z partnerami społecznymi stanowi Wojewódzka Rada Zatrudnienia (WRZ), będącą organem opiniodawczo – doradczym marszałka województwa. W skład WRZ wchodzi przedstawiciele organizacji związków zawodowych, izb rolniczych, organizacji pracodawców, wojewody. W 2007 r. odbyło się pięć posiedzenia WRZ.

W trakcie konstrukcji planów operacyjnych lub też innych ważnych dokumentów samorządu województwa lubuskiego współpracowano z organizacjami pracodawców oraz pracobiorców (związki zawodowe), szkołami wyższymi (przedstawicielami nauki) oraz innymi partnerami społecznymi, czego podstawowym celem było uzyskanie opinii i sugestii w celu jak najszerszego przeprowadzenia procesu konsultacji społecznej.

9.11.2. Partnerstwo lokalne.

W województwie lubuskim podejmowane są wspólne inicjatywy jednostek samorządowych z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w ramach partnerstwa. Ich celem jest realizacja zadań priorytetowych, które wynikają z potrzeb lokalnej społeczności. Partnerstwa społeczne stwarzają najlepsze warunki do wykorzystania potencjału rozwojowego regionu.

Przedstawiamy tu przykłady stwierdzające jak ważną rolę pełnią trwałe partnerstwa lokalne w społeczności. Wpływają na rozwiązywanie wielu problemów społeczno – gospodarczych na szczeblu lokalnym. Służą m.in. łagodzeniu skutków bezrobocia poprzez poprawę sytuacji osób bezrobotnych i pozostających bez pracy, w tym również osób niepełnosprawnych, oraz osób wykluczonych społecznie.

Realizowane są różne inicjatywy w wybranych powiatach województwa lubuskiego w ramach zawartych partnerstw, a mianowicie:

⇒ **Powiat strzelecko – drezdenecki**

- Porozumienie partnerskie z burmistrzami Strzelec Krajeńskich i Dobiegniewa, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Caritasem, Centrum Integracji Społecznej, Centrum Ekonomii Społecznej w Drezdenku oraz lokalnymi firmami w ramach projektów współfinansowanych z funduszy, EFS, działanie 1.2 *Perspektywy dla młodzieży* i 1.3 *Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia*.

- Porozumienie o reintegracji społecznej osób długotrwale bezrobotnych z Centrum Ekonomii Społecznej w Drezdenku działającym przy Fundacji „Dom Wspólnoty BARKA” w Drezdenku oraz z Centrum Integracji Społecznej w Drezdenku.

⇒ **Powiat zielonogórski**

- Porozumienie z Urzędem Miejskim w Zielonej Górze, program „Po pierwsze praca”, który zakłada aktywizację osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych.

- Porozumienie z Wydziałem Sportu, Kultury i Turystyki Urzędu Miejskiego w Zielonej Górze, Urzędem Pracy oraz Urzędem Miejskim w programie „Trener osiedlowy”.

⇒ **Powiat słubicki**

- Kontynuowano uczestnictwo w spotkaniach dotyczących projektu „Integracja pracownic i pracowników niepełnosprawnych oraz ciężko niepełnosprawnych w niemiecko- polskim regionie transgranicznym”, organizowanym przy współpracy ISB gGmbH, OHP, World Trade Center i KOWA we Frankfurcie n/O.

- Uczestniczono w konferencji projektu na temat: „Równość szans- Europejskie aspekty integracji osób niepełnosprawnych”, podczas której kontynuowano i pogłębiano wymianę doświadczeń odnośnie integracji osób niepełnosprawnych w rynek pracy na szczeblu europejskim.

- Zorganizowano warsztat projektu na temat: „Podjęcie działalności gospodarczej – szansa dla osób niepełnosprawnych”. Zagadnienia dotyczyły możliwości założenia własnej działalności gospodarczej przez osoby posiadające orzeczoną stopień niepełnosprawności, oraz pozwoliły poznać specjalne oferty wsparcia w tym zakresie.

⇒ **Powiat gorzowski**

- Projekty współfinansowane ze środków europejskich EFS, działanie 1.2 – Projekt „W drodze do kariery” i działanie 1.3. – Projekt „Zainwestuj w przyszłość” Partnerzy porozumienia to 5 gmin powiatu- Deszczno, Kłodawa, Santok, Lubiszyn, Bogdaniec, miasto Kostrzyn, miasto i gmina Witnica oraz lokalni pracodawcy. Cel projektu:

umożliwienie osobom bezrobotnym zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego, a osobom długotrwale bezrobotnym uzyskanie zatrudnienia.

- „18 – 24 – Czas na samodzielność”, priorytet I działanie 1.5 schemat B, Partnerzy – Ochotnicze Hufce Pracy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży. Projekt adresowany do młodzieży w wieku 18 – 24 lat z wykształceniem średnim, niepełnym (bez matury), średnim ogólnokształcącym, średnim zawodowym – technik. Celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez jej powrót do systemu edukacji, zdobycie zawodu oraz usamodzielnienie się.

- Projekt Centrum Integracji Społecznej przy SPSS „Krağ” w Gorzowie Wlkp., adresowany do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem projektu aktywizacja zawodowa i społeczna poprzez organizację przyuczenia do zawodu bezpośrednio u lokalnych pracodawców.

ROZDZIAŁ 10

WYDATKI FUNDUSZU PRACY

Jednym z instrumentów ekonomicznych służących łagodzeniu skutków bezrobocia oraz aktywizacji osób pozostających bez pracy jest FUNDUSZ PRACY (FP) będący państwowym funduszem celowym. Zgodnie z art. 103, ust 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dysponentem FP jest minister właściwy do spraw pracy. W 2007 r. dochody FP województwa lubuskiego kształtowały się na poziomie 148 989,4 tys. zł, co oznacza spadek w stosunku do roku 2006 o 22,1% tj. o 42 322,8 tys. zł.

Na dochody Funduszu Pracy województwa lubuskiego składają się:

- ❖ środki otrzymane od dysponenta FP – w 2007 r. – 146 400,3 tys. zł,
- ❖ inne dochody i wpływy (m.in. odsetki od środków pozostających na rachunku bankowym, odsetki od pożyczek itp.) – w 2006 r. – 2 589,1 tys. zł.

Zgodnie ze sprawozdawczością MPiPS – 02 na realizację zadań określonych *ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego w 2007 r. wydatkowały **174 052,7 tys. zł**, przy czym kwota ta w roku ubiegłym była większa o 5,6% tj. o 9 769,8 tys. zł. Największą część wydatków, choć nie takim stopniu jak w roku ubiegłym, stanowiły nakłady na bierne formy pomocy bezrobotnym – koszty związane z realizacją tych form tj. wydatki na zasiłki i świadczenia stanowiły – **48,2%** łącznych wydatków Funduszu Pracy w 2007 r.

Strukturę wydatków Funduszu Pracy prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Rok 2006		Rok 2007		Wzrost / spadek(-) (kol. 4 - 2)
	Kwota (tys. zł)	Udział do ogółem (%)	Kwota (tys. zł)	Udział do ogółem (%)	
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem	183 822,5	100,0	174 052,7	100,0	- 9 769,8
z tego:					
Zasiłki i świadczenia	108 370,5	59,0	83 961,7	48,2	-14 408,8
w tym:					
• Zasiłki dla bezrobotnych	108 370,5	100,0	83 961,7	100,0	-14 408,8
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	66 211,4	36,0	81 141,9	46,6	14 930,5
w tym:					
• Kwota wydatków na bezrobotnych do 25 roku życia	27 564,3	41,6	27 864,9	34,3	300,6
• Kwota wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia	6 505,1	9,8	9 023,1	11,1	2 518,0
• Kwota wydatków na SPO RZL	22 745,4	34,4	18 166,0	22,4	- 4 579,4
Wydatki pozostałe	9 240,6	5,0	8 949,1	5,2	- 944,6
w tym:					
• Koszty systemu informatycznego	2 114,0	22,9	2 304,1	25,8	190,1
• Koszty wezwań, przekazywania świadczeń	1 366,4	14,8	1 434,9	16,0	68,5

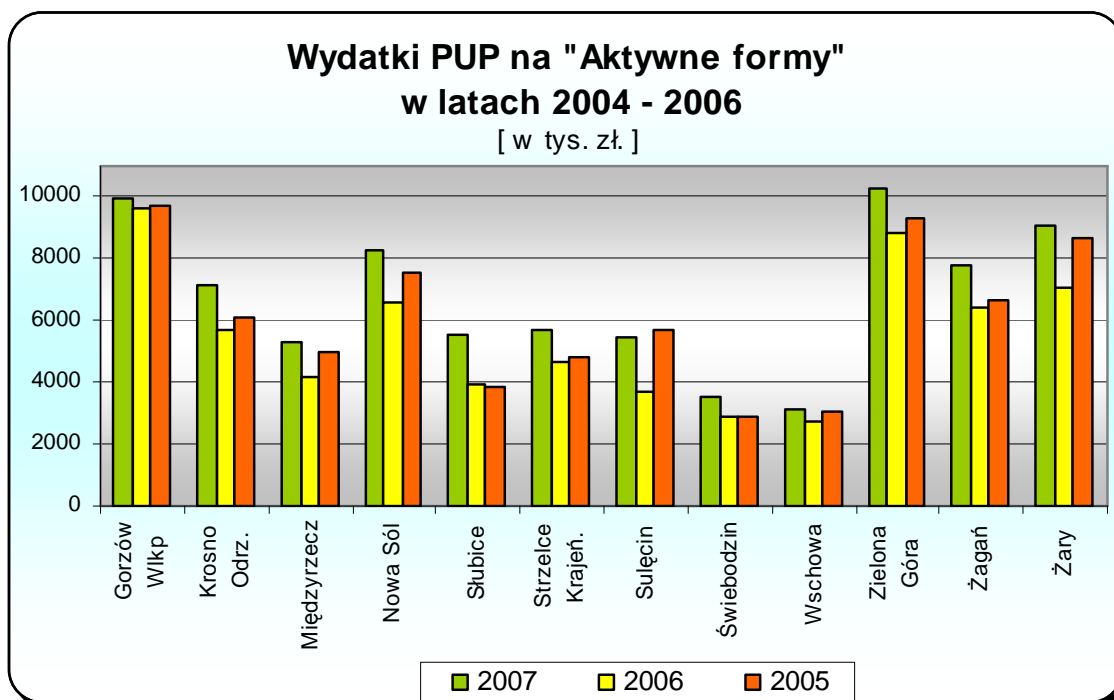
W stosunku do roku ubiegłego odnotowano:

- ❖ Znaczny spadek udziału wydatków na bierne formy pomocy bezrobotnym, tj. zasiłki i świadczenia o blisko 11 punktów procentowych, obniżeniu uległa również kwota wydatków o ponad 14 mln zł. Wydatki na świadczenia i zasiłki przedemerytalne nie są odnotowywane w statystyce MPiPS – 02.
- ❖ Znaczny wzrost kwoty i udziału wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o blisko 15 mln zł. tj. o 10,6 punktu procentowego.
- ❖ Wzrost kwoty wydatków na bezrobotnych powyżej 50 roku życia o blisko 2,5 mln zł.
- ❖ Spadek kwoty wydatków Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich o 4,5 mln zł.
- ❖ Spadek wydatków pozostałych o blisko 1 mln zł.

Łączne wydatki Funduszu Pracy poniesione w 2007 r. przez powiatowe urzędy pracy województwa lubuskiego na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosły **81 141,9 tys. zł**, z tego wydatkowano na:

- ❖ *Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne* – **24 647,9 tys. zł**, tj. **30,4%** ogółu wydatków aktywizacyjnych (spadek zarówno kwoty, jak i udziału w stosunku do 2006 r. o 2 212,5 tys. zł. tj. o 10,2 punktu procentowego),
- ❖ *Środki na wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy* – **14 744,1 tys. zł**, tj. **18,1%**, (największy, bo ponad **100% wzrost** w stosunku do 2006 r. tj. o 7 429,4 tys. zł.),
- ❖ *Środki na podjęcie działalności gospodarczej* – **14 591,1 tys. zł**, tj. **18,0%**, (wzrost o 4 179,4 tys. zł.),
- ❖ *Prace interwencyjne* – **9 578,9 tys. zł**, tj. **11,8%**, (wzrost o 973,1 tys. zł.),
- ❖ *Szkolenia* – **7 615,5 tys. zł**, tj. **9,4%**, (wzrost o 2 303,3 tys. zł.),
- ❖ *Roboty publiczne* – **6 850,6 tys. zł**, tj. **8,4%**, (wzrost o 1 804,0 tys. zł.),
- ❖ *Środki na prace społecznie użyteczne* – **1 590,4 tys. zł**, tj. **2,0%** (wzrost o 389,3 tys. zł.),
- ❖ *Koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia* – **1 457,2 tys. zł**, tj. **1,8%** (wzrost o 116,9 tys. zł.),
- ❖ *Pozostałe aktywne formy* – **66,2 tys. zł**, tj. **0,1%**.

Wydatki na aktywne formy w powiatowych urzędach pracy w latach 2005 – 2007 obrazuje wykres.

ROZDZIAŁ 11

STAN BEZROBOCIA W GMINACH I PODREGIONACH

Na obszarze województwa lubuskiego znajduje się:

- ❖ 12 powiatów, z czego 2 to powiaty grodzkie – Gorzów Wlkp. i Zielona Góra,
- ❖ 83 gminy, w tym:
 - ◆ 9 gmin miejskich (2 gminy na prawach powiatu),
 - ◆ 33 gminy miejsko-wiejskie,
 - ◆ 41 gmin wiejskich.
- ❖ 42 miasta.

Ponadto zgodnie z wymogami statystycznymi (NTS3) województwo podzielone zostało na 2 podregiony: gorzowski i zielonogórski.

Wielkość bezrobocia (stan na koniec grudnia 2007 r.) według podziału na podregiony, powiaty i gminy przedstawia załączona tabela.

Porównując wartości liczbowe wielkości bezrobocia w poszczególnych gminach – stan na koniec grudnia 2006 r. i 2007 r., stwierdzić można, że w obu podregionach, a także we wszystkich gminach województwa lubuskiego, liczba bezrobotnych ogółem oraz kobiet uległa zmniejszeniu.

W podregionie zielonogórskim liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 14 123 osoby i wynosiła 34 407 co stanowiło 65,8% ogółu bezrobotnych województwa lubuskiego. Natomiast liczba bezrobotnych kobiet podregionu zielonogórskiego to 66,5% (tj. 20 278 kobiet przy spadku o 7 071 osób) ogólnej liczby bezrobotnych kobiet w województwie.

W podregionie gorzowskim również odnotowano spadki liczby bezrobotnych w obu kategoriach, i tak bezrobotni ogółem stanowili 34,5% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie tj. 17 886 osób przy spadku o 6 400 bezrobotnych, natomiast bezrobotne kobiety to 33,5% ogólnej liczby kobiet pozostających bez pracy w województwie (10 213 osób przy spadku w stosunku do roku ubiegłego o 2 980 osób).

Dynamika spadku liczby bezrobotnych ogółem kształtowała się w obu podregionach na zbliżonym poziomie – podregion zielonogórski 70,9, gorzowski 73,7.

Wielkość bezrobocia w gminach województwa lubuskiego, jak wspomniano wyżej również uległa zmniejszeniu, Należy jednak stwierdzić, że dynamika spadku liczby bezrobotnych ogółem i kobiet w poszczególnych gminach bardzo się między sobą różniły i w przypadku liczby bezrobotnych ogółem wahały się w granicach 41% - 99%, a wśród bezrobotnych kobiet pomiędzy 33% a 97%.

Do gmin o najwyższej dynamice spadku liczby bezrobotnych ogółem zaliczyć można: Zbąszynek, Lubrza, Lubiszyn, Żary, Świebodzin, Lipinki Łużyckie, Sulechów, Łagów, miasto Żary, Przewóz.

Gminy o najwyższej dynamice spadku liczby bezrobotnych kobiet to: Zbąszynek, Lubrza, Żary, Sulechów, Szczaniec, Łagów, Lipinki Łużyckie, miasto Żary, Przewóz.

Spośród gmin o najniższej dynamice spadku liczby bezrobotnych ogółem wymienić można: Pszczew, miasto Żagań, Bobrowice, Międzyrzecz, Zwierzyn, gminę Żagań, Bytom Odrzański, Sława, miasto Gubin, Strzelce Krajeńskie.

Natomiast liczba bezrobotnych kobiet najwolniej zmniejszała się w następujących gminach: gmina i miasto Żagań, miasto Gozdnicza, Sława, Maszewo, Pszczew, Bytom Odrzański, Bobrowice, Strzelce Krajeńskie, Dąbie.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w podregionach, powiatach oraz gminach woj. lubuskiego (stan na 31.12.2007 r.)

Jedn. organiz.	NAZWA	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Jedn. organiz.	NAZWA	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Jedn. organiz.	NAZWA	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet
PODREGION GORZOWSKI				gm.	Sulęcín	646	351	P	ZIELONA GÓRA	7 745	4 758
				gm.	Torzým	325	173	gm.	Babimost	139	102
P	GORZÓW WLKP.	5 605	3 220	g.	Bojadła			g.	Bojadła	166	113
g.	Bogdaniec	238	142	gm.	Czerwieńsk	535	321	gm.	Czerwieńsk	535	321
g.	Deszczno	245	146	gm.	Kargowa	216	134	gm.	Kargowa	216	134
g.	Kłodawa	229	139	PODREGION ZIELONOGÓRSKI				gm.	Nowogród Bobrz.	496	320
m.	Kostrzyn	392	228	P	KROSNO ODRZ.	5 055	2 953	gm.	Sulechów	906	624
g.	Lubiszyn	249	164	g.	Bobrowice	262	141	g.	Świdnica	258	154
g.	Santok	245	154	g.	Bytnica	154	108	g.	Trzebiechów	147	95
gm.	Witnica	677	422	g.	Dąbie	483	286	g.	Zabór	169	94
M	Gorzów Wlkp.	3 330	1 825	g.	Gubin	828	466	g.	Zielona Góra	707	437
P	MIĘDZYRZECZ	3 848	2 293	m.	Gubin	1 734	922	M	Zielona Góra	4 006	2 364
g.	Bledzew	356	191	gm.	Krosno Odrz.	1 297	821	P	ŻAGAŃ	6 323	3 662
gm.	Międzyrzecz	1 586	986	g.	Maszewo	297	209	g.	Brzeźnica	316	186
g.	Przytoczna	389	223	P				m.	Gozdnicza	391	245
g.	Pszczew	340	194	P	NOWA SÓL	6 129	3 539	gm.	łłowa	598	331
gm.	Skwierzyna	790	465	gm.	Bytom Odrzański	402	255	gm.	Małomice	440	234
gm.	Trzciel	387	234	g.	Kolsko	236	133	g.	Niegosławice	463	262
P	SŁUBICE	2 781	1 584	gm.	Kożuchów	1 424	822	gm.	Szprotawa	1 456	793
gm.	Cybinka	397	251	g.	Nowa Sól	485	271	g.	Wymiarki	216	122
g.	Górzycza	234	131	m.	Nowa Sól	2 395	1 359	g.	Żagań	589	367
gm.	Ośno Lubuskie	283	161	gm.	Nowe Miasteczko	442	264	m.	Żagań	1 854	1 122
gm.	Rzepin	499	311	g.	Otyń	435	242	P			
gm.	Słubice	1 368	730	g.	Siedlisko	310	193	P	ŻARY	5 607	3 338
				P				g.	Brody	392	217
P	STRZELCE KRAJ.	4 000	2 223	P	ŚWIEBODZIN	1 674	926	gm.	Jasień	743	430
gm.	Dobiegniew	750	406	g.	Lubrza	116	59	g.	Lipinki Łużyckie	133	88
gm.	Drezdenko	1 248	714	g.	Łagów	242	124	gm.	Lubsko	1 779	935
g.	Stare Kurowo	263	166	g.	Skąpe	224	129	m.	Łęknica	148	96
gm.	Strzelce Kraj.	1 389	763	g.	Szczaniec	132	76	g.	Przewóz	182	135
g.	Zwierzyn	350	174	gm.	Świebodzin	833	466	g.	Trzebiel	344	242
				gm.	Zbąszynek	127	72	g.	Tuplice	340	179
P	SULECIN	1 652	893	P				g.	Żary	364	244
g.	Krzeszyce	202	115	P	WSCHOWA	1 874	1 102	m.	Żary	1 182	772
gm.	Lubniewice	181	103	gm.	Sława	506	303	OGÓŁEM			
g.	Słońsk	298	151	gm.	Szlichtyngowa	262	169	52 293	30 491		
				gm.	Wschowa	1 106	630				

g. - gmina wiejska, gm. - gmina wiejsko-miejska, m. - miasto, P- powiat, M - miasto na prawach powiatu

gminy o większej liczbie bezrobotnych w stosunku do XII 2006 r.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące rynku pracy województwa lubuskiego, zestawienia tabelaryczne przedstawiające w układzie powiatów dane dotyczące ludności, podmiotów gospodarczych, zmiany poziomu bezrobocia, stopy bezrobocia oraz struktury bezrobotnych według istotnych cech społeczno-demograficznych, pozwoliły określić charakterystyczne cechy bezrobocia, pozytywne oraz niekorzystne zjawiska na lubuskim rynku pracy.

Wskaźniki statystyczne dotyczące całego województwa, wyróżniają Lubuskie jako region niewielki, średnio rozwinięty oraz w dalszym ciągu zagrożony wysokim bezrobociem.

Na koniec analizowanego roku bezrobocie rejestrowane w Lubuskiem ukształtowało się na poziomie 52 293 osób. **Spadek bezrobocia w 2007 r.** o 20 523 osoby **był najwyższy od 2003 r.** tj. od momentu, w którym rozpoczęła się trwała tendencja do corocznego obniżania się poziomu bezrobocia. Dynamika spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych przewyższała średnią krajową i plasowała nas w grupie 4 województw o najwyższym wskaźniku spadku bezrobocia. W 2007 r. roku odnotowano najniższą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych od chwili powstania województwa lubuskiego.

Na koniec 2007 r. odnotowano, dla województwa lubuskiego, stopę bezrobocia w wysokości 14,2%. Tym samym nastąpił znaczący spadek w porównaniu do roku wcześniejszego, kiedy stopa bezrobocia wynosiła 19,3%. Również dynamika spadku stopy bezrobocia przewyższała średnią krajową i plasowała nas na drugim miejscu w rankingu województw o najwyższym wskaźniku spadku stopy bezrobocia. Nasze województwo zajmuje wysoką szóstą pozycję pod względem wysokości stopy bezrobocia w kraju.

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa odbił się korzystnie na szczeblu poszczególnych powiatów. Najwyższa dynamika spadku bezrobocia miała miejsce w powiatach: świebodzińskim i ziemskim zielonogórskim, a najniższa dynamika spadku w powiatach: krośnieńskim i międzyrzeckim.

Jeśli w 2007 r. nie zaszły zmiany wśród powiatów o najniższej stopie bezrobocia (dwa powiaty grodzkie i powiat Świebodzin), to wśród powiatów o najwyższej stopie bezrobocia awansował powiat Nowa Sól, przesuając na niższe pozycje Żagań i Strzelce Krajeńskie. Pocięszający jest również fakt, że maleje rozpiętość przedziału wielkości wskaźnika stopy bezrobocia, tj. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia w powiatach. W końcu 2006 r. wynosiła ona 23,3 punktu procentowego (grodzki gorzowski – 9,3%, krośnieński – 32,6%), a w 2007 r. - 22,2 punktu procentowego (grodzki gorzowski – 6,1%, krośnieński – 28,3%).

W przekroju strukturalnym,

a) szczególna dominacja bezrobotnych uwidoczniła się wśród osób:

- ✚ nieposiadających prawa do zasiłku – 83,0% ogółu bezrobotnych w województwie (43 422 osoby),
- ✚ poprzednio pracujących - 79,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie (41 612 osób),
- ✚ legitymujących się wykształceniem niższym od średniego – 65,4% (34 189 osób),
- ✚ długotrwale bezrobotnych - 59,0% ogółu bezrobotnych w województwie (30 845 osób),
- ✚ kobiet – 58,3% ogółu bezrobotnych w województwie (3 491 osoby),
- ✚ zamieszkałych w mieście - 55,8% ogółu bezrobotnych województwie (29 193 osoby),

b) najwyższy spadek (przy spadku bezrobocia ogółem o 28,2% liczby bezrobotnych) dotyczył:

- ✚ zwolnionych z przyczyn zakładu pracy - o 37,3% (o 609 osób),
- ✚ mężczyzn - o 32,1% (o 10 372 osoby),
- ✚ długotrwale bezrobotnych – o 32,7% (o 14 972 osoby),
- ✚ osób do 12 miesięcy po ukończeniu nauki – o 30,1% (o 893 osoby),

c) wzrost w strukturze bezrobocia udziału odnotowano dla:

- ✚ osób bez kwalifikacji zawodowych (o 3,9 punktu procentowego),
- ✚ powyżej 50 roku życia (o 2,9 punktu procentowego),
- ✚ kobiet (o 2,6 punktu procentowego),
- ✚ samotnie wychowujących dzieci do 7 roku życia (wzrost o 1,5 punktu procentowego),
- ✚ niepełnosprawnych (wzrost o 1,1 punktu procentowego),

✚ zamieszkałych na wsi (wzrost o 0,7 punktu procentowego),

d) spadek w strukturze bezrobocia udziału:

✚ długotrwale bezrobotnych (o 3,9 punktu procentowego),

✚ młodzieży do 25 roku życia (o 1,1 punktu procentowego),

✚ mężczyzn (o 2,6 punktu procentowego).

Również odnotowano:

a) Wzrost ogólnej liczby ofert pracy o blisko 4,3 tys. tj. o 14,1%. Wzrost ten wystąpił prawie we wszystkich wielkich grupach zawodowych. W województwie pozyskano 58 814 ofert pracy, z tego 30 868 ofert pracy subsydiowanej. Największy ilościowo wzrost ofert pracy zanotowano podobnie jak w roku poprzednim w IX grupie czyli „Pracownicy przy pracach prostych” co należy wiązać przede wszystkim ze wzrostem subsydiowanych ofert na prace społecznie użyteczne. Warto odnotowania jest wzrost liczby ofert (o 193) w grupie II „Specjaliści”, podczas gdy w roku ubiegłym w grupie tej zanotowano spadek o 586 ofert.

b) Wzrost o 9,8% liczby bezrobotnych rozpoczynających aktywizację w ramach usług i instrumentów rynku pracy. Należy stwierdzić, że wzrost ten dotyczy prawie wszystkich aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W 2007 r. aktywizację rozpoczęło 36 041 zarejestrowanych bezrobotnych (w 2006 r. 32 495).

c) Wyższy o 15 824 100 zł (o 9%) limit wydatków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Łączny limit środków FP przyznanych na realizację aktywnych form – zbilansowanych na podstawie decyzji finansowych przekazanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniósł **83 216 700 zł**. Zgodnie z informacjami przekazywanymi przez powiatowe urzędy pracy przyznany na 2007 r. limit środków na finansowanie programów na rzecz zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej został zrealizowany w **97,5% (wydatkowano 81 141 900 zł)**.

d) Wzrost kwoty i udziału wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o blisko 15 mln zł. tj. o 10,6 punktu procentowego, przy czym największy wzrost w stosunku do 2006 r. kwoty wydatków zanotowano w formie „Środki na wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy” – ponad 100% tj. o blisko 7,5 mln zł.

e) Spadku udziału wydatków na bierne formy pomocy bezrobotnym, tj. zasiłki i świadczenia o blisko 11 punktów procentowych tj. 48,2% ogółu wydatków (w 2006 r. 59%, w 2005 r. 59,7%, w 2004 r. 81,4%).

f) Niepokojącym zjawiskiem jest gwałtowny wzrost udziału osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia i osób bez kwalifikacji zawodowych. Tym bardziej że są to osoby, których aktywizacja wymaga szczególnych działań co stanowi pewne wyzwanie dla urzędów pracy.

. Rozwojowi rynku pracy i poprawie sytuacji osób bezrobotnych z grup szczególnego ryzyka przysłużą się z pewnością w najbliższych latach wdrażane działania ulokowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego zwłaszcza w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Efekty takich wdrożeń zaobserwowano w 2007 r. gdzie odnotowano spadek liczebności bezrobocia osób do 25 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych, a więc beneficjentów ostatecznych obu działań.

Patrząc na lata ubiegłe, a także mając na względzie dostępność środków finansowych z EFS na okres 2007-2013 można prognozować dalszą poprawę sytuacji na lubuskim rynku pracy. Przemawiają za tym zarówno koniunktura gospodarcza, wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, rosnąca średnia płaca jak również spadki poziomu bezrobocia i wysoka podaż pracy wsparta zatrudnieniem subsydiowanym.

Utrzymywanie się przez następne lata pozytywnych tendencji dotyczących poziomu i natężenia bezrobocia, charakteryzujących rok 2007 z całą pewnością przyczyni się do polepszenia sytuacji osób poszukujących pracy na lubuskim rynku pracy. Jednocześnie może zwiększyć się skala trudności w kojarzeniu ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy z osobami które pozostałyby w rejestrach urzędów pracy. Z całą pewnością jeszcze bardziej wzrosłaby wtedy rola służb, mających za zadanie aktywizowanie osób bezrobotnych, szczególnie usług w zakresie poradnictwa i doradztwa zawodowego.

Tablica 1. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WG POWIATÓW W LATACH 2003 – 2007

Powiaty	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w latach:					
	XII 2003 r.	XII 2004 r.	XII 2005 r.	XII 2006 r.	XII 2007 r.	Dynamika (XII 2003 r. = 100%)
województwo	108 026	99 389	89 151	72 816	52 293	48,4%
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	10 573	9 898	8 175	4 854	3 330	31,5%
Gorzów Wielkopolski (ziemski)	6 545	6 041	4 762	3 478	2 275	34,8%
Krosno Odrzańskie	7 664	7 163	6 715	6 185	5 055	66,0%
Międzyrzecz	6 651	5 984	5 594	4 725	3 848	57,9%
Nowa Sól	11 847	11 421	10 672	8 904	6 129	51,7%
Słubice	4 953	4 776	4 452	3 786	2 781	56,1%
Strzelce Krajeńskie	6 816	6 456	6 042	5 017	4 000	58,7%
Sulęcín	4 013	3 555	2 911	2 426	1 652	41,2%
Świebodzin	4 581	4 211	3 681	3 022	1 674	36,5%
Wschowa	3 907	3 700	3 081	2 499	1 874	48,0%
Zielona Góra (grodzki)	8 643	7 274	6 690	5 675	4 006	46,3%
Zielona Góra (ziemski)	9 182	7 775	6 931	5 899	3 739	40,7%
Żagań	10 838	9 670	9 036	8 097	6 323	58,3%
Żary	11 813	11 465	10 409	8 249	5 607	47,5%

Tablica 2. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH (stan na 31 grudnia 2007 r.)

POWIATOWE URZĘDY PRACY	Kobiety	Udział [%]	Zamieszkali na wsi	Udział [%]	Z prawem do zasiłku	Udział [%]	W okresie do 12 mies. od ukończenia nauki	Udział [%]	Ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	Udział [%]
województwo	30 491	58,3	23 100	44,2	8 871	17,0	2 076	4,0	520	1,0
Gorzów Wlkp. (grodzki)	1 825	54,8	0	0,0	579	17,4	145	4,4	69	2,1
Gorzów Wlkp. (ziemski)	1 395	61,3	1 514	66,5	343	15,1	107	4,7	30	1,3
Krosno Odrzańskie	2 953	58,4	2 582	51,1	803	15,9	212	4,2	27	0,5
Międzyrzecz	2 293	59,6	2 594	67,4	788	20,5	163	4,2	33	0,9
Nowa Sól	3 539	57,7	2 431	39,7	933	15,2	205	3,3	34	0,6
Słubice	1 584	57,0	990	35,6	628	22,6	87	3,1	19	0,7
Strzelce Kraj.	2 223	55,6	2 240	56,0	924	23,1	166	4,2	56	1,4
Sulęcín	893	54,1	1 024	62,0	288	17,4	83	5,0	15	0,9
Świebodzin	926	55,3	1 052	62,8	212	12,7	69	4,1	22	1,3
Wschowa	1 102	58,8	916	48,9	239	12,8	89	4,7	14	0,7
Zielona Góra (grodzki)	2 364	59,0	0	0,0	596	14,9	127	3,2	56	1,4
Zielona Góra (ziemski)	2 394	64,0	2 518	67,3	514	13,7	121	3,2	30	0,8
Żagań	3 662	57,9	2 712	42,9	1 052	16,6	272	4,3	64	1,0
Żary	3 338	59,5	2 527	45,1	972	17,3	230	4,1	51	0,9

**Tablica 3. OSOBY BEZROBOTNE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
(stan na 31 grudnia)**

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	wzrost/spadek	
			w osobach	w %
Bezrobotni ogółem	72 816	52 293	- 20 523	28,2%
w tym:				
Do 25 roku życia	14 133	9 580	- 4 553	32,2%
Długotrwale bezrobotni	45 817	30 845	- 14 972	32,7%
Powyżej 50 roku życia	14 684	12 059	- 13 479	17,9%
Bez kwalifikacji zawodowych	22 042	17 903	- 4 139	18,8%
Samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko, do 7 roku życia	4 361	3 908	- 453	10,4%
Niepełnosprawni	2 788	2 547	- 241	8,6%

Tablica 4. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I STAŻU PRACY (stan na 31 grudnia 2007 r.)

Wiek	Liczba bezrobotnych	Udział [%]	Wykształcenie	Liczba bezrobotnych	Udział [%]
24 lata i mniej	9 580	18,3	wyższe	2 721	5,2
25 - 34 lata	14 258	27,3	policealne i średnie zawodowe	11 170	21,4
35 - 44 lata	9 701	18,6	średnie ogólnokształcące	4 213	8,1
45 - 54 lata	14 287	27,3	zasadnicze zawodowe	16 367	31,3
55 lat i więcej	4 467	8,5	gimnazjalne i poniżej	17 822	34,1
OGÓŁEM	52 293	100,0	OGÓŁEM	52 293	100,0

Staż pracy	Liczba bezrobotnych	Udział [%]	Czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych	Udział [%]
do 1 roku	6 900	13,2	do 1 miesiąca	6 270	12,0
1 - 5 lat	9 755	18,7	1 - 3 miesięcy	11 031	21,1
5 - 10 lat	7 224	13,8	3 - 6 miesięcy	7 903	15,1
10 - 20 lat	9 540	18,2	6 - 12 miesięcy	7 574	14,5
20 - 30 lat	6 923	13,2	12-24 miesięcy	7 154	13,7
30 lat i więcej	1 330	2,6	powyżej 24 miesięcy	12 361	23,6
bez stażu	10 621	20,3			
OGÓŁEM	52 293	100,0	OGÓŁEM	52 293	100,0

Tablica 5. OSOBY WYŁĄCZONE Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH W 2006 I 2007 R.

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	wzrost/spadek	
			w osobach	w %
Osoby wyłączone ogółem	129 366	122 717	- 6649	5,1%
w tym z przyczyn:				
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	48 079	37 891	- 10 188	21,2%
Rozpoczęcia prac interwencyjnych	3 262	3 517	255	7,8%
Rozpoczęcia robót publicznych	1 330	1 631	301	22,6%
Podjęcia działalności gospodarczej	1 174	1 384	210	17,9%
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	979	1 685	706	72,1%
Rozpoczęcia innych rodzajów prac subsydiowanych	357	127	- 230	64,4%
Rozpoczęcia szkolenia	4 157	5 053	896	21,6%
Rozpoczęcia stażu	5 352	5 518	166	3,1%
Rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 397	2 354	- 43	1,8%
Rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	13 487	14 772	1 285	9,5%
Niepotwierdzenia gotowości do pracy	34 688	34 841	153	0,4%
Dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5 058	5 366	308	6,1%
Podjęcia nauki	361	240	- 121	33,5%
Ukończenia 60/65 lat	69	95	26	37,7%
Nabycia praw emerytalnych lub rentowych	935	749	- 186	19,9%
Nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	179	216	37	20,7%
Innych	7 502	7 278	- 224	3,0%

Tablica 6. ZGŁOSZONE OFERTY PRACY I PODJĘCIA PRACY (w 2007 r.)

POWIATOWE URZĘDY PRACY	Oferty pracy		Podjęcia pracy	
	ogółem	w tym pracy subsydiowanej	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
województwo	54 814	30 868	46 235	8 344
Gorzów Wlkp. (grodzki)	5 235	2 021	3 282	432
Gorzów Wlkp. (ziemski)	1 942	1 020	2 085	398
Krosno Odrzańskie	3 695	1 303	3 473	535
Międzyrzecz	1 633	784	3 262	308
Nowa Sól	3 644	1 403	5 444	617
Słubice	1 946	1 359	2 253	510
Strzelce Krajeńskie	2 950	1 123	3 369	551
Sulęcín	1 450	914	2 027	535
Świebódzin	3 412	2 572	1 933	325
Wschowa	1 067	372	1 676	207
Zielona Góra (grodzki)	5 297	1 791	3 541	617
Zielona Góra (ziemski)	3 171	1 157	3 547	515
Żagań	4 161	2 704	5 139	1 656
Żary	15 211	12 345	5 204	1 138